

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

5 juni 2001

ONTWERP VAN DECREET

houdende de intergemeentelijke samenwerking

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Dirk Holemans en Jos Geysels –

houdende de intercommunales

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Etienne Van Vaerenbergh –

**houdende wijziging van artikel 13 van de wet van 22 december 1986
betreffende de intercommunales**

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Etienne Van Vaerenbergh –

**houdende wijziging van artikel 24 van de wet van 22 december 1986
betreffende de intercommunales**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid
uitgebracht door mevrouw Dominique Guns en de heer Bart De Smet**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jan Penris.

Vaste leden :

de heer Bart De Smet, mevrouw Veerle Heeren, de heren Boudewijn Laloo, Mark Van der Poorten ;

mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heer Julien Demeulenaere, mevrouw Dominique Guns, de heer Francis Vermeiren ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Jan Penris, Christian Verougstraete ;

mevrouw Anne-Marie Baeke, de heer Marcel Logist ;

de heer Dirk Holemans ;

de heer Dirk De Cock.

Plaatsvervangers :

mevrouw Sonja Becq, de heer Carl Decaluwe, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, de heer Johan Weyts ;

de heren Jozef Browaeys, Marc Cordeel, Patrick Lachaert, Stefaan Platteau ;

de heer Filip De Winter, mevrouw Marijke Dillen, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Herman De Loor, Dany Vandenbossche ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

565 (2000-2001)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Verslag

– Nrs. 3 tot 9 : Amendementen

Zie ook :

341 (1999-2000)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Verslag

388 (1999-2000)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Verslag

389 (1999-2000)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Verslag

INHOUD

	Blz.
I. Toelichtingen	4
1. Uiteenzetting door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport	4
1.1. Situering	4
1.2. Wettelijk kader	4
1.3. Krachtlijnen van het voorontwerp houdende de intergemeentelijke samenwerking	4
1.4. Adviezen en de verwerking ervan	6
2. Uiteenzetting door de heer Dirk De Cock	7
3. Uiteenzetting door de heer Dirk Holemans	7
II. Repliek van de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, op de bemerkingen tijdens de hoorzittingen van 22 februari en 7 maart 2001	7
III. Algemene Bespreking	16
1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden	16
2. Antwoorden van de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport	24
3. Repliek van de commissieleden met antwoord van de minister	27
IV. Artikelsgewijze bespreking	31
V. Eindstemming	64

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid besprak op 14 februari, 22 februari, 7 maart, 15 maart, 21 maart, 29 maart, 19 april en 30 mei 2001 het ontwerp van decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking.

Het ontwerp van decreet werd conform artikel 25, 2 van het Reglement samen geagendeerd en besproken met het voorstel van decreet houdende de intercommunales (*Parl. St. VI. Parl. 1999-2000, nr. 341/1*), het voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 13 van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales (*Parl. St. VI. Parl. 1999-2000, nr. 388/1*) en het voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 24 van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales (*Parl. St. VI. Parl. 1999-2000, nr. 389/1*). Op basis van artikel 55, 4 van het Reglement werd het ontwerp van decreet als voorwerp van de bespreking genomen.

Conform artikel 31, 2.b) van het Reglement organiseerde de commissie hoorzittingen met deskundigen uit de sector. De hoorzittingen vonden plaats op 22 februari en 7 maart 2001. Het verslag hiervan is opgenomen in *Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 565/2*.

Ten slotte valt op te merken dat in de loop van de bespreking van dit ontwerp van decreet Johan Sauwens als bevoegde minister ontslag nam en vervangen werd door de heer Paul Van Grembergen.

I. TOELICHTINGEN

1. Uiteenzetting door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport

1.1. Situering

De minister verwijst vooreerst naar het Vlaams regeerakkoord van juli 1999. Dat bepaalt dat “samenwerking tussen lokale besturen vaak nodig is, vooral voor kleinere gemeenten, die afzonderlijk onvoldoende bestuurskrachtig zijn, en zeker als zware financiële inspanningen nodig zijn. De mogelijkheden inzake samenwerking tussen de gemeenten moeten worden gestimuleerd in een losser verband. Aandachtspunten daarbij zijn een sterke gemeentelijke verankering, de statutaire in-

perking van de activiteiten, het inbouwen van cumulatiebeperkingen, de afstemming van het administratief toezicht en de versterking van het democratisch toezicht, de democratische werking en een representatieve samenstelling van het beheersorgaan.

De intergemeentelijke samenwerkingsvormen zijn hulpstructuren, die de gemeenten op vrijwillige basis oprichten voor de doelmatige uitoefening van welomschreven taken van gemeentelijk belang. Intercommunales mogen niet leiden tot persoonlijke of structurele belangenvermenging. De rechtstreekse band met de gemeenten moet gevrijwaard blijven.”

Op 30 juni en 17 juli 2000 heeft de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring gehecht aan een voorontwerp van decreet intergemeentelijke samenwerking. Na het inwinnen van de verschillende adviezen heeft de Vlaamse regering op 12 januari 2001 het voorliggend ontwerpdecreet goedgekeurd. Het geeft uitvoering aan elk van de vermelde bepalingen uit het Vlaams regeerakkoord.

1.2. Wettelijk kader

Sedert de grondwetsherziening van 5 mei 1993 zijn de gewesten volledig bevoegd inzake intercommunale verenigingen. Dit betekent dat de gewesten sindsdien niet alleen bevoegd zijn om toezicht op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden uit te oefenen, maar ook bevoegd zijn om de organieke decretale regels vast te stellen.

Tot vandaag kent Vlaanderen, en dit in tegenstelling tot het Waalse Gewest, geen eigen decretale regeling. In afwachting dat in Vlaanderen de organieke regelen bij decreet worden vastgesteld, blijft de federale wet van 22 december 1986 van toepassing. De inwerkingtreding van het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking zal de bepalingen van de wet van 22 december 1986 opheffen.

1.3. Krachtlijnen van het voorontwerp houdende de intergemeentelijke samenwerking

Met het ontwerp van decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking streeft de Vlaamse regering voornamelijk twee doelstellingen na, namelijk enerzijds een diversificatie en versoepeling van de samenwerkingsvormen, en anderzijds een democratisering van de intergemeentelijke samenwerking.

1.3.1. Een menu van samenwerkingsvormen

Een eerste krachtlijn is dat gemeenten kunnen kiezen uit een menu van samenwerkingsvormen. De Vlaamse regering komt hiermee tegemoet aan een reële behoefte op het lokale terrein. Naast de vrij stringente samenwerkingsvorm van de intercommunale in zijn huidige vorm, biedt het ontwerp de gemeenten nog drie “lichtere” vormen van samenwerking aan. Het gaat om samenwerkingsverbanden met of zonder rechtspersoonlijkheid, met of zonder beheersoverdracht. In concreto onderscheidt men volgende vier samenwerkingsvormen :

- samenwerkingsvormen zonder rechtspersoonlijkheid, de *interlokale verenigingen*. Het gaat hierbij om een samenwerkingsverband dat wordt opgericht door middel van een loutere overeenkomst. De interlokale vereniging kan een geschikte vorm zijn om een heel concreet, in omvang beperkt, project uit te voeren, bijvoorbeeld de levering van een goed of van een dienst, of de uitvoering van een werk ;
- samenwerkingsvormen met rechtspersoonlijkheid. Hier maakt men een onderscheid tussen drie samenwerkingsverbanden.

De *projectvereniging* is een soepele vorm, met een maximale duurtijd van 6 jaar. De projectvereniging kan dienst doen voor kleinschalige projecten die een beperkt aantal gemeenten aanbelangen en waarvan de verwezenlijking een kort tijdsverloop vergt.

De projectvereniging zal de inflatie beletten van het grote aantal intergemeentelijke vzw's.

De *dienstverlenende vereniging* is een iets ‘zwaardere’ vorm, zonder beheersoverdracht, met een maximale duurtijd van 18 jaar. De huidige streekontwikkelingsintercommunales zouden in de toekomst dienstverlenende verenigingen kunnen zijn.

De *opdrachthoudende vereniging* is de intergemeentelijke vereniging zoals die vandaag haar grondslag vindt in de wet van 22 december 1986. Het gaat met andere woorden om samenwerkingsverbanden met beheersoverdracht. In tegenstelling tot de huidige intercommunales bedraagt de duurtijd echter maximaal 18 jaar.

1.3.2. Democratisering van de intergemeentelijke samenwerking

Een tweede krachtlijn van het voorontwerp betreft de democratisering van de intergemeentelijke sa-

menwerking. Die krachtlijn omvat respectievelijk de herwaardering van de gemeente(raad), de correcties op het gemengd stelsel en een aantal elementen van bestuurlijke vernieuwing.

Herwaardering van de gemeente(raad)

Als elementen die een versterking van de gemeente(raad) nastreven, vallen aan te merken :

- de inperking van de meervoudige doelstellingen van de intercommunales ;
- de gemeenteraad neemt beslissingen, niet het college van burgemeester en schepenen ;
- het mandaat voor de algemene vergadering wordt telkens door een gemeenteraadsbeslissing verleend ;
- er zijn minstens twee algemene vergaderingen per jaar ;
- alle statutenwijzigingen moeten worden voorgelegd aan de gemeenteraden ;
- leden van de raad van bestuur brengen minstens jaarlijks verslag uit aan de gemeenteraad ;
- vertegenwoordigers van de gemeente zijn in principe raadslid ; evenwel kunnen ook deskundigen met tweederde meerderheid de gemeenten vertegenwoordigen.

Geen participatie van privaatrechtelijke rechtspersonen mogelijk in samenwerkingsvormen met rechtspersoonlijkheid

Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zijn te beschouwen als verlengd lokaal bestuur en behoren hulpstructuren van de gemeenten te zijn. Volgens de bepalingen van het ontwerp van decreet is het niet langer mogelijk dat private rechtspersonen in intergemeentelijke samenwerkingsverbanden participeren en bestuursfuncties uitoefenen. De verantwoordelijkheden worden duidelijk gesteld en structurele belangenvermenging wordt vermeden.

Uiteraard kunnen gemeenten met private actoren samenwerken in een niet-intercommunaal verband, zoals door middel van contracten en concessies. De keuzevrijheid van de gemeenten primeert hierbij op het beschermen van een bepaald monopolie, zodat dit ontwerp tegemoet komt aan de vrije concurrentie zoals door de Europese regelgeving wordt bepleit. Decreetgevend werk op het

vlak van publiek-private samenwerking (PPS) moet hier een kader aanreiken. Voor de bestaande gemengde intercommunales wordt een ruime overgangperiode voorzien voor de uittreding van de private partner.

Elementen van bestuurlijke vernieuwing

Volgende elementen van bestuurlijke vernieuwing komen voor in het ontwerp :

- het invoeren van een ‘sperperiode’ : in het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen is geen oprichting, verlenging of toetreding tot intergemeentelijke samenwerkingsverbanden mogelijk. Evenmin kan, tenzij dit wettelijk of decretaal zou zijn opgelegd, in het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen een statutenwijziging plaatsvinden ;
- een cumulatiebeperking van bestuursmandaten : het is niet langer mogelijk om nog meer dan twee bestuursmandaten in de uitvoerende organen van een intercommunale (raad van bestuur en directiecomité) te cumuleren ;
- een beperking van de persoonlijke belangenvermenging : hiertoe worden in het ontwerp van decreet een aantal onverenigbaarheden ingevoerd. Enkel gemeenteraadsleden die geen lid zijn van een regering, een wetgevende vergadering of provincieraad mogen de gemeente op algemene vergaderingen of uitvoerende intergemeentelijke bestuursorganen vertegenwoordigen. Met tweederde meerderheid in de gemeenteraad kunnen ook externe deskundigen de gemeente in de intergemeentelijke structuren vertegenwoordigen.

1.4. Adviezen en de verwerking ervan

1.4.1 Raad van State

Het advies van de Raad van State is hoofdzakelijk technisch. Twee opmerkingen ten gronde verdienen de aandacht : de bepalingen uit het voorontwerp die betrekking hebben op de gewestgrensoverschrijdende verenigingen kunnen niet volgens de Raad van State, en over de bevoegdheid voor de fiscale aspecten spreekt de Raad van State zich voorlopig niet uit.

De artikelen uit het voorontwerp over de gewestgrensoverschrijdende intercommunales zijn geschrapt. De minister wil over die materie op korte termijn tot een samenwerkingsakkoord komen met de Waalse gewestminister. Wat het fiscaal aspect betreft, is vastgehouden aan het principe dat de Vlaamse overheid bevoegd is om intergemeentelijke samenwerkingsverbanden aan de fiscaliteit te onderwerpen.

1.4.2 Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur

Het advies van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur besteedt ruim aandacht aan de geleidelijke afbouw van de provinciale en de privaatrechtelijke deelneming. Van die laatste bepaling maakt ook de SERV het hoofdbestanddeel van zijn advies.

De Vlaamse regering koppelt beide elementen aan een gespreide inwerkingtreding, die er als volgt uitziet :

- onmiddellijke inwerkingtreding van alle nieuw op te richten samenwerkingsverbanden ;
- inwerkingtreding op 1 januari 2003 voor de bestaande intercommunales ; een aantal artikelen van het decreet worden ook voor de bestaande samenwerkingsverbanden onmiddellijk van toepassing ;
- de provinciale deelneming wordt uitgesloten voor de nieuwe samenwerkingsverbanden, maar blijft behouden in de bestaande intercommunales, met dien verstande dat zij op 31 december 2006 afloopt. In de overgangperiode blijft het overwicht van de gemeenten en het gemeentelijk voorzitterschap onaantastbaar ;
- de gemengde structuur wordt niet meer toegelaten in de nieuwe samenwerkingsverbanden. In de bestaande intercommunales wordt zij onmogelijk vanaf 1 januari 2003, behalve wanneer de deelneming decretaal of wettelijk is vastgelegd of wanneer de privé-partner statutair een beheers- of exploitatieopdracht vervult (zoals bijvoorbeeld in de energiesector). In het laatste geval bedraagt de overgangperiode maximum 18 jaar. In de overgangperiode wordt het veto-recht in de bestaande intercommunales opgeheven ;

- de niet-decretaal gegronde samenwerkingsverbanden, zoals bijvoorbeeld de intergemeentelijke vzw's, zijn eveneens vanaf 1 januari 2003 aan de nieuwe regeling onderworpen.

Ook met andere opmerkingen van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur en de SERV is in de mate van het mogelijke rekening gehouden.

1.4.3 Andere adviezen

Het advies van de Mina-raad leidde niet tot grondige aanpassing.

Ten slotte merkt de minister op dat over de relevante bepalingen van het ontwerp ook met de ambtenarenorganisaties van het comité C een protocol van akkoord werd afgesloten.

2. Uiteenzetting door de heer Dirk De Cock

Namens de heer Etienne Van Vaerenbergh geeft de heer Dirk De Cock een toelichting bij het voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 13 van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales en het voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 24 van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales.

Het voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 13 van de wet van 22 december 1986 strekt ertoe dat alle aangesloten gemeenten vertegenwoordigd zouden moeten zijn in de raad van bestuur van een intercommunale. Op die manier wil de indiener een oplossing bieden voor de kritiek van de ondoorzichtigheid van de intercommunale structuren.

Het voorstel van decreet houdende wijziging van artikel 24 van de wet van 22 december 1986 strekt ertoe om de jaarrekeningen van de intercommunale, het verslag van het college van commissarissen en dat van de commissaris-revisor, alsook een uitvoerig activiteitenverslag, ook effectief te laten bespreken in de gemeenteraad. In artikel 24 is nu opgenomen dat die stukken enkel moeten worden meegedeeld aan de betrokken gemeenteraden. Ook met dit voorstel wil de indiener verhelpen aan de ondoorzichtigheid van de intercommunale structuren.

De heer De Cock merkt op dat in het voorliggende ontwerp van decreet grotendeels wordt tegemoet gekomen aan deze bekommernissen.

3. Uiteenzetting door de heer Dirk Holemans

De heer Dirk Holemans merkt op dat het voorstel van decreet houdende de intercommunales reeds tijdens de vorige legislatuur werd ingediend. Daaraan werd echter geen bespreking gewijd, zodat het nu opnieuw werd ingediend.

Hij verklaart dat de Agalev-fractie tevreden is met het voorliggende ontwerp van decreet. De basisfilosofie van het ontwerp sluit immers nauw aan bij die van het voorstel van decreet en ook op een aantal concrete punten zijn er duidelijk overeenkomsten. Bovendien wordt de intercommunale hervorming terecht gesitueerd binnen het kerntaakdebat.

In het voorstel van decreet worden de intercommunales heel duidelijk omschreven als hulpstructuren van gemeenten. Andere krachtlijnen zijn de keuze voor zuivere intercommunales, de keuze voor intercommunales met gesloten doelstellingen, de cumulatiebeperving en de ingebouwde actieve openbaarheid van bestuur.

II. REPLIEK VAN DE HEER JOHAN SAUWENS, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, AMBTENARENZAKEN EN SPORT, OP DE BEMERKINGEN TIJDENS DE HOORZITTINGEN VAN 22 FEBRUARI EN 7 MAART 2001

Vooraleer tot de algemene bespreking van het ontwerp van decreet over te gaan, antwoordde de minister op vraag van de commissie op de kritische bedenkingen die door de verschillende genodigden werden geuit tijdens de hoorzittingen van 22 februari en 7 maart 2001 (Zie *Parl. St.* Vl. Parl. 2000-2001, 565/2).

De minister wijst er op dat de sprekers tijdens de hoorzittingen voor een deel zijn opgetreden als vertegenwoordigers van gevestigde belangen. Het is dan ook begrijpelijk dat zij de nadruk hebben gelegd op wat zij beschouwen als een aantasting van die belangen. Het positieve dat zij hebben gezegd is vaak verdronken in een zee van praktische bezwaren.

De minister benadrukt ook dat de Raad van State in zijn advies slechts een tweetal opmerkingen ten gronde had over het volledige ontwerp en voor het overige enkel gewezen heeft op vormgebreken inzake de terminologie, de indeling van de tekst en de interne verwijzingen. Dat toont toch aan dat het ontwerp niet zoveel juridische gebreken vertoont als sommigen beweren. De door de Raad van State gevraagde grondige nalezing en aanpassing van de tekst is gebeurd, conform de geformuleerde opmerkingen.

De minister overloopt vervolgens systematisch de opmerkingen van de verschillende sprekers tijdens de hoorzittingen.

Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur

De minister verklaart dat de heer Filip De Rynck, voorzitter van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur, met uitzondering van twee kritische bemerkingen en enkele negatieve kwalificaties, het ontwerp positief heeft beoordeeld. Zoals het CBO-rapport staat ook het advies van de Hoge Raad positief tegenover een aantal innovaties : de verruiming van de mogelijkheden tot intergemeentelijke samenwerking, de betere controle mogelijkheden door het wegvallen van de intergemeentelijke vzw's, de strakkere band tussen gemeenten en intercommunales, het systeem van de overwogen oprichting en de verlenging, de samenwerkingsmogelijkheden over de landsgrenzen heen, de verbeterde samenwerking met de privé-sector in de overgangsfase (afschaffing vetorecht, toepassing wetgeving op overheidsopdrachten) en de afschaffing van de zogenaamde provinciale intercommunales.

De eerste kritische bemerking heeft betrekking op de beperkte draagwijdte van het decreet : samenwerking kan alleen tussen gemeenten. In de pactwerkgroep is een grondige discussie gevoerd over de vraag of men een globale regeling wil, waarin ook de samenwerking tussen OCMW's aan bod zou komen, of een regeling waarin alleen de samenwerking tussen gemeenten wordt geregeld, uiteraard met een mogelijkheid tot deelneming van OCMW's.

De vertegenwoordigers van de VVSG waren duidelijk voorstanders van de eerste optie ; de administraties, zowel van Binnenlandse Aangelegenheden als van Gezin en van Maatschappelijk Welzijn, als ook het kabinet, gaven de voorkeur aan de tweede mogelijkheid. De argumenten daarvoor zijn van inhoudelijke en van formele aard.

De minister stelt dat hij inhoudelijk als minister wel bevoegd is voor het toezicht op de OCMW-verenigingen, maar niet voor de wetgeving. Hij vreest dan ook dat het voorliggend ontwerp, waarop de gemeenten wachten om hun mogelijkheden tot samenwerking effectief verruimd te zien, heel wat vertraging zou hebben opgelopen en dat wenst hij te vermijden. De doelstellingen van de OCMW's zijn niet dezelfde als die van de gemeenten en de stelsels waaronder hun samenwerking wordt geregeld vertonen zeer specifieke kenmerken. Als voorbeeld gelden de ziekenhuisverenigingen, waarbij nog verschillende andere wettelijke voorschriften meespelen. De minister blijft bij zijn standpunt dat een unieke regeling voor beide doelgroepen vrij moeilijk te realiseren is, maar dat een afstemming van beide stelsels wel voor meer duidelijkheid kan zorgen. Hij wil daar ook het initiatief toe nemen, en heeft zijn administratie de opdracht gegeven voorstellen uit te werken om de OCMW-wet op het vlak van de samenwerkingsformules in de mate van het mogelijke aan te passen aan wat is voorzien in het voorliggende ontwerp van decreet.

Een tweede kritische reflectie uit de Hoge Raad gaat over een onvoldoende evenwicht tussen de autonomie van de gemeenten en het versterkte toezicht vanuit de Vlaamse overheid.

De minister meent dat van een versterkt toezicht geen sprake is. Aan de huidige regeling wordt weinig veranderd, tenzij in de zin van een versoepeling : een verkorting van de termijn voor goedkeuring van een oprichting en de afschaffing van het specifiek toezicht op de overeenkomsten. De opmerking van de Hoge Raad slaat op het decretale verbod om dienstverlenende en opdracht houdende taken te verenigen in één vereniging. Dat is inderdaad een – doelbewuste – beperking van de mogelijkheden die nu bestaan.

Eigenaardig genoeg is de kritiek die veelal op de intercommunales wordt uitgebracht, ook in het CBO-rapport bijvoorbeeld, precies gericht tegen de overdreven cumulatie van doelstellingen en activiteiten in de schoot van dezelfde vereniging. Daardoor ontstaat een nieuw bestuursniveau en dreigt het gemeentelijk beleid in het gedrang te komen. Deze kritiek wordt beantwoord door dergelijke algemene doelstellingen niet meer toe te laten.

De minister heeft de scheiding tussen opdracht houdende en dienstverlenende verenigingen precies gewild om duidelijkheid te scheppen tussen de stelsels met en stelsels zonder beheersoverdracht.

In het laatste geval, de dienstverlenende verenigingen, blijft een combinatie van activiteiten mogelijk, maar het gaat in essentie om activiteiten die telkens worden opgedragen door de aangesloten gemeenten. Die gemeenten zijn daar ook niet toe verplicht : zij kunnen zich ook tot externen wenden. Dat betekent ook dat dezelfde activiteiten niet noodzakelijk voor alle aangesloten gemeenten worden uitgeoefend.

Bij de opdrachthoudende verenigingen daarentegen gaat het om activiteiten die de vereniging uitoefent in de plaats van al de aangesloten gemeenten, die zichzelf het recht ontzeggen nog zelfstandig op te treden. Dat is een heel andere situatie, ook op financieel vlak : het gaat niet meer om losse opdrachten waarvoor een vergoeding wordt betaald, maar om een statutair overgedragen activiteit waarbij bijvoorbeeld de werkingskosten worden vergoed, volgens criteria die dezelfde zijn voor alle deelgenoten. Het is een voorbeeld van transparantie om deze stelsels niet samen onder te brengen in één structuur, ook al om te vermijden dat gemeenten kosten zouden dragen voor activiteiten waar zij niet bij betrokken zijn.

De minister stelt vast dat de Hoge Raad negatief staat ten opzichte van verschillende elementen. Aan de opmerking met betrekking tot het ontbreken van de verplichting om een begroting op te maken is tegemoetgekomen in artikel 44 van het ontwerp. In artikel 69 wordt tegemoetgekomen aan de opmerking over de dominante rol van de raad van bestuur inzake het personeelsbeleid. De opmerking waarin wordt gewezen op de onduidelijkheid omdat een aantal samenwerkingskaders niet meer mogelijk zijn, heeft te maken met de deelneming van de provincies en van de private sector, die in het ontwerp uitgesloten wordt.

Wat de private sector betreft, is de keuze voor de uitsluitend zuivere structuur van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden een politieke keuze, die de regering heeft gemaakt toen zij het voorontwerp, dat de pactwerkgroep had voorbereid, te behandelen kreeg. De regering wil wel een veel ruimer samenwerkingsstelsel met de private sector mogelijk maken via een algemene regeling voor de publiek-private samenwerking (PPS), maar dat kader is er momenteel nog niet. De minister heeft bewust niet willen wachten op een dergelijke regeling, omdat de nood aan diversificatie van de samenwerking hoog is. Bovendien is de overgangsregeling voor de bestaande gemengde structuren vrij gul.

Wat de deelneming van de provincies betreft, meent de minister dat zij zinvol kan zijn, ook in de toekomst. Hij is bereid de principiële uitsluiting van de provincies in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden te herzien en hun deelneming te bestendigen. Wat evenwel niet meer kan is de overheersende rol van de provincies zoals die nu in bepaalde intercommunales tot uiting komt. Een vereniging van gemeenten is er in de allereerste plaats om de gemeentelijke belangen te dienen en moet dus een beleidsinstrument van de gemeenten zelf blijven. De deelneming van de provincies zal dus wel aan beperkingen worden onderworpen, in die zin dat hun kapitaalsinbreng nog slechts 20 % van het totaal mag bedragen. Hiervoor wordt een overgangstermijn voorzien voor de bestaande intercommunales. Van een vetorecht kan geen sprake zijn. Ook het voorzitterschap en de doorslaggevende rol in de bestuursorganen blijft voor de gemeenten gewaarborgd.

De minister meent dat moeilijk kan worden beweerd dat de voorzitter van de Hoge Raad erg negatief is geweest in zijn uiteenzetting. De werkelijk kritische punten worden ondervangen door reeds aangebrachte of nog aan te brengen wijzigingen in het ontwerp. De problematiek van de gemengde sector behoort tot de politieke discussie.

Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)

De minister verklaart dat de heer Mark Suykens, directeur van de VVSG, zich gedeeltelijk positief heeft uitgelaten over het ontwerp. Hij verklaarde immers dat het een hele prestatie is dat er nu een ontwerp van decreet inzake de intercommunales is. Het ontwerpdecreet bevat volgens de heer Suykens een aantal goede elementen, zoals bijvoorbeeld de verschillende samenwerkingsmodellen voor gemeenten en de grotere greep van de gemeenten op de intercommunales.

Het is dus zeker niet zo dat de gemeenten ten gronde tegen het ontwerp van decreet zijn. Het bevat trouwens veel instrumenten om te vermijden dat een intercommunale een eigen bestuursniveau wordt. Er worden bijvoorbeeld twee algemene vergaderingen per jaar voorzien, die telkens op alle betrokken gemeenteraden zullen worden besproken ; er komt een zesjaarlijkse evaluatie ; de keuze welke dienst men afneemt ligt bij de gemeente ; er is een jaarlijkse rapportering aan de gemeenteraad ; de bestaansduur wordt beperkt tot 18 jaar ; het aantal mandaten wordt beperkt. Deze instrumenten maken een effectieve controle door de gemeente mogelijk. De gemeenten moeten

daarvan ook effectief gebruik maken om te vermijden dat de intercommunales een tussenliggend bestuursniveau zouden worden.

De minister wijst er op dat de VVSG mee zitting had in de pactwerkgroep en dus ook het voorontwerp mee gestalte heeft gegeven. Dat voorontwerp bevatte reeds enkele principes die het resultaat waren van een compromis tussen de verschillende partners in de werkgroep. De kritiek richt zich daarom vooral op de wijzigingen die naderhand door de regering zijn aangebracht. Dat is evenwel het primaat van de politiek. De regering verwerkt logischerwijze haar beleidskeuzes in de teksten die zij aan het parlement voorlegt.

De VVSG acht drie elementen uit het ontwerp onvoldragen. Met betrekking tot de financiële gevolgen erkent de VVSG dat er een duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen dit ontwerp en de elektriciteitsmaatregelen die eerder zijn goedgekeurd. Die vaststelling is terecht en ze kan niet genoeg benadrukt worden omdat, blijkbaar bewust, verwarring wordt gesticht over de financiële lasten die dit ontwerp voor de gemeenten zou meebrengen. Het is niet juist dat dit decreet de steden en gemeenten 70 tot 80 miljard frank gaat kosten. Meer dan de helft van de kosten is het gevolg van het elektriciteitsdecreet. Bovendien moeten niet alle activiteiten die momenteel worden uitgeoefend door intercommunales persé behouden blijven : sommige taken kunnen best terug door de gemeenten zelf worden uitgevoerd, andere kunnen misschien beter op het provinciale of het Vlaamse niveau worden ondergebracht. Vraag is ook of een grote stad, zoals bijvoorbeeld Antwerpen, in zo veel intercommunales moet aanwezig zijn als vandaag het geval is.

Volgens de minister zullen de financiële gevolgen van het ontwerp voor de gemengde sector, gelet op de lange overgangperiode en de enorme omzet in de sector, vrij beperkt en zeker haalbaar zijn. De waarde van de kapitaalsaandelen van de private partner in de energiesector, gebaseerd op de officiële jaarrekeningen van de intercommunales, bedraagt afgerond 38 miljard frank voor elektriciteit en 27 miljard frank voor gas. Een overname die moet leiden tot een participatie van 75% in 2006 vertegenwoordigt een uitgave voor de gemeenten van respectievelijk circa 22 miljard frank en 17 miljard frank. De resterende 25%, over te nemen over een periode van 12 jaar volgend op 2006, bedraagt respectievelijk 16 miljard frank en 10 miljard frank. Deze laatste cijfers zijn de werkelijke bedragen die het gevolg zijn van dit ontwerp en die de gemeenten tegen uiterlijk 2018 moeten opbrengen, indien

zij voor het netbeheer actief willen blijven in de energiesector.

De minister betwist de stelling van de VVSG dat dit niet haalbaar is, zeker gezien de termijn voor overname. De VVSG verantwoordt haar stelling door het energiegegeven samen te voegen met andere maatregelen van de Vlaamse regering die aan de gemeenten geld kosten, maar dat overstijgt de discussie over dit ontwerp.

De VVSG verwijt de regering dat zij, door mogelijke financieringsbronnen te suggereren, zoals de opbrengsten uit de verkoop van Telenet of van de aandelen Electrabel en Publigas, de gemeenten als het ware voorschrijft wat zij moeten doen met deze opbrengsten. Hierin schuilt toch wel enige tegenspraak : enerzijds worden de gemeenten voorgesteld als machteloze slachtoffers van de Vlaamse overheid, die zou moeten nagaan of vooropgestelde uitgaven wel haalbaar zijn, gelet op de fiscale draagkracht van elke individuele gemeente ; anderzijds wordt diezelfde overheid verweten de gemeentelijke autonomie te beknotten wanneer zij voorzichtige suggesties doet om de uitgaven te helpen dragen.

De minister benadrukt dat dit ontwerp slechts een nieuw, meer transparant en meer democratisch controleerbaar bestuurskader aanreikt. De gemeente moet dan intercommunale per intercommunale bepalen welke richting ze uitgaat, daarbij rekening houdend met wat hier is uitgetekend.

De uitgaven die het gevolg zijn van de voorgestelde uittreding van de provincies zijn substantieel en verschillen uiteraard per intercommunale, zowel voor de gemengde als voor de zuivere verenigingen. De minister is bereid die uitstapregeling te herzien. Een blijvende participatiemogelijkheid tot maximum 20 % van het kapitaal lijkt redelijk. In enkele bestaande intercommunales betekent dat nog altijd een grote uitgave voor de gemeenten indien zij in 2006 deze kapitaalsverhouding moeten bereiken. Daarom overweegt de minister een eenmalige verlenging van de overgangperiode met nogmaals zes jaar mogelijk te maken, indien daarvoor gegronde redenen kunnen aangevoerd worden. De provincies zouden dus kunnen blijven deelnemen in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

De minister is verbaasd over het verzet tegen het verplichte uittreden van de privé-partners. Het argument dat men daardoor terugkeert naar het vroegere concessiestelsel overtuigt hem niet. Voor eerst is de concessie een bestaande rechtsfiguur die

men niet mag uitsluiten, en waarop de gemeenten juridisch een beroep kunnen doen. Bovendien refereert men voortdurend aan de concessies van openbare dienst zoals die vijftig jaar geleden bestonden. Er is sedertdien een evolutie, ook in het gemeentelijke beleid, waardoor men de concessieformule een modern kleedje kan meegeven, waarbij ruime inspraak van de gemeente verzekerd is. In recente uitgaven van het Nederlandse Ministerie van Financiën (“Meerwaarde van het concessiemodel : een model voor PPS”) en van het Nederlandse Ministerie van Economische Zaken (“Concessieverlening en Aanbesteding”) worden de concessies zelfs de hemel in geprezen.

De minister is het er niet mee eens dat de mogelijke deelneming van intercommunales in privaatrechtelijke bedrijven wordt afgedaan als flauwekul. In de energiesector, waar deze mogelijkheid nu reeds bestaat, zijn er voorbeelden van geslaagde samenwerkingsverbanden. Wie kan vooraf, zonder tegenspraak te dulden, beweren dat hetzelfde niet mogelijk is in andere sectoren ? Eerst moeten de resultaten van wat te velde gebeurt worden afge wacht.

De VVSG pleit voor het behoud van de gemengde intercommunales. De minister citeert dienaangaande een artikel uit “De Gemeente”, het tijdschrift van de vereniging : “Door het samengaan binnen een vereniging van gemeenten voor de uitvoering van één welbepaalde openbare dienst maakt men de goede uitvoering van bepaalde taken mogelijk. Bijkomend voordeel van deze werkwijze : door een goed uitgebalanceerde samenstelling behouden alle deelnemende gemeenten een goed democratisch toezicht binnen de intercommunale. Alle problemen worden bekeken vanuit de invalshoek van de verschillende deelnemende lokale besturen, zodat men op lange termijn een goede en duurzame oplossing kan nastreven. Binnen een zuivere intercommunale zijn geen partners uit op het maken van een netto winst. De openbare dienst kan worden verleend aan kostprijs voor de gebruikers (de burger), rekening houdend met het afschrijven van gedane investeringen en eventuele nieuwe noodzakelijke investeringen. Een aantal intercommunales heeft de goede werkbaarheid van deze vorm van intergemeentelijke samenwerking afdoende bewezen. Ze beschikken over knowhow en voeren een beleid met visie gericht op de toekomst. Deze intercommunales beschikken over het nodige personeel en hebben een infrastructuur uitgebouwd die aan de leden-gemeenten zekerheden biedt. Dit zijn niet toevallig die intercommunales waar een goede communicatie bestaat tussen de dagelijkse besluitvormers van de intergemeentelijke samenwerking

en de aangesloten gemeenten. Dossiers worden ruim op voorhand op actieve wijze besproken met de lokale besturen, mandatarissen worden actief betrokken in de besluitvorming en geven een goede feedback naar hun gemeenten. Deze intercommunales hebben hun rol als verlengd lokaal bestuur perfect ingevuld.”.

De minister verklaart niet beter onder woorden te kunnen brengen wat de Vlaamse regering beoogt met dit ontwerp, waarin de voorkeur wordt gegeven aan de zuivere samenwerkingsvorm. De overheid moet weliswaar samenwerken met de private sector, maar aangezien de overheid instaat voor het algemeen belang moet de zuivere intercommunale zelf kunnen bepalen hoe dat zal worden gerealiseerd.

De heer *Eric Van Rompuy* vraagt aan de minister of hij een structuur zoals Belgacom dan ook verwerpelijck acht, aangezien de overheid daar eveneens samen met de private sector in participeert.

De minister antwoordt dat in dat geval de overheid zelf beslist in een dergelijke structuur in te stappen. Daarom precies wordt de mogelijkheid voorzien dat het intergemeentelijke samenwerkingsverband gaat samenwerken met de private sector, op basis van duidelijke contracten. Belangrijk is dat de overheid steeds kan beslissen de overgedragen taken opnieuw zelf te gaan uitoefenen, en dat zij, naar aanleiding van het overdragen van taken, het algemeen belang kan formuleren.

Naar aanleiding van de bemerking van de heer *Suykens* over de scheiding tussen de opdrachthoudende en de dienstverlenende verenigingen, merkt de minister op dat dit principe is ingevoerd omwille van een betere transparantie. De VVSG stelt daar tegenover dat ook met rekeningsectoren kan worden gewerkt. Dat gebeurt nu inderdaad, maar het lost het probleem niet op van de alomvattendheid van doelstellingen, samengebracht in één vereniging. In die optiek kan men immers aan dezelfde intercommunale zowat alle beleidsdomeinen van de gemeente toevertrouwen, de ene met, de andere zonder beheersoverdracht, op voorwaarde dat men maar gescheiden rekeningen opmaakt. De doelstellingen van bepaalde intercommunales zouden zich daar overigens perfect toe lenen.

Volgens de minister kan dit echter niet de bedoeling zijn. Het risico dat deze samenvoeging van macht leidt tot het ontstaan van een echt bestuursniveau, is immers reëel.

Het stelsel van de dienstverlenende verenigingen zou volgens de VVSG voor de gemeenten extra BTW-kosten meebrengen. De minister begrijpt deze opmerking niet. Naar aanleiding van de hoorzitting met de BTW-specialisten is duidelijk gebleken dat van een vrijstelling alleen sprake kan zijn in geval van beheersoverdracht. Dat is al lang zo. Het is niet door dienstverlenende en opdrachthoudende activiteiten samen te voegen dat dit verandert. Er is misschien tot op heden laks opgetreden door de fiscale administraties, maar het principe dat zonder beheersoverdracht de BTW verschuldigd is op de geleverde diensten is onbetwist en alle betrokken intercommunales weten dat. Beweren dat dit ontwerp zorgt voor een meeruitgave voor de gemeenten klopt niet. Integendeel, een poging is ondernomen om ook de dienstverlening te onttrekken aan de BTW-regeling, meer bepaald via een stelsel van zogenaamde exclusiviteit in hoofde van de vereniging. Dat zal nader worden onderzocht door het departement van Financiën, en het is niet zeker dat deze constructie wordt aanvaard. Als dat wel het geval is betekent het een minderuitgave voor de gemeenten.

De vraag naar de procedure van een mogelijke splitsing zal worden opgelost volgens de concrete omstandigheden. In de praktijk gaat het om zeven intercommunales die hun afvalbeleid in afzonderlijke structuren zullen moeten onderbrengen. Er zijn in het verleden zowel fusies van intercommunales als opsplitsingen doorgevoerd, en dat heeft nooit geleid tot onoverkomelijke problemen. Met betrekking tot afval kan men zich overigens afvragen of dit een intercommunale activiteit moet blijven.

De minister is er van overtuigd dat de intercommunales dergelijke operaties aankunnen, al zullen de procedures waarschijnlijk nergens dezelfde zijn. Hij heeft trouwens het sein ontvangen van een intercommunale die nu al wil starten met de voorbereiding van de splitsing omdat zij dat een goede zaak vindt. De minister heeft het volle vertrouwen in de bereidheid van de betrokken besturen om in onderlinge verstandhouding te streven naar een goede afloop.

Met betrekking tot de opmerking dat meer ambtenaren zullen worden aangeduid als bestuurders, verklaart de minister dat de gemeenteraad dat zelf moet beslissen. De keuze voor gewezen mandatarissen of ambtenaren behoort tot de gemeentelijke autonomie.

Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP)

De minister herhaalt dat hij bereid is de mogelijke participatie van de provincies te behouden, mits die beperkt blijft tot 20 % van het kapitaal. Dat beantwoordt aan de vraag van de VVP. De provincies zijn het er ook mee eens dat de verschillende bestuursniveaus elkaar niet mogen beconcurreren op het terrein. Overheden moeten samenwerken.

De opmerking in verband met het niet gelijktijdig kunnen waarnemen van de functies van gemeenteraadslid en provincieraadslid als bestuurder van een intergemeentelijke vereniging, is terecht in de visie dat provincies kunnen blijven deelnemen. De minister stelt daarom voor dat cumulatieverbod te schrappen.

Intermixt

De minister acht het positief dat Intermixt geen problemen heeft met de nieuwe principes van democratisering, de nieuwe samenwerkingsvormen, enzovoort. Het is immers van wezenlijk belang voor elke intercommunale een zo goed en duidelijk mogelijke relatie te hebben met de aangesloten gemeenten. Alle maatregelen met het oog op de democratisering en de verbetering van de samenwerking zijn dus welkom.

Intermixt vindt echter een aantal opgelegde procedures niet vanzelfsprekend. Kritiek is er op de verplichting alle statutenwijzigingen voor te leggen aan de gemeenteraden. Dat zou niet zinvol zijn voor louter technische wijzigingen of voor wijzigingen opgelegd door een nieuwe wetgeving of regelgeving.

De minister erkent dat het inderdaad weinig zin heeft puur technische statutenwijzigingen die wettelijk moeten worden doorgevoerd, aan alle gemeenteraden voor te leggen. Belangrijke statutenwijzigingen moeten daarentegen wel aan de gemeenteraad worden voorgelegd. De minister is bereid te onderzoeken of een decretale regeling mogelijk of gewenst is om een dergelijke oplossing juridisch steviger te onderbouwen. Maar dan moeten de scheidingslijnen wel duidelijk worden getrokken. Het verwerken in de statuten van nieuwe wetgeving kan op grond van verschillende interpretaties tot andere resultaten leiden, wat voor de gemeenten wel degelijk een verschil kan uitmaken. Er zal dan nood zijn aan duidelijke richtlijnen.

De minister staat niet achter de vraag van Intermixt om de vertegenwoordiging van intercommunales in privé-bedrijven te groeperen. De mogelijk-

heid die nu wordt geschapen om de verenigingen te laten deelnemen in privaatrechtelijke vennootschappen is immers individueel bedoeld en aan strikte voorwaarden gebonden. Daartoe behoort de terugkoppeling naar de eigen raad van bestuur, die op de hoogte moet blijven van wat er gebeurt met haar participatie. Verslaggeving door een vertegenwoordiger die de vereniging zelf heeft aangegevoerd vormt daarvoor de beste garantie. Er is opgeworpen dat dit problemen kan opleveren met de privacy. De minister is daar niet van overtuigd. Een bestuurder in een vennootschap krijgt uiteraard het verslag van wat hij zelf mee beslist heeft en het is niet meer dan normaal dat hij zijn mandaatgever hiervan op de hoogte brengt. Indien men er bezwaren tegen heeft dat het verslag van de vennootschap expliciet wordt gevoegd bij het verslag van de intercommunale, kan worden overwogen ook een samenvatting op te nemen in dat verslag. Het is echter noodzakelijk dat de gemeenteraad, die ab initio zijn toestemming heeft gegeven voor de participatie, weet welk beleid er gevoerd wordt met zijn onrechtstreekse inbreng. De basisprincipes van het ontwerp moeten dus worden behouden, met inbegrip van een maximale terugkoppeling naar de gemeente.

De minister merkt op dat de zesjaarlijkse evaluatie als maatregel positief wordt beoordeeld door Intermixt, maar dat er vrees bestaat voor ongewenste neveneffecten. Het voorbeeld van de technische intercommunales is niet goed gekozen. Bedoeld zijn hier de dienstverlenende verenigingen die, voor een aantal opdrachten, ongetwijfeld in concurrentie komen met privé-bedrijven. De aangesloten gemeenten kiezen dan tot wie zij zich wenden, want er is principieel geen beheersoverdracht. Maar zelfs als de gemeente de voorkeur geeft aan een privé-bedrijf, hoeft dat niet te betekenen dat de werking van de intercommunale negatief wordt geëvalueerd en dat zij wordt opgedoekt. Zij kan immers in andere beleidsdomeinen ook diensten aanbieden, waarvoor zij wel in hoge mate geapprecieerd wordt. Zelfs indien zij financieel niet opkan tegen mogelijke concurrentie, zullen vele gemeenten andere elementen van dienstverlening laten doorwegen en zich toch tot hun vereniging richten. Dat is nu ook al het geval. De evaluatie is mede bedoeld als een element om het democratisch gehalte van de samenwerking te verhogen.

Volgens Intermixt zou de verplichting om op het einde van het jaar een begroting op te maken en de strategie aan te kondigen, tot moeilijkheden kunnen leiden in een concurrentiele omgeving. Deze opmerking belicht volgens de minister het eeuwige dilemma dat de intercommunale samenwerking de

principes moet verzoenen van de administratieve regelgeving en van economische wetmatigheden. Verenigingen van gemeenten blijven openbare besturen en zijn een verlengstuk van de gemeenten. Het past dat zij zich schikken naar een aantal principes die gelden voor de gemeenten.

Wat de voorschriften inzake cumulatie betreft, wil de minister tegemoet komen aan de bedenkingen van Intermixt en de beperking uitbreiden van mandaten in maximum twee verenigingen tot mandaten in maximum drie verenigingen. Hij verklaart ook te willen discussiëren over de vraag of wel een tweederde meerderheid moet worden opgelegd om deskundigen aan te duiden, en of de voorziene onverenigbaarheden moeten worden gehandhaafd. Daar moet dan wel tegenover staan dat er slechts een maximum aantal mandaten aan een gemeente in iedere intercommunale kan worden toegekend. De noodkreet van Antwerpen dat de stad mandatarissen te kort heeft om al haar huidige intercommunale mandaten in te vullen, snijdt geen hout wanneer men vaststelt dat de stad steeds een ruim aantal mandaten in iedere intercommunale statutair tracht binnen te halen, vaak tot frustratie van andere aangesloten gemeenten. De cumulatie uitbreiden van twee naar drie, maar terzelfder tijd bepalen dat maximum 3 of 4 bestuursmandaten per gemeente mogelijk zijn, lijkt de minister zinvol.

De minister wijst er op dat Intermixt vrij uitvoerig ingaat op de opheffing van de gemengde sector. Hij heeft reeds gezegd dat dit een politieke keuze van de regering is en dat zij haar standpunt handhaaft. Toch wil hij nogmaals beklemtonen dat de bestaande structuren nog achttien jaar kunnen meegaan en dat dit gegeven ook meetelt in de personeelsproblematiek. Het is zeker niet zo dat het momenteel ingezette personeel van de privé-partner onmiddellijk in zijn bestaan bedreigd wordt.

Het zou ook onverantwoord zijn om niet verder gebruik te maken van de ervaring en kennis van deze werknemers. Bij de herstructurering van de gemengde energie-intercommunales in het licht van de liberalisering kunnen hier regelingen worden getroffen die voldoende waarborgen bieden. De minister verklaart dat hij over de ingediende tekst, die de nodige geruststelling biedt ten aanzien van het personeel, een akkoord heeft met de vakbonden.

De minister begrijpt de bezorgdheid van de gemeenten in verband met de deregulering van de energiesector. Niet alleen is er de vraag naar een eventuele verdere of vergrote participatie in het netbeheer en de levering, maar ook het al dan niet

voortbestaan van de huidige dividenden blijft een vraagstuk. Een aantal dividenden zal verminderen en de gemeentebelastingen zullen worden verhoogd. Maar de hoge dividenden uit de energiesector zijn het gevolg van hoge prijzen, die op hun beurt het gevolg zijn van abnormaal hoge winstmarges. Dat is economisch gelijk te stellen met een indirecte belasting op de energieconsumptie ten voordele van de gemeenten. Die schijnbaar pijnloze inkomstenbron, die uiterlijk niet het voorkomen heeft van een belasting, is wel degelijk een belasting en is zeker niet pijnloos voor de burger. De huidige impliciete energiebelasting is in het beste geval proportioneel met het inkomen, maar waarschijnlijk zelfs regressief. Stellen “dat een blinde liberalisering zal leiden tot een belastingverhoging of tot miljarden bezuinigingen” is volgens de minister goedkope sfeerschepping. De vervanging van de ene belasting door een andere is geen verhoging van de belastingdruk. Het zal wel de transparantie, de democratische controle en de rechtvaardigheid bevorderen. De liberalisering die door Europa wordt opgelegd heeft een kostprijs voor de gemeenten, maar betekent ook een bevrijding van de burger en de ondernemingen van een verdoken belasting. Zo ontstaat ruimte voor een eigen gemeentelijke fiscaliteit. De gemeenten moeten hier hun verantwoordelijkheid nemen.

De heer *Eric Van Rompuy* vraagt waarom, gelet op de liberalisering, een zuivere intercommunale lage prijzen zou garanderen dan een gemengde.

De minister antwoordt dat hij dat niet heeft beweerd. Hij wijst er op dat, ingevolge de liberalisering, scherpere energieprijzen zullen ontstaan. Daardoor valt een verdoken belasting weg.

Inter-regies

Uit de tussenkomst van Inter-regies onthoudt de minister dat de koepel van de zuivere energie-intercommunales aanvankelijk zeer enthousiast was, omdat de zuivere formule als enig mogelijke behouden bleef. Toch uit ook Inter-regies ernstige bedenkingen.

Er zou een probleem van transparantie zijn : het ontwerp gaat te ver op het vlak van de verslaggeving voor de gemeenten-aandeelhouders. Deze opmerking wordt verder gespecificeerd met de stelling dat de verslagen van de directiecomités niet ter inzage mogen liggen van de gemeenteraadsleden.

De minister antwoordt dat men bezwaarlijk van de gemeenten kan verlangen dat zij een vereniging oprichten en die verder laten betijen, zonder veel terugkoppeling of inspraak. Vertrouwelijke informatie staat nu ook niet open en bloot in de notulen, en de openbaarheid van bestuur is een grondwettelijk principe dat geldt voor alle openbare besturen. De minister benadrukt dat het hier gaat om een opmerking van een intercommunale die zelf, mede dank zij haar gewestgrensoverschrijdend karakter, nalaat ook maar enig verslag aan de verschillende toezichtoverheden voor te leggen.

Het valt de minister op dat, zeker in de energiesector, hoe langer hoe meer belangrijke beslissingen worden genomen in diverse fora door een beperkt groepje van meestal dezelfde ingewijden. Over die vergaderingen wordt weinig prijsgegeven en de intercommunale raden van bestuur krijgen een beslissing voorgeschoteld waar zij alleen maar kunnen mee instemmen. Over het standpunt van de gemeenten maakt niemand zich druk. Soms overheerst de indruk dat de gemeenten als een onmisbaar en dus noodzakelijk kwaad worden beschouwd. Dat is alleszins niet het model dat de minister wenst te propageren.

De minister stelt dat het opnemen van bekwame mensen in het bestuur een zaak is van de aangesloten gemeenten. Een decreet kan hier niets opleggen, maar dit ontwerp opent alleszins de mogelijkheid om deskundige niet-raadsleden tot bestuurder te benoemen.

Een aantal artikelen maakt volgens de woordvoerder van Inter-regies de intercommunale werking onmogelijk. De beperkende doelomschrijving zou synergievoordelen verbonden aan het combineren van activiteiten uitsluiten. De minister wijst er op dat een doelstelling niet identiek is aan een activiteit : verschillende activiteiten kunnen uitgeoefend worden om een zelfde doelstelling te verwezenlijken. Vervolgens laat het ontwerp wel degelijk meer dan één doelstelling toe. Voorwaarde is enkel dat zij duidelijk en niet in algemene termen omschreven zijn.

Inter-regies betreft het voornemen van de Vlaamse regering om de intercommunales eventueel aan een eigen fiscaliteit te onderwerpen. De minister meent dat het niet de rol is van een belangenvereniging de bevoegdheden van de overheid op het vlak van belastingen te betwisten. Indien men schermt met het begrip concurrentie moet men daarvan de voor- en nadelen aanvaarden. Dat betekent dat men kan worden belast.

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

Volgens de minister blijkt uit de uiteenzetting van de SERV dat die instemt met een aantal uitgangspunten van het ontwerp. Hij wijst er op dat de SERV pleit voor PPS-formules en de uitsluiting van de privé-partner uit de intercommunales voorbarig acht. Een gelijktijdig kaderdecreet over PPS zou welkom zijn, maar de minister wil daarop niet wachten.

Terecht stelt de SERV de vraag of, in een ruimere Europese context, voor sommige beleidsdomeinen de intercommunale geen voorbijgestreefd vehikel is. Dat is volgens de minister best mogelijk en de evolutie van de markt op het gebied van de nutsvoorzieningen zal dat aantonen. Dat belet evenwel niet dat de formule geschikt kan zijn voor kleinschaliger projecten. Hier biedt het ontwerp mogelijkheden.

De SERV pleit voor het behoud van de provincies en van de sociale partners in de intercommunales. Voor de provincies kan dat het geval zijn maar voor de sociale partners niet, althans niet als rechtstreekse deelgenoten. Hun opneming in adviserende organen blijft wel mogelijk. Op dat punt gaat de minister akkoord met de stelling van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur, die voorhoudt dat het dragen van bestuursverantwoordelijkheid door de sociale partners in de streekontwikkelingsintercommunales niet meer actueel is, en dat zij hun rol veel beter kunnen spelen via de streekplatformen die het overleg tussen de Vlaamse overheid en de streek organiseren.

Professor Jean Dujardin

De minister verklaart dat hij in de uiteenzetting van professor Dujardin weinig kritiek heeft gehoord. De heer Dujardin heeft wel gepleit voor eventuele aanvullingen bij wat de gevolgen kunnen zijn van een ontbinding, voor een mogelijke verduidelijking van de verlengingsprocedure, voor een gelijkvormig meerderheidsstelsel in het decreet en voor een langere overgangperiode voor het aanpassen van de statuten. Ingevolge deze opmerkingen is de minister bereid de overgangperiode voor de aanpassing van de statuten met een half jaar te verlengen.

Intercommunale Leiedal

De minister overloopt tenslotte de bedenkingen van de streekontwikkelingsintercommunale Leie-

dal, die schriftelijke opmerkingen heeft ingebracht. Leiedal ziet significante verbeteringen ten opzichte van de huidige toestand, zoals de terugkoppeling naar de gemeenteraden, de inhoudelijke betrokkenheid van de gemeenten bij het intercommunale beleid en de transparantie van het beleid en de besluitvorming.

Als knelpunten ziet Leiedal de verplichte uittreding van de provincies, de uitsluiting van derden (de socio-economische organisaties), het mogelijke probleem van de meervoudigheid van doelstellingen, en de onvoldoende juridisch geschraagde exclusiviteitsclausule.

De minister is akkoord met een tekstaanpassing inzake de deelneming van de provincies. Met betrekking tot het tweede knelpunt pleit Leiedal voor een volwaardig alternatief decretaal kader voor streek eigen management. Daarbij wordt expliciet verwezen naar de streekplatformen. De minister sluit zich aan bij die wens. De intercommunale pleit ook voor een principiële houding ten opzichte van de uitvoeringsmodaliteiten, zodat de gemeenten voldoende autonomie wordt gelaten om over de aan te bieden doelstellingenpakketten te beslissen. Ook hier sluit de minister zich bij aan.

Het vierde knelpunt houdt verband met de BTW-regeling. De intercommunale juicht het voorstel van de exclusiviteitsopdracht toe, maar wil dat decretaal sterker verankerd zien. De minister is daar graag toe bereid, maar het uiteindelijk oordeel over de aanvaardbaarheid komt toe aan de federale minister van Financiën. Uit de toelichting van diens vertegenwoordigers is gebleken dat dit oordeel niet vanzelfsprekend positief is.

Als specifieke knelpunten vermeldt Leiedal de onverenigbaarheid van gemeenteraadslid en provincieraadslid in hoofde van een bestuurder, de beperking van de cumulatiemogelijkheid en de inflatie aan informatie. Het eerste knelpunt wordt opgeheven ; het tweede verzacht. Met betrekking tot de informatieplicht wil de minister onderzoeken of een vereenvoudiging mogelijk is.

Besluit

Uiteindelijk is er volgens de minister dus erg weinig kritiek vanuit intercommunale hoek. Het beeld dat sommigen in de commissie willen ophangen dat het ontwerp elke intergemeentelijke samenwerking quasi-onmogelijk maakt, klopt niet met de werkelijkheid.

III. ALGEMENE BESPREKING

1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

Opmerkingen naar aanleiding van de repliek van de minister op de hoorzittingen

De heer *Jo Vermeulen* zegt enigszins geschrokken te zijn door de felheid waarmee de minister bepaalde tijdens de hoorzittingen uitgebrachte kritieken pareerde. De hoorzittingen waren uiteindelijk bedoeld om het ontwerp van decreet op zijn werkbaarheid te toetsen en om eventueel verfijningen aan te brengen. Naar aanleiding van de artikelsgewijze bespreking kunnen een aantal van die verfijningen allicht worden weerhouden.

Mevrouw *Veerle Heeren* doet opmerken dat de hoorzittingen – waarop de CVP-fractie sterk heeft aangedrongen – zeer belangrijk waren. Ze hebben ertoe bijgedragen dat de regering op bepaalde vlakken, bijvoorbeeld inzake de provinciale participaties, tot andere inzichten is gekomen.

Het verheugt ook de heer *Mark Van der Poorten* dat de minister voor een stuk rekening wil houden met de opmerkingen tijdens de hoorzittingen, maar niettemin blijft hij de voorliggende tekst onvoldragen vinden. De minister heeft in zijn repliek op de hoorzittingen ook onvoldoende aandacht besteed aan de financiële gevolgen van het ontwerp voor de lokale besturen (gemeentelijk effectenrapport). De spreker dringt erop aan dat hieromtrent meer duidelijkheid wordt gecreëerd.

Uit de hoorzittingen is volgens de heer *Van der Poorten* gebleken dat men op het terrein het ontwerp zekere verdiensten toeschrijft. Anderzijds hebben de deelnemers aan de hoorzittingen heel wat vraagtekens bij het ontwerp geplaatst, die verder gingen dan het louter verdedigen van de eigen belangen of het weerstand bieden tegen verandering. Het is overigens normaal dat de gehoorde zijn opgekomen voor de eigen belangen. De minister heeft zelf al meermaals gesteld dat hij wil waken over de belangen van de lokale besturen. Dan is het merkwaardig dat hij het standpunt van diezelfde gemeenten over het ontwerp van decreet vergezocht, voorspelbaar of zelfs platvloers noemt.

De *minister* antwoordt dat het eigenlijk niet gebruikelijk is dat de Vlaamse regering naar aanleiding van hoorzittingen in discussie treedt met de gehoorde. De toon die door sommigen tijdens de hoorzittingen werd gehanteerd, vroeg echter om een antwoord. Op vraag van de commissie heeft de

minister een systematisch antwoord willen formuleren op al de ingebrachte kritieken.

Mevrouw *Hilde De Lobel* merkt op dat de voorliggende tekst heel wat weerstand heeft uitgelokt bij de lokale besturen, wat niet verwonderlijk is gezien het voornemen om enige orde te scheppen in het bestuurlijke middenveld. De spreker is alleszins niet akkoord met de stelling dat de reacties tijdens de hoorzittingen over heel de lijn negatief zouden zijn geweest. Uiteraard hadden de vertegenwoordigers van de verschillende belangengroepen kritiek op die onderdelen van het ontwerp die aan hun particuliere belangen raakten. De noodzaak en de algemene lijn van het ontwerp van decreet werd echter door de meeste sprekers erkend. Het ontwerp van decreet steunde dan ook uitdrukkelijk op het pact dat tussen de lokale besturen en de Vlaamse regering werd afgesloten op 8 maart 1999.

Mevrouw *De Lobel* is niettemin teleurgesteld over de reactie van de minister op de hoorzittingen, en met name over een aantal aankondigde bijstellingen. Daarmee wordt immers afbreuk gedaan aan die uitgangspunten die volgens de spreker precies de sterkte en het vernieuwende karakter van het ontwerp uitmaakten. Dat vernieuwend karakter bleek onder meer uit de intentie om de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden los te koppelen van het intermediaire en centrale niveau, de versterkte inbreng van de gemeenten, en de democratisering van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Door de provincies opnieuw toe te laten ondermijnt men echter de intentie om de intergemeentelijke samenwerking los te koppelen van het intermediaire niveau. Er wordt teruggekrabbeld op de voornemens inzake de versterking van de gemeentelijke democratie door de cumulatierregels af te zwakken, de tweederde meerderheid voor het aanstellen van externen terug in vraag te stellen en het maximaal aantal mandaten per mandataris van twee naar drie te brengen.

Mevrouw *de Lobel* besluit dat haar fractie oorspronkelijk, en afgezien van enkele praktische bezwaren, vrij positief stond tegenover het ontwerp van decreet. De spreker staat nog steeds positief tegenover een aantal wezenlijke veranderingen die het decreet zal teweegbrengen. Zij kan echter de door de minister aangekondigde wijzigingen aan het ontwerp van decreet niet steunen. Zij vraagt ten slotte of de minister de aangekondigde wijzigingen aan het oorspronkelijke ontwerp in de vorm van amendementen van de regering aan de commissie zal voorleggen.

De *minister* antwoordt dat er vanuit de regering geen amendementen hoeven te worden verwacht. Hij stelt wel vanwege de regering bepaalde openingen tot amendering te hebben gecreëerd naar aanleiding van de opmerkingen tijdens de hoorzittingen.

De heer *Dirk Holemans* kondigt aan dat de meerderheidspartijen gebruik zullen maken van de openingen die de minister heeft gecreëerd.

Algemene opmerkingen over het ontwerp van decreet

De heer *Herman De Loor* vindt de voorliggende tekst gewaagd en vernieuwend. Het is de verdienste van de minister dat hij de reeds lang sluimerende problematiek van de intercommunale samenwerking durft aan te pakken.

Ook de heer *Dany Vandebossche* vindt het een belangrijke verdienste dat er nu een tekst voorligt over een materie die niet alleen complex is, maar ook zeer gevoelig ligt. Ter illustratie wordt verwezen naar de wet van 22 december 1986, waaraan vier jaar intensief parlementair werk voorafging. Ter uitvoering van die wet werd een besluit getroffen ter beperking van de presentiegelden, hetgeen door de betrokkenen niet in dank werd aanvaard. Een hervorming van de intergemeentelijke samenwerking ligt dus zeker niet voor de hand gezien de grote belangen die er op het spel staan.

De heer *Mark Van der Poorten* vindt dat het ontwerp uitgaat van te simplistisch geformuleerde doelstellingen, die niet stroken met de realiteit op het terrein. Het lijkt erop dat de minister het Limburgse model in Vlaanderen wil veralgemenen. Op die manier gaat hij voorbij aan de realiteit die in andere regio's zeer verschillend is. Het Limburgse model is dus geen werkbaar alternatief in andere regio's, waar de intercommunale samenwerking op een zeer diverse wijze is tot stand gekomen. De CVP-fractie pleit vandaar voor een herwerking van het ontwerp. Er is inderdaad nood aan een nieuwe regelgeving inzake de intercommunales, maar die moet leiden tot een verbetering van de toestand in plaats van bij te dragen tot de algehele verwarring.

De heer *Eric Van Rompuy* vindt dit een gevaarlijk ontwerp van decreet. Het beantwoordt niet aan een maatschappelijke behoefte en het lijkt vooral ideologisch geïnspireerd. Alleszins zal het de gemeenten zuur opbreken. Indien de CVP opnieuw gevraagd zal worden aan een regering deel te nemen, zal men dit decreet zeker ombuigen. De CVP-fractie erkent wel dat er aan de huidige inter-

communale samenwerking verbeteringen moeten worden aangebracht en dat de controlerende inbreng van de gemeenten moet worden versterkt.

Participatie van de provincies

De heer *Marcel Logist* vindt de gedwongen uittreding van de provincies uit de intercommunales, in tegenstelling tot de verplichte uittreding van de privaatrechtelijke personen, minder noodzakelijk en aangewezen. De provinciale participaties zijn immers, op een uitzondering na, nergens dominant te noemen. Het zou wenselijk zijn om de gemeenten zelf te laten bepalen om al dan niet te kiezen voor een samenwerking met een provincie. In die context lijkt het aangewezen om dit ontwerp van decreet te kaderen in het debat over de kerntaken van gemeenten, provincies en Vlaamse overheid.

Ook de heer *Herman De Loor* pleit ervoor dat in de toekomst de provincies nog bij de intergemeentelijke samenwerking kunnen worden betrokken.

Mevrouw *Hilde De Lobel* vindt het daarentegen ontgoochelend dat de minister terugkomt op de oorspronkelijke bedoeling om de provincies uit de intergemeentelijke samenwerking te weren. Daardoor blijft het gevaar groot dat de provincies zich tegelijk als rechter en partij opstellen, dit gelet op de toezichhoudende rol van de provincies en de rol van vergunningenverstreckende overheid van de bestendige deputaties. De minister is hier blijkbaar door de knieën gegaan voor de verdedigers van oude, vastgeroeste belangen en machtsstructuren.

Volgens de heer *Dany Vandebossche* is het opnieuw toelaten van de provincies in een intergemeentelijk samenwerkingsverband een goede zaak. In een aantal intercommunales zijn de provincies nu nog wel meerderheidsaandeelhouder, zodat het provinciale aandeel daar zal moeten worden gereduceerd tot maximaal 20%. Overigens participeren de provincies in een aantal intercommunales die zich niet alleen met zaken van intergemeentelijk belang, maar ook met zaken van bovenlokaal belang bezighouden. Dat is met name het geval in de welzijnssector.

Diversificatie van de intergemeentelijke samenwerkingsvormen

Volgens de heer *Marcel Logist* komt de voorliggende tekst tegemoet aan de vraag van gemeenten naar ruimere keuzemogelijkheden om samen te werken. Het feit dat de gemeenten uit vier mogelijk-

ke samenwerkingsvormen zullen kunnen kiezen is alleszins een verrijking.

De heer *Mark Van der Poorten* stelt dat zijn fractie zich kan vinden in een aantal doelstellingen van het ontwerp, zoals de diversificatie, de versoepeling en de democratisering van de intergemeentelijke samenwerkingsvormen. Vooral de mogelijkheid om op een soepele manier te kunnen samenwerken, zonder onmiddellijk in de vorm van de klassieke intercommunale te moeten treden, is een vraag die reeds lang bij de gemeenten leeft. Daar staat echter tegenover dat de aangeboden keuzemogelijkheden ingeperkt worden door de eventuele keuze van een gemeente om met een private partner samen te werken uit te sluiten.

Het voorliggende ontwerp houdt volgens de heer *Etienne Van Vaerenbergh* een enorme verbetering in tegenover de bestaande toestand. Er worden meer mogelijkheden voor samenwerking aangeboden, terwijl men vroeger voortdurend klaagde over het zogenaamde intercommunale keurslijf. Ook belangrijk is dat de gemeenten nu de keuzemogelijkheid krijgen om de aandelen van de private partners over te nemen, of zich integendeel te laten uitkopen. Vroeger moest men zich ineens voor dertig jaar aan een partner binden, en nog voor het verstrijken van die termijn werden de gemeenten al aangesproken om zich voor een nieuwe termijn van 30 jaar te verbinden.

Democratisering van de intergemeentelijke samenwerking – de keuze voor zuivere intergemeentelijke samenwerkingsvormen

De heer *André Moreau* verheugt zich over het feit dat het ontwerp van decreet een versterking inhoudt van de gemeentelijke autonomie. Hij steunt tevens het voornemen om de intercommunales met meervoudige doelstellingen, die in feite zijn uitgegroeid tot een schimmig tussenliggend bestuursniveau, aan banden te leggen. Verder hoopt de spreker dat met het ontwerp van decreet een meer democratisch verantwoord en transparant bestuur tot stand kan worden gebracht. Hij illustreert die noodzaak aan de hand van de negatieve ervaringen van de stad Tienen in de intercommunale Interleuven, die gemaakt hebben dat Tienen uit de intercommunale is gestapt.

De heer *Marcel Logist* steunt het uitgangspunt van de democratisering van de intergemeentelijke samenwerking. Het kan immers niet dat de gemeenten de intercommunale moeten volgen in plaats van omgekeerd. Het ontwerp biedt de gemeenten alvast de mogelijkheid om terug controle te krijgen

op de werking van de intercommunales. Men kan zich wel afvragen of de hier voorgestelde democratisering volstaat. Het is in elk geval duidelijk dat de doorgedreven democratisering extra inspanningen zal vergen van de gemeentebesturen.

De spreker is het volmondig eens met het voorstel om in de toekomst enkel nog met zuivere intercommunales te werken en de gemengde intercommunales gefaseerd af te bouwen. Het belangrijkste probleem in de gemengde intercommunales is dat de aanwezigheid van privaatrechtelijke personen aanleiding geeft tot monopolievorming. Van keuzevrijheid voor de samenwerkende gemeenten is dan geen sprake meer. De spreker heeft dat in de praktijk ervaren tijdens zijn ambtsperiode als burgemeester van Tienen in het dossier dat hierboven al door de heer Moreau werd aangehaald. De stad Tienen heeft daarom de drastische beslissing genomen om uit het intercommunaal samenwerkingsverband te stappen. Behalve de monopolieproblematiek heeft het manifest gebrek aan openbaarheid en transparantie daartoe aanleiding gegeven. Het stadsbestuur was immers in een situatie terecht gekomen waarin het omzeggens geen enkele inspraak meer had in het eigen afvalbeleid. Er was vanwege de intercommunale geen enkele luisterbereidheid om het afvalbeleid op een andere, efficiëntere manier te organiseren. Vandaar is de spreker verheugd dat het voorliggende ontwerp een halt wil toeroepen aan zulke aberraties. Dat neemt wel niet weg dat er aan het personeel van de gemengde intercommunales garanties moeten worden geboden voor het behoud van hun rechten.

De *minister* antwoordt dat hij over het aangehaalde dossier klachten heeft ontvangen, maar dat hij er nog geen beslissing over heeft getroffen. De negatieve ervaringen in Tienen zijn wel symptomatisch voor bepaalde zorgwekkende ontwikkelingen bij sommige intercommunales. Door samenwerking tussen private partners en overheden, bijvoorbeeld inzake afvalverwerking, is het beleid in een aantal concrete gevallen meer en meer aan het weggroeien van de democratische controle door het lokale niveau. Op die manier wordt er een oneigenlijk gebruik gemaakt van de intercommunale samenwerkingsvorm. Het voorliggend ontwerp wil het nieuwe bestuurskader aanreiken waarbinnen een moderne beleidsvoering vanuit de overheid zich kan ontwikkelen.

De heer *Etienne Van Vaerenbergh* vindt het belangrijk dat de greep van de gemeenten op het intercommunale gebeuren wordt versterkt. Vandaag is die inspraak er niet. In die zin betekent het ontwerp een duidelijke versterking van de democratie.

De heer *Dirk De Cock* vindt het voorliggende ontwerp van decreet een belangrijke stap naar meer basisdemocratie. Het komt tegemoet aan de eisen van een transparant bestuur, de betrokkenheid van de gemeenten op het intergemeentelijke niveau zal kunnen groeien en de gemeenten zullen niet langer de gegijzelden zijn van (gemengde) intercommunale structuren die meer en meer een eigen leven zijn gaan leiden. Er wordt aan de gemeenten een grotere inspraak geboden en de intercommunales met meervoudige doelstellingen worden aan banden gelegd. Het ontwerp ligt ook duidelijk in het verlengde van het regeerakkoord dat stelt dat samenwerkingvormen tussen gemeenten in een losser verband moeten kunnen verlopen en dat een statutaire inperking van de activiteiten van de intercommunales wenselijk zou zijn. Voorts is er sprake van een gemeentelijke verankering van de intercommunales. Dit ontwerp komt daaraan uitdrukkelijk tegemoet. Dat blijkt uit de versterking van het democratisch toezicht door de gemeenteraden en uit de democratische werking en de representatieve samenstelling van de beheersorganen.

De heer *Jo Vermeulen* verklaart dat zijn fractie de uitgangspunten van het ontwerp van decreet steunt. Op vele punten sluit het ontwerp aan bij het voorstel van decreet van de heren Geysels en Hollemans dat in samenhang met dit ontwerp wordt behandeld. De intercommunale moet inderdaad gezien worden als een hulpstructuur, bedoeld om het gemeentelijk beleid vorm te geven.

Ook volgens de heer *Mark Van der Poorten* moeten intercommunales hulpstructuren van de gemeenten zijn voor het uitvoeren van lokale taken. De omgekeerde situatie, waarbij de gemeenten hulpstructuren van de intercommunales zouden worden, is ontoelaatbaar. Gemeenten moeten zich dus voor het uitvoeren van bepaalde taken, die zij alleen niet of moeilijk aankunnen, kunnen verenigen. Bij dergelijke samenwerkingvormen mag de gemeente niet naar de achtergrond worden verdrongen. De gemeente moet steeds de sturende kracht blijven en mag niet gereduceerd worden tot een aanhangsel van de intercommunale.

De heer Van der Poorten benadrukt dat de democratische versterking van de intercommunales ook voor de CVP-fractie belangrijk is. In het ontwerp zitten er op dat vlak een aantal waardevolle aanzetten, maar het is toch niet evident dat men de democratische controle met de voorgestelde principes zal optimaliseren. De democratisering zal van meer aspecten afhangen dan van bijvoorbeeld een zesjaarlijkse evaluatie of het bespreken van een jaarverslag. In die zin is het simplistisch te denken

dat men met dergelijke zaken de problematiek van de democratisering zal oplossen.

De heer *Bart De Smet* verwijst naar de tussenkomst van de heer De Block van Inter-regies tijdens de hoorzittingen. Men zou verwachten dat die het ontwerp, dat opteert voor zuivere intercommunales, voluit zou steunen, maar dat bleek niet het geval te zijn. De heer De Block vroeg zich zelfs af of de zuivere intercommunales na de inwerkingtreding van het decreet nog wel zouden kunnen voortbestaan. Ook voorspelde hij dat het afbouwen van de gemengde intercommunales via de concessieformule de facto zou leiden tot een privatisering van een aantal nutsdiensten.

De heer *Dany Vandebossche* verklaart dat zijn fractie achter de algemene uitgangspunten en basisdoelstellingen van het ontwerp staat, namelijk het democratiseren van de intergemeentelijke samenwerking. Die democratisering blijkt onder meer uit het inperken van de doelstellingen van de intercommunales, de verhoogde betrokkenheid van de gemeenteraden, de verbeterde transparantie en de inperking van de deelname van privaatrechtelijke personen. De spreker is er zich van bewust dat het weren van private partners uit de intergemeentelijke samenwerking financiële implicaties kan hebben. In het ontwerp is echter een ruime overgangperiode voorzien zodat men toch achter de doelstelling kan staan om in de toekomst louter met zuivere intergemeentelijke samenwerkingvormen te werken. Dan stelt zich wel de vraag hoe men nog met private partners zal kunnen samenwerken. Men moet er zich voor hoeden dat men terugkeert naar de situatie van voor het bestaan van de intercommunale wetgeving, toen men met concessies moest werken.

De heer *Johan De Roo* citeert uit een door de minister goedgekeurde toespraak op het congres van gemeentesecretarissen van 23 juni 2000. Daar werd toen het volgende gesteld : “Bij een snelle opheffing van de gemengde intercommunales zou de kapitaalsaflossing enorm zijn en dat geld hebben de gemeenten niet (...) Bovendien zijn er groeisectoren zoals milieu. Allicht is het goed om daar een opening voor de private sector te laten.”. Deze uitspraken staan volgens de spreker volledig haaks op het voorliggende ontwerp. De heer De Roo geeft een voorbeeld uit de praktijk. De zuivere intercommunale voor huisvuilverwerking waarbij zijn gemeente, samen met nog 18 andere landelijke gemeenten, is aangesloten, moet binnen de twee jaar een investering doen die geraamd wordt op 1,3 miljard frank. Indien men ingevolge dit decreet geen beroep zal kunnen doen op de private sector, zul-

len die kleine landelijke gemeenten die investering volledig zelf moeten financieren.

Cumulatiebeperkingen en onverenigbaarheden

De heer *Herman De Loor* merkt op dat de cumulatieve beperkingen en de onverenigbaarheden die in het ontwerp van decreet zijn opgenomen, thema's zijn die wel bepaalde politici bezighouden maar de bevolking nauwelijks interesseren. Hij waarschuwt ervoor dat men door het invoeren van dergelijke regels de bestuursorganen dreigt te bevolken met politici van mindere kwaliteit. Men moet er zich voor hoeden om in de intercommunales (en het Vlaams Parlement) politici af te vaardigen die onvoldoende voeling hebben met de realiteit. Dat neemt niet weg dat politici zich ook in de intercommunales moeten kunnen laten bijstaan door deskundigen.

Mevrouw *Hilde De Lobel* daarentegen betreurt dat de minister de cumulatieregels uit zijn oorspronkelijke ontwerp wil afzwakken door het maximum aantal mandaten per mandataris van twee naar drie te brengen. Tevens betreurt zij dat de tweederde meerderheid voor het aanstellen van externen opnieuw in vraag wordt gesteld. Die afzwakkingen hebben volgens mevrouw De Lobel alles te maken met wat sommigen het Antwerpse probleem noemen. De minister stelde zelf dat de tweederde meerderheid voor het aanstellen van externe deskundigen geen oplossing zou zijn voor de stad Antwerpen. De suggestie om het aantal toegelaten mandaten van twee naar drie te brengen past ook precies om in Antwerpen geen mandaten aan de oppositie te moeten toekennen.

Mevrouw De Lobel verduidelijkt dat er in Antwerpen momenteel een negentigtal intercommunale mandaten te verdelen zijn. Volgens de oorspronkelijke ontwerp tekst zouden er daarvan een zestigtal kunnen worden ingenomen door de meerderheid. Door het aantal toegelaten mandaten van twee naar drie te brengen en door enkele cumulatieve verboden op te heffen, zal de Antwerpse meerderheid toch met de hakken over de sloot geraken. Het aanpassen van de decreetgeving aan plaatselijke toestanden en tijdelijke politieke verhoudingen is volgens de spreker geen uiting van een vooruitziend of moedig beleid. Stellen dat de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voortaan exclusief beschouwd moeten worden als hulpstructuren van de gemeenten en tegelijk structuren opstellen met de bedoeling de oppositie te weren, is een bedenkelijke invulling van het begrip intergemeentelijke samenwerking. De minister maakte zich wel sterk tegenover de ingebrachte bezwaren

van vertegenwoordigers van bepaalde belangen, maar hij is anderzijds volledig gecapituleerd voor de obstructie van de Antwerpse coalitie.

Gewestgrensoverschrijdende intercommunales

De heer *Dany Vandenbossche* wijst op de problematiek van de gewestgrensoverschrijdende intercommunales. Hieromtrent zal men vroeg of laat een samenwerkingsakkoord moeten afsluiten met het Waalse en het Brusselse Gewest. Het voorliggend ontwerp zal immers niet van toepassing zijn op intercommunales waarvan het werkingsgebied de grens van het Vlaamse Gewest overschrijdt. Een hele reeks intercommunales zal dus volledig aan de nieuwe regelgeving ontsnappen. Er zal daarom, onder meer met het oog op het toezicht, een procedure met de andere gewesten moeten worden afgesproken.

Relatie met het kerntakendebat

De heer *Mark Van der Poorten* stelt dat de intergemeentelijke samenwerking niet los kan worden gezien van het kerntakendebat. De afbakening van de taken van elk bestuursniveau is essentieel om tot een behoorlijke organisatie van het binnenlands bestuur in Vlaanderen te komen. Het uitgangspunt moet daarbij het subsidiariteitsbeginsel zijn : de taken moeten uitgeoefend worden door het bestuursniveau waar ze, in het belang van een optimale dienstverlening, op de meest efficiënte manier kunnen worden uitgeoefend. De CVP-fractie vraagt een duidelijke afbakening van de kerntaken van iedere bestuurslaag alvorens een nieuw decreet op de intergemeentelijke samenwerking uit te werken. Hoe kan men immers bepalen wat een intergemeentelijk samenwerkingsverband kan doen, wanneer het nog niet duidelijk is wat de verschillende bestuursniveaus als kernopdracht hebben ? De CVP-fractie pleit voor een grotere doorzichtigheid in de organisatie van het binnenlands bestuur. Dat veronderstelt naast een vereenvoudiging van de regelgeving een veel duidelijker afbakening van de taken van de verschillende overheden. Met betrekking tot de intercommunales is een andere aanpak aangewezen. De vraag moet gesteld worden wat intergemeentelijk kan gebeuren en wat een bovenlokale aanpak vergt. Hier zijn er duidelijke raakpunten met het kerntakendebat.

Het lijkt de heer *Dany Vandenbossche* absoluut noodzakelijk dat het kerntakendebat blijft doorlopen, ook als dit ontwerp van decreet is gestemd. Het afbakenen van de kerntaken van de verschillende bestuurlijke overheden moet meer klaarheid

brengen in het debat over de organisatie van het binnenlands bestuur. Men kan zich in dat kader vragen stellen over bepaalde intercommunales, die, vaak om historische redenen, taken verrichten die eerder van bovenlokaal dan van intergemeentelijk belang zijn. Een voorbeeld hiervan is een intercommunale in Oost-Vlaanderen die een rusthuis uitbaat en waarin de provincie voor ongeveer 80% participeert. Men kan zich dan afvragen of die taak nog onder de noemer van de intergemeentelijke samenwerking moet vallen.

De heer *Johan De Roo* wijst op de financiële gevolgen van het afkopen van het provinciaal aandeel boven de 20%. In het door de heer Vandenbossche aangehaalde voorbeeld van een intercommunale rusthuis, waarin de provincie voor 80% participeert, moeten de gemeenten die provinciale participatie binnen een overgangperiode van zes jaar terugbrengen tot 20%. De betrokken gemeenten zullen dus extra middelen moeten inbrengen ter compensatie van de vermindering van het provinciale aandeel.

De *minister* reageert hierop met de bedenking dat het rusthuis in kwestie omwille van de schaalvoordelen ook zou kunnen worden uitgebaat als een autonoom provinciebedrijf. Een ander voorbeeld in dat verband is de waterdistributiemaatschappij in het Antwerpse, de PIDPA, waarin de provincie Antwerpen een aandeel heeft van 50%. Men zou het gesprek met de provincie kunnen voeren om daarvan een autonoom provinciebedrijf te maken. Dan zal het de provincie zijn die met eigen middelen de gemeentelijke aandelen overneemt. De gemeenten zullen zich dus in eerste instantie de vraag moeten stellen of ze een bepaalde taak nog wel zelf moeten uitoefenen. Het voorliggende ontwerp verplicht immers geen enkele gemeente tot het overnemen van aandelen van de private partner of van het provinciale aandeel boven de 20%. In het voorbeeld van het intercommunale rusthuis zullen de gemeenten dus moeten beslissen of ze dat zelf verder willen uitbaten. Indien men dat wel wil doen kan de regering, mits voldoende motivering, de overgangstermijn van zes jaar om het provinciaal aandeel terug te brengen tot 20%, eenmaal met zes jaar verlengen.

De heer *Johan De Roo* vindt de stelling van de *minister* dat de gemeenten zullen moeten oordelen of ze bepaalde taken nog wel gaan uitoefenen, bijzonder goedkoop. Kunnen de gemeenten zomaar beslissen dat zij over hun netwerk geen energie meer zullen bedelen ?

De *minister* verwijst in dat verband naar de liberalisering van de energiesector in Nederland, die zich veel sneller heeft voltrokken dan in ons land. Het gevolg is daar geweest dat de meeste gemeenten zich hebben teruggetrokken uit de energiedistributie.

De heer *Johan De Roo* vraagt zich af hoe dat te rijmen valt met het streven om de energiedistributie in de openbare sector te houden ten einde bijvoorbeeld de prijsontwikkeling onder controle te houden en de private partner niet de overhand te laten nemen. In feite wil de *minister* het Limburgse intercommunale model aan heel Vlaanderen opdringen, terwijl de meerderheid van de intercommunales veel liever met een private partner samenwerkt.

De heer *Eric Van Rompuy* vraagt zich af wie de taken dan zal opnemen als de gemeenten het niet meer zullen doen. Is het de bedoeling dat de private sector dan de gemeentelijke aandelen overneemt, zodat de gemeenten er eventueel nog winst kunnen uithalen ? Betekent dat dan geen volledige privatisering van de energiesector ?

De *minister* verklaart voorstander te zijn van een debat over de kerntaken en de maatschappelijke rol van de overheid. Met het voorliggend ontwerp wordt een algemeen bestuurskader aangereikt. Er wordt de gemeenten een aantal vormen van intergemeentelijke samenwerking aangeboden. Het is echter aan de gemeenten om in het kader van de lokale autonomie te beslissen of men al dan niet tot die samenwerking toetreedt. Er zijn momenteel een aantal activiteiten die ingevolge vroegere wetgeving via een intercommunale samenwerkingsvorm worden uitgeoefend. Naar aanleiding van de aanpassing van de structuren ingevolge dit decreet, zullen de gemeenten moeten beslissen of men die taken al dan niet wil handhaven. Gelijklopend zijn er in de energiesector een aantal evoluties die vanuit het Europees niveau worden opgelegd.

De *minister* stelt dat er in het kader van het kerntakendebate, dat nog dit jaar moet worden gevoerd, twee essentiële vragen zijn. De eerste is of een bepaalde opdracht een typische opdracht voor de overheid is. Als dat niet zo is, kan men zich de vraag stellen of bepaalde bestaande intercommunale activiteiten nog verder door de overheid moeten gebeuren. Als men stelt dat het gaat om een overheidstaak, luidt de tweede vraag op welk niveau die taak best wordt uitgevoerd. Op die manier komt men terecht bij het subsidiariteitsbeginsel dat is ingeschreven in de kerntakenbeslissing die de Vlaamse regering enkele weken geleden heeft getroffen.

De minister wenst zich niet uit te spreken over de organisatie van het energielandschap in Vlaanderen, maar het is voor hem wel duidelijk dat er onder druk van de Europese ontwikkelingen een aantal privatiseringen zullen volgen. Voor de bevolking is het vooral van belang dat de energieprijzen redelijk zijn. Op dit moment zijn de energieprijzen in Vlaanderen hoog. Dat heeft ook te maken met het feit dat de intercommunales – zowel de zuivere als de gemengde – buitensporige winst halen uit de energiedistributie. In feite heffen de gemeenten een verdoken belasting op het energieverbruik. Op het ogenblik dat die ‘gemeentelijke belasting’ wegvalt, komt er ruimte voor een nieuwe gemeentelijke fiscaliteit. Voor de transparantie is het dus goed dat Europa een liberalisering van de energiesector oplegt. Men moet de gemeenten wel de nodige tijd geven om zich aan te passen.

De heer *Johan De Roo* vindt dat men duidelijkheid moet creëren over de vraag wat nog de rol van de overheid zal zijn. Hij begrijpt niet dat men enerzijds een ontwerp van decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking voorlegt en anderzijds stelt dat gemeenten bepaalde taken niet meer moeten uitvoeren. Tegelijk weet men dat de gemeenten ingevolge het elektriciteitsdecreet 75% van de energieaandelen moeten verwerven, dit op een ogenblik dat veel gemeenten niet eens 30% van die aandelen bezitten. De gemeenten zijn dus wél verplicht om die 75% te verwerven en met dit ontwerp worden ze zelfs verplicht om 100% van de aandelen te verwerven. Dat zal alleszins geld kosten aan de gemeenten.

De heer *Mark Van der Poorten* vraagt wat er moet gebeuren indien een gemeente de activiteiten van een streekontwikkelingsintercommunale, die zich onder meer met bedrijventerreinen bezighoudt, niet wenst voort te zetten. Men zou kunnen stellen dat de provincie die activiteit overneemt. Maar wat als ook de provincie daarvan zou afzien? Zullen dan de afzonderlijke gemeenten niet opnieuw naar kleine bedrijventerreinen streven? Nochtans wordt er door de minister van Economie en Ruimtelijke Ordening op aangedrongen om die problematiek op streekniveau te bekijken.

De *minister* antwoordt dat het voorbeeld van de bedrijventerreinen goed gekozen is. De gemeenten zouden kunnen beslissen die activiteit verder te zetten via intergemeentelijke samenwerking. Een andere mogelijkheid is dat men die activiteit bovenlokaal zou sturen via de provincies en de GOM's. Indien de activiteiten van de intercommunale worden stopgezet en de betrokken steden en gemeenten geen alternatief bieden in de vorm van

het ontwikkelen van nieuwe bedrijventerreinen, is dat een beslissing waarvoor het lokale niveau zelf verantwoordelijk is. Essentieel is dat de intercommunale geen bestuur is met een eigen finaliteit. Het moet gaan om een verlengd lokaal bestuur. De betrokken gemeenten of steden zullen zelf keuzes moeten maken. Het eventueel stopzetten van de activiteit inzake bedrijventerreinen is dan niet het gevolg van dit decreet, maar wel van de wijze waarop de vennoten dit decreet gebruiken om in de toekomst al dan niet samen te werken. Waar dit decreet wel een einde aan wil stellen, is het streekniveau dat zich in een grijze zone tot een apart bestuur heeft ontwikkeld met een eigen directie en diensten, en dat zich ver weg van de verkozen organen voortdurend nieuwe taken en opdrachten toebedeelt. Aan die evolutie wil dit ontwerp inderdaad een einde stellen. Het gaat hier overigens niet om een volledig nieuwe discussie. Ook in de vorige legislatuur werden er al vragen gesteld over het gebrek aan transparantie en democratische legitimiteit van bepaalde intercommunales. De Vlaamse regering heeft daarom een duidelijke beleidskeuze gemaakt.

Gevolgen van het elektriciteitsdecreet¹

De heer *Johan De Roo* erkent dat het voorliggende ontwerp inzake de financiële gevolgen voor de gemeenten doorkruist wordt door het elektriciteitsdecreet. De spreker verwijst naar een studiedag georganiseerd door Dexia, waarop de heer Gery Vanlommel, kabinetsmedewerker van minister Stevaert, een uiteenzetting heeft gehouden over de gevolgen van het elektriciteitsdecreet inzake gemeentelijke participaties, aandelenstructuur, enzovoorts. Daar werd expliciet gesteld dat de uitvoering van het elektriciteitsdecreet de gemeenten veel geld zou kosten, maar er werden ook een aantal oplossingen voorgesteld. Aldus werd een verhoging van het aandeel in het distributienetbeheer voorgesteld. Het voordeel daarvan is dat de overheid iedereen tegen gelijke en redelijke voorwaarden toegang geeft tot het distributienet, zonder discriminatie ten voordele van bepaalde producenten en leveranciers. De inkomsten uit de activiteit netbeheer zijn vast en voorspelbaar en staan in nauwe relatie met het geïnvesteerde kapitaal. Het nadeel daarvan is dat voor een verhoging van het aandeel

¹ Zie ontwerp van decreet houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt. *Parl. St.* VI. Parl. 1999-2000, nr. 285/1 tot 6.

van gemeenten en provincies in het kapitaal van het netbeheer tot 75% een investering nodig is van 22 miljard frank voor elektriciteit en van 16 miljard frank voor aardgas. Het rendement op het geïnvesteerde kapitaal is nu moeilijk te voorspellen, want het gaat om een federale materie.

Een andere mogelijkheid die de heer Vanlommel voorstelde had betrekking op de participatie in het transmissienetbeheer. Voor de exploitatie, het onderhoud en de uitbreiding van de hoogspanningsnetten op een spanningsniveau hoger dan 70 kilovolt, zal een transmissienetbeheerder aangeduid worden door de federale overheid. Die overweegt de gemeenten te laten participeren in het transmissienetbeheer. Het is momenteel nog niet bekend tegen welke prijs de gemeenten de aandelen van de netbeheerder zullen kunnen aankopen en wat het rendement op het geïnvesteerde kapitaal zal zijn, vermits het ook hier om een federale bevoegdheid gaat. Onlangs sprak de Commissie voor de regulering van elektriciteit en gas van een rendement van ongeveer 7%. Verder suggereerde de heer Vanlommel om wegenisrechten te heffen indien men als gemeente te weinig inkomsten zou hebben. Die wegenisrechten zullen dan wel verschillen van gemeente tot gemeente, gezien de verschillende fiscale capaciteit van de gemeenten. Daarom werd tijdens de studiedag gedacht aan een decreet om de wegenisrechten vast te stellen ten einde de derving van energiedividen ten te compenseren.

De heer de Roo verwijst eveneens naar een vrije tribune van de heer Mark Suykens, directeur van de VVSG, in de Financieel-Economische Tijd. Daarin wordt gesteld dat het voorliggend ontwerp in combinatie met de besluiten in uitvoering van het elektriciteitsdecreet, financieel niet haalbaar is voor de Vlaamse gemeenten. Dat besluit verplicht de gemeenten hun participatie in de elektriciteitsintercommunales op te trekken tot 75%. Dat houdt in dat de groep van gemeenten die zich in de gemengde sector van gas- en elektriciteitsdistributie bevinden, of ongeveer 80% van de Vlaamse gemeenten, tegen 2006 minstens 38 miljard frank zal moeten ophoesten. De minister stelt nu voor om op iets langere termijn naar 100% gemeentelijke participaties in die sector te evolueren. Op basis van enkele bekende cijfers, aangevuld met eigen berekeningen, stelt de heer De Roo dat het bereiken van een participatie van 50% 32,8 miljard frank zal kosten voor de sector elektriciteit. Om naar 75% te evolueren zou het gaan over 48,2 miljard frank en om tot de 100% te komen zou enkel voor de sector elektriciteit een bedrag van 65,7 miljard frank nodig zijn. Voor de gasector zou het

gaan om een bedrag van 41,8 miljard frank om een participatie van 100% te realiseren.

De heer De Roo besluit hieruit dat aan de gemeenten belangrijke extra financiële inspanningen worden gevraagd in het kader van het elektriciteitsdecreet. Daar bovenop komen de verplichtingen voortvloeiend uit het voorliggende ontwerp, met name de omvorming van een aantal bestaande gemengde intercommunales tot zuivere intercommunales, bijvoorbeeld in de sector van de afvalverwerking en de waterdistributie. Een en ander betekent een miljardenfactuur en de facto een catastrofe voor de gemeentelijke financiën. De onrust die er nu al heerst in veel gemeenten zal nog worden aangewakkerd. Het is de verantwoordelijkheid van de minister om duidelijkheid te creëren en rekening te houden met de haalbaarheid van zijn ontwerp.

De onrust bij de lokale besturen verwondert de heer *Francis Vermeiren* niet gezien het doemdenken waaraan de CVP zich bezondigt. De media worden voortdurend gevoed met onheilsboodschappen die eigenlijk losstaan van dit ontwerp van decreet. Ook tijdens de bespreking van dit ontwerp worden er voortdurend andere dossiers bijgehaald, zoals dat van de distributie en het transport van elektriciteit. Men moet dit ontwerp op zijn eigen verdiensten bekijken. Wat de spreker vooral aanspreekt in het ontwerp, is dat de gemeentemantarissen meer zeggenschap en inspraak zullen krijgen en meer controle zullen kunnen uitoefenen over de intercommunale werking.

De fundamentele vraag is volgens de *minister* wat de bevolking zal moeten betalen. Door de liberalisering van de energiemarkt zal de burger uiteindelijk minder moeten betalen voor zijn energierekening. De minister benadrukt dat het hier gaat om een technisch ontwerpdecreet waarbij er aan de gemeenten een menu aan mogelijkheden wordt geboden om op een aangepaste, flexibele en ook goedkopere manier samen te werken. Het is een technisch decreet dat bestuursmogelijkheden aanbiedt aan de gemeenten en dat de publieke sector toelaat opnieuw de beslissingsmacht in de intercommunales over te nemen.

Financiële gevolgen van het ontwerp van decreet

De heer *Marcel Logist* heeft bedenkingen bij de financiële weerslag voor de gemeenten van het ontwerp van decreet. In de memorie van toelichting wordt er slechts minimale aandacht besteed aan de financiële gevolgen van de afschaffing van de gemengde intercommunales. Er wordt de gemeenten onvoldoende financiële garanties geboden en dit

op een ogenblik dat de gemeenten nog voor andere belangrijke financiële uitdagingen staan. Hieraan moet dus extra aandacht worden besteed, zeker omdat de financiële gevolgen van dit decreet van gemeente tot gemeente zullen verschillen. Volgens de spreker is er eveneens nood aan een betere coördinatie tussen het voorliggend ontwerp van decreet en het ontwerpbesluit in uitvoering van het elektriciteitsdecreet.

De heer *Herman De Loor* vraagt zich af waar de gemeenten de middelen moeten vinden om de uittreding van de private partner uit de gemengde intercommunales te betalen.

De heer *Mark Van der Poorten* is van oordeel dat de verplichte uittreding van de private partner en van de provinciebesturen en de beperking van de doelstellingen voor catastrofale gevolgen op het terrein dreigen te zorgen. De verplichte uittreding van private partners en provincies betekent een miljardenfactuur voor de gemeenten en de beperking van de doelstellingen dreigt uit te draaien op een inflatie aan intercommunales.

De heer *Bart De Smet* wenst verduidelijking te krijgen over de BTW-plicht van de dienstverlenende samenwerkingsvormen. Mag er nog in de loop van deze besprekingen uitsluitsel worden verwacht aangaande het al of niet BTW-plichtig zijn van de niet-opdrachthoudende verenigingen ?

Ook de heer *Johan De Roo* verwijst naar het feit dat de gemeenten voor heel wat diensten waarvoor vandaag geen BTW moet worden betaald, in de toekomst mogelijk BTW-plichtig zullen worden à rato van 21%. Dit werd door de BTW-deskundige van het Ministerie van Financiën tijdens de hoorzittingen niet weerlegd.

De heer De Roo kan niet akkoord gaan met de stelling van de minister dat het ontwerp geen onoverkomelijke financiële weerslag zal hebben voor de gemeenten. Het probleem is echter dat bij gebrek aan cijfergegevens men moeilijk kan bewijzen wie gelijk heeft. Vandaar dringt de spreker aan op een raming van de financiële gevolgen van de uittreding van de private partner in de gemengde intercommunales, en van het beperken van de provinciale participaties tot 20%. Al die financiële gevolgen komen er op een ogenblik dat de gemeenten nog voor andere belangrijke uitdagingen staan, zoals de aanpassing van de CAO en de politievervorming. Die dossiers staan wel los van het voorliggende ontwerp, maar voor de gemeenten is het belangrijk dat het financiële kader duidelijk is. De heer De Roo verwijst in dit verband nog naar voor-

stellen van SP-mandatarissen om een Belfortobservatorium op te richten, dat de financiële weerslag van beslissingen van de federale en Vlaamse overheden voor de gemeenten moet inschatten.

De heer *Francis Vermeiren* meent dat men er niet van moet uitgaan dat dit ontwerp van decreet geld zal kosten aan de gemeenten. Als men overal gaat roepen dat het geld zal kosten, brengt men de gemeenten eigenlijk in een zwakke positie. Men moet de vooropgestelde bedragen niet voorstellen alsof die nu al verschuldigd zouden zijn. Er moet daarover overlegd worden met de betrokken partijen. De heer Vermeiren kan er begrip voor opbrengen dat er weerstand bestaat tegenover de nieuwe projecten die op stapel staan. Men mag echter de onderhandelingspositie tegenover de private partners niet bij voorbaat ondermijnen door voortdurend aan doemdenken te doen. De gemeenten zouden integendeel wel eens in een sterke positie kunnen staan om hun belangen en die van de burgers te verdedigen.

2. Antwoorden van de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

De minister stelt vast dat de financiële implicaties de belangrijkste kritiek vormen op het ontwerp. Hij benadrukt dat noch in dit ontwerp van decreet noch in het elektriciteitsdecreet een verplichting wordt opgelegd aan de gemeenten om de aandelen van private partners in de gemengde intercommunales over te nemen. Het zijn de gemeenten zelf die vrij zullen kunnen beslissen of ze al dan niet in het nieuwe systeem stappen. Het ontwerp nodigt de lokale besturen als het ware uit om een debat te voeren over de vraag welke beleidsdomeinen zij via een van de vormen van intergemeentelijke samenwerking samen zullen aanpakken. Het ontwerp van decreet legt wel op dat, als er een intercommunale wordt opgericht, dat in de vorm van een zuivere intercommunale moet gebeuren. Voor de bestaande intercommunales wordt er een overgangperiode van 18 jaar voorzien om het aandeel van de private sector af te bouwen.

Gevolgen van de liberalisatie van de energiemarkten en het elektriciteitsdecreet

De minister merkt op dat het voorliggende decreet niet mag verward worden met het elektriciteitsdecreet. Dat decreet is er gekomen om de EU-richtlijnen met betrekking tot de liberalisatie van de energiemarkten te realiseren. In essentie moet daarvoor het netbeheer worden gescheiden van

verkoop en productie, dit om een goede marktwerking te garanderen. Momenteel is er een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering dat concreet gestalte geeft aan het principe uit het elektriciteitsdecreet dat netbeheerders onafhankelijk moeten zijn van producenten en verkopers van elektriciteit. Op voorstel van minister Stevaert heeft de regering beslist dat die onafhankelijkheid onder meer vereist dat verkopers en producenten van elektriciteit maximaal 25% van de aandelen van een netbeheerder mogen bezitten, met een overgangperiode van 5 jaar. Voor aardgas volgt er zeer waarschijnlijk een gelijkaardige regeling. De minister benadrukt nogmaals dat noch in het elektriciteitsdecreet noch in het uitvoeringsbesluit de gemeenten worden verplicht om de rol van netbeheerder op zich te nemen. De Vlaamse regering legt met andere woorden het zogenaamde Limburgse model niet op aan geheel Vlaanderen.

Dat is volgens de minister een totaal andere situatie dan bij de politiehervorming. De gemeenten kunnen uiteraard niet beslissen om voortaan geen politie meer te hebben. In het kader van de intercommunale samenwerking beschikken de gemeenten wél over een autonome keuzemogelijkheid. Het is niet de taak van de Vlaamse regering om te oordelen of een intercommunale nuttig en nodig is. Wat het effect uiteindelijk zal zijn, is afhankelijk van de beslissingen van de gemeenten en niet van de Vlaamse regering. Ieder bestuursniveau moet dus de gevolgen van zijn eigen beslissingen dragen. Dat zal overigens ook een essentieel principe zijn in het kader van het kerntakendebat. In die zin is de vraag van sommige commissieleden naar een gemeentelijk effectenrapport niet gegrond.

De minister wijst erop dat er in het ontwerp voor de uittreding van de private partners een ruime overgangperiode van 18 jaar is voorzien. Dat is een zeer lange periode tijdens dewelke er nog veel kan veranderen in de context en de behoeften. Zeker wat de deregulering van de energiesector betreft, is het duidelijk dat er veel zal veranderen, maar wat precies en in welke mate is vandaag niet duidelijk. Zonder iets te willen suggereren, stelt de minister toch vast dat in sommige buurlanden (Nederland, Duitsland), waar de deregulering van de energiesector vroeger is gestart, de gemeenten grotendeels afscheid hebben genomen van de energiesector.

Kostprijs overname Electrabelparticipaties en provinciaal aandeel boven 20%

Volgens de minister stelt er zich voor de gemeenten op middellange termijn geen financieringspro-

bleem, ook niet als de gemeenten tot een overname van de Electrabelparticipaties zouden overgaan. Als men de private partners in de gemengde intercommunales volledig wil overnemen, dan kost dat 65 miljard frank, waarvan 38 miljard frank voor elektriciteit en 27 miljard frank voor aardgas. Die kostprijs van 65 miljard frank is een raming gebaseerd op de actuele waarde van de A-aandelen einde 1999. Die kostprijs zou volgens Intermixt te laag zijn. Nochtans hebben de gemeenten het recht om aandelen tegen die waarde van Electrabel over te nemen om het gemeentelijk aandeel op te trekken tot 50%. Dat is omzeggens statutair vastgelegd. Men kan met evenveel recht beweren dat die prijs te hoog is, zeker als men rekening houdt met de afnemende winstmogelijkheden in de toekomst.

Voor de overname van de private sector in alle overige gemengde intercommunales in de afvalsector, watervoorziening en dergelijke is volgens de minister ongeveer 1 miljard frank nodig.

Het reduceren van het aandeel van de provincies tot maximaal 20% kost nog 6 miljard frank. In een aantal van de betrokken intercommunales zou het provinciale aandeel echter kunnen worden opgetrokken tot 100%. Dat kan bijvoorbeeld worden overwogen voor de Antwerpse drinkwatermaatschappij PIDPA, dat in de genoemde 6 miljard frank 1,4 miljard frank vertegenwoordigt. Verder moet men er rekening mee houden dat 'het te reduceren provinciaal aandeel' vooral belangrijk is in zuivere energie-intercommunales zoals Interelectra en PBE (voor 3 miljard frank). Voor gemeenten die behoren tot de gemengde energie-intercommunales weegt de overname van 'het te reduceren provinciaal aandeel' financieel nauwelijks.

Kostprijs van eventuele overname in de tijd

De minister schetst vervolgens de kostprijs van een eventuele overname in de tijd van de aandelen van de private partners. Als men rekening houdt met een overgangperiode van 5 jaar – die wordt opgelegd door de uitvoeringsbesluiten van de energiedecreten – moeten de gemeenten die beslissen om netbeheerder te worden het aandeel van de private partner reduceren tot 25%. Dat kost 38 miljard frank, waarvan 22 miljard frank voor elektriciteit en 16 miljard frank voor aardgas. Als men rekening houdt met een overgangperiode van 18 jaar – die wordt opgelegd door dit ontwerp van decreet – gaat het om een bedrag van 28 miljard frank, waarvan 16 miljard frank voor elektriciteit, 11 miljard frank voor aardgas en ongeveer 1 miljard frank voor andere activiteiten.

Mogelijke financieringswijzen voor de gemeenten

De minister schetst de mogelijke financieringswijzen voor de gemeenten. Hij benadrukt dat hij enkel de mogelijke financieringsbronnen wil overlopen als de gemeenten zouden beslissen een overname te doen. De minister wil geenszins in de plaats van de gemeenten beslissen. Het staat de gemeenten dus vrij om bijvoorbeeld hun aandelen in Electrabel en Distrigas als een goede belegging te behouden, om de opbrengst van de verkoop van Telenet en de kabel te gebruiken voor schuldverlaging, of om het eventueel optrekken van het belang van de gemeenten in de intercommunales te financieren met leningen.

De minister verklaart dat men nu al een beter zicht heeft op de Telenet-operatie, zodat het mogelijk is om het financieel kader beter uit te tekenen.

Verkoop Telenet + kabel (cash)	25 miljard
Verkoop Telenet + kabel (vendor notes)	8 miljard
Verkoop aandelen (Electrabel, Distrigas, Telenet)	18 miljard
Inhouding dividenden in 2000 en 2001	2 miljard
SUBTOTAAL	53 miljard
Opbrengst eventuele verkoop van klantenbestand van energie-intercommunales	19 miljard
TOTAAL	72 miljard

Voor de verkoop van Telenet en de kabelbelangen wordt de opbrengst in cash voor de gemeenten op netto 25 miljard frank geraamd. Daarbij komen de vendor notes die de Telenetholding aan de gemeenten als vergoeding voor de verkoop verleent ten belope van 8 miljard frank. De verkoop van de aandelenparticipaties in Electrabel, Distrigas en de resterende aandelen in de Telenetholding zou aan de huidige koersen ongeveer 18 miljard frank opbrengen. Wat de aandelen van Electrabel en Distrigas betreft, gaat het om de meerwaarde op verkoop, dat wil zeggen na volledige terugbetaling van de leningen die dienden om de aankoop te financieren.

Via de financieringsintercommunales worden jaarlijks gemeentelijke dividenden ingehouden met het oog op de verwerving van nieuwe A-aandelen of afkoop van A-aandelen in bezit van Electrabel. In 1999 werd daaraan 1,2 miljard frank besteed. Voor

2000-2001 mag men de financiële mogelijkheden op minimaal 2 miljard frank ramen.

Het elektriciteitsdecreet voorziet dat de netbeheerders hun vrije klanten – en vanaf 2003 zijn alle klanten vrij – moeten overdragen aan verkoopmaatschappijen. In ruil voor die overdracht en uitgaande van het principe dat een klantenbestand een bepaalde waarde heeft, kunnen de gemeenten participeren in een verkoopmaatschappij of de waarde ervan incasseren. Als men de waarde van één klant raamt op 10.000 frank en gelet op de ongeveer 1,9 miljoen klanten van de gemengde intercommunales, betekent dat een waarde van 19 miljard frank, alleen al voor elektriciteit. Deze cijfers zijn afkomstig uit de voordracht van de heer Vanlommel van het kabinet van minister Stevaert op het reeds aangehaalde seminarie over de lokale financiën op 13 maart 2001. Dit brengt de som van de financieringsmogelijkheden in totaal op 72 miljard frank.

De minister besluit hieruit dat er zich geen financieringsprobleem stelt. Zelfs al zouden de hier gepresenteerde financieringswijzen hiaten vertonen, dan nog kan er geleidelijk worden gespaard door dividenden te reserveren of kan er worden geleend. In 1999 keerden de gemengde energie-intercommunales bijna 17 miljard frank dividenden uit aan de gemeenten. Hoewel de minister daar zelf geen voorstander van is, kunnen de provincies eventueel een deel voor hun rekening nemen of kan de Gemeentelijke Holding geheel of gedeeltelijk de participatie in Dexia op de markt te brengen.

De minister verwijst naar denkpistes dat de aandelen Electrabel en Distrigas onder meer zouden kunnen worden aangewend om een participatie te nemen in het hoogspanningstransportnetbeheer. Het is hem ver van duidelijk in welke mate dat in overeenstemming kan zijn met de gemeentelijke belangen.

Financiële gevolgen per gemeente

De minister erkent dat het globaal beeld per gemeente verschillende situaties kan verhullen. Ook dat is een gevolg van de autonome beslissingen die de gemeenten in het verleden hebben genomen. De minister herhaalt dat de gemeenten autonoom kunnen beslissen wat ze doen. Indien een voorgenomen beslissing financieel niet haalbaar is, dan is ze niet uitvoerbaar en zal een andere beslissing moeten worden overwogen. Aan de Vlaamse regering vragen om “in een rapport na te gaan of een participatie van honderden miljoenen wel haalbaar

is gelet op de fiscale draagkracht van gemeente x of y”, is eigenlijk potsierlijk, vermits men hiermee eigenlijk zegt dat de gemeenten onbekwaam zijn om zelf de oefening te maken. Hoe moet men overigens dergelijke beweringen rijmen met de gemeentelijke autonomie, die door de VVSG hoog in het vaandel wordt gedragen ?

De minister ziet toch een tegenstrijdigheid in de klacht van de gemeenten over de financiële gevolgen van beslissingen van andere bestuursniveaus. Enerzijds stellen de woordvoerders van de gemeentelijke belangen de gemeenten voor als machteloze slachtoffers van de voogdijoverheid, die om hulp smeken ; anderzijds reageren ze kwaad als er een mogelijke oplossing wordt gesuggereerd, omdat de gemeenten wijs genoeg zijn om zelf te beslissen en omdat ze staan op hun gemeentelijke autonomie.

Rol van de overheid in de energiesector

Wat de toekomstige rol van de overheid in de energiesector betreft, stelt de minister dat dit in eerste instantie de bevoegdheid is van de minister van Energie. De minister zelf is van mening dat de primordiale rol van de overheid in de energiesector er een is van organisator en regulator van de concurrentie. Die rol wordt op federaal vlak waargenomen door de CREG en zal op Vlaams vlak worden waargenomen door de VREG. Onder druk van Europa is de tijd van de monopolies voorbij. Een gezonde concurrentie creëren en instandhouden is van publiek belang. Overheidseigendom op zich is dat niet.

Op de bewering dat de gemengde intercommunale werd gecreëerd als opvolger van de concessies omdat in die laatste formule de gemeenten alle knowhow verloren (of nooit hadden), antwoordt de minister dat één van de onafhankelijkheidsvoorwaarden die aan de distributienetbeheerders in Vlaanderen zal worden opgelegd is dat zij een “aantal strategische en vertrouwelijke taken niet kunnen uitbesteden aan producenten en leveranciers van elektriciteit”. Deze bepaling is volgens de minister opgenomen omdat de gemengde intercommunales in de huidige situatie lege dozen zijn en alle operaties en knowhow zich bij Electrabel bevinden. Als men echte onafhankelijkheid wil, kan deze situatie niet worden behouden.

Besluit

De minister besluit dat dit ontwerp de gemeenten een kader aanreikt waardoor de gemeenten sterker

gewapend zijn om zelf hun autonomie, zowel intern als extern, te ontwikkelen. Hij beseft dat er zich tijdens de overgangperiode bepaalde moeilijkheden kunnen stellen in (kleinere) intercommunales, zodat er daar een stuk begeleiding zal nodig zijn.

3. Replieken van de commissieleden met antwoord van de minister

Financiële gevolgen in relatie tot de evolutie van de gemeentefinanciën

De heer *Eric Van Rompuy* verwijst naar een recente Dexia-studie over de evolutie van de gemeentefinanciën tot 2006. De prognoses in dat verband zijn verontrustend. Dexia verwacht dat het algemeen resultaat van de gemeentelijke begrotingen, dat in 2000 nog 13 miljard frank bedroeg, zal evolueren naar min 57 miljard frank. Op 6 jaar tijd zou dus de situatie van de gemeentelijke financiën met 70 miljard frank verslechteren. Dat betekent dat men de huidige discussie in een andere context moet bekijken. Men mag daarbij niet vergeten dat de gemeenten nog voor tal van andere uitdagingen staan. De minister suggereert nu om de financiële gevolgen van het elektriciteitsdecreet en dit decreet te compenseren via andere operaties zoals Telenet. Men kan de middelen echter slechts één keer uitgeven.

De heer Van Rompuy vindt dat de Vlaamse regering onvoldoende aandacht heeft voor de zorgwekkende evolutie van de gemeentelijke financiën. Op federaal vlak houdt men daar blijkbaar wel rekening mee. Dat is bijvoorbeeld gebleken naar aanleiding van de politiehervorming. In de Senaat is er een consensus gegroeid om de 3% administratiekosten voor de inning van de aanvullende personenbelastingen niet langer aan te rekenen aan de gemeenten en minister Reynders heeft een voorschottensysteem ontwikkeld om de achterstand in de doorstorting van de personenbelasting te neutraliseren. Daar waar de federale overheid de moeilijkheden dus inziet, worden op Vlaams niveau de problemen geminimaliseerd.

De heer Van Rompuy erkent dat er een zekere verwarring bestaat over de gevolgen van dit decreet en van het elektriciteitsdecreet, maar de beide dossiers moeten toch samen in rekening worden gebracht. Bovendien moet men rekening houden met mogelijk nieuwe BTW-verplichtingen en met een sociaal passief, dat door Intermixt wordt geraamd op 30 miljard frank. In die zin blijft er een belangrijk financieel probleem voor de gemeenten. De gemeenten zullen tegen 2006 een inspanning moe-

ten doen van 26,9 miljard frank om een participatie van 75% te behalen. Er werden door de minister wel enkele financieringsmogelijkheden geschetst, maar die zouden toch beter moeten uitgediept worden. De Telenet-operatie bijvoorbeeld kan men moeilijk nu al als een cash-operatie beschouwen. Slechts een gedeelte zal worden uitbetaald in constanten, de rest in aandelen en waardepapieren. Het vooropgestelde bedrag van de Telenet-operatie komt dus niet onmiddellijk ter beschikking van de gemeenten. De concrete opbrengst is niet duidelijk. Bovendien is het zo dat men de opbrengst niet kan gebruiken om de vele andere uitdagingen van de gemeenten aan te kunnen.

De heer Van Rompuy vraagt zich af waarop het cijfer van 19 miljard frank voor de overname van het klantenbestand (10.000 frank per klant) van de gemengde energie-intercommunales is gebaseerd. Tijdens de Dexia-studiedag van 13 maart 2001 plaats- te zelfs de medewerker van minister Stevaert hier- bij grote vraagtekens. De evolutie van de dividenden voor de komende jaren is ook hoogst onzeker. Verder zal de vergoeding die de gemeenten als net- beheerder zullen ontvangen een onvoldoende al- ternatief zijn voor het immaterieel dividend.

De *minister* antwoordt dat Electrabel ingevolge de Europese regelgeving niet langer tegelijk netbe- heerder en verkoper en producent kan zijn. De 10.000 frank per klant is gebaseerd op voorbeelden uit het buitenland, met name Groot-Brittannië. Het cijfer wordt ook gehanteerd door de zuivere intercommunales bij de oprichting van verkoop- maatschappijen.

Op vraag van de minister licht de heer *Danny Geerts*, kabinetsmedewerker, de financiële aspec- ten van de Telenet-operatie toe. De opbrengst voor de gemeenten werd oorspronkelijk op 20 miljard frank geraamd. Intussen mag de opbrengst van Te- lenet en de kabel op 26 miljard frank bruto worden geschat, waarvan 4 miljard frank voor de Telenet- aandelen en 22 miljard frank voor de kabel. Men zal gedeeltelijk worden uitbetaald in vendor notes ; dat zijn obligaties met een looptijd van 10 jaar, maar ze kunnen vervroegd worden terugbetaald door de Telenetholding, die de debiteur is van de vendor notes. De vendor notes zijn zodanig ge- structureerd dat, naarmate de looptijd vordert, de rentevoet die de Telenetholding aan de houders van de obligaties moet betalen, toeneemt. Er zal daardoor een grote druk zijn bij Telenet om een al- ternatieve financiering te zoeken. Het aandeel van de gemeenten in de vendor notes bedraagt 8 mil- jard frank. Een stuk van de inbreng wordt ook ver- goed door aandelen van de Telenetholding. Aan de

huidige waarde van de aandelen komt dat neer op 12 miljard frank (oorspronkelijk werd dat op 6 mil- jard geraamd).

De keuze voor zuivere intergemeentelijke samen- werkingsvormen – de rol van de overheid in de energiesector – kerntakendebat

De heer *Eric Van Rompuy* stoort zich aan de rede- nering die de minister opbouwt om de private part- ners uit de intercommunales te wippen. Dat ge- beurt blijkbaar omdat een aantal taken niet meer aan winstmaximalisatie mag onderhevig zijn en dus beter door de overheid wordt vervuld. De gemeen- ten zijn volgens dit ontwerp echter niet verplicht om bijvoorbeeld de taak van energiedistributie op zich te nemen. Betekent dat dan dat zij hun aandelen aan de private sector kunnen verkopen ? Wat is dan nog de controlemogelijkheid van de openbare sector ? Het zou veel logischer zijn dat de overheid die taak wél moet waarnemen en dat men voor de uitvoering bijvoorbeeld met concessies zou wer- ken.

De heer Van Rompuy vraagt of volgens de meer- derheidspartijen de overheid nog wel een funda- mentele rol te spelen heeft in de energiesector. Als de gemeenten vrij zijn om die rol al dan niet nog op te nemen, zal er allicht een privatisering van de energiesector volgen. Het was toch de filosofie van dit decreet dat de overheid de private sector zou uitkopen. En als de overheid via de gemeenten toch een rol wil blijven spelen, zal men voor de fi- nanciering de opbrengsten van de Telenet-operatie nodig hebben. Dat geld zal men dan echter niet kunnen gebruiken om bepaalde investeringen te doen en om in te spelen op de zorgwekkende prog- noses inzake de gemeentefinanciën.

De heer *Dirk Holemans* wijst erop dat de tussen- komst van de heer Van Rompuy eigenlijk betrek- king heeft op de uitvoering van het elektriciteitsde- creet en niet zozeer op het voorliggende ontwerp. Voor de vraag welke overheden er betrokken moe- ten zijn in de energiesector, verwijst hij naar het kerntakendebat en naar het feit dat het in Neder- land de hogere overheden en dus niet de gemeen- ten zijn die zich met de energiesector bezighouden. De discussie draait dus niet alleen om de vraag of de gemeenten of de privé-sector het zullen doen. De vraag moet ook gesteld worden of bijvoorbeeld het Vlaamse niveau geen rol te spelen heeft in de energiesector.

De *minister* vraagt of de CVP erop aanstuurt dat via dit decreet de gemeenten zouden worden ver- plicht in een of andere formule te stappen. Met dit

ontwerp wordt de gemeenten de keuze gelaten om bepaalde activiteiten al dan niet in een intergemeentelijk verband te ontwikkelen. In die zin versterkt dit ontwerp de gemeentelijke autonomie.

De heer *Eric Van Rompuy* verklaart dat zijn fractie een gemengde intercommunale samenwerkingsvorm per definitie geen slechte formule vindt. De CVP-fractie wil in die gemengde intercommunales wel grotere controlemogelijkheden voor de gemeenten en een meer evenwichtige verhouding tussen de partners inbouwen. Wat wel betwist wordt is de duidelijke keuze die in het ontwerp wordt gemaakt om de private partners te weren. Voor de CVP beantwoordt dat niet aan een maatschappelijke noodzaak. De prioriteiten van de gemeenten liggen momenteel elders. Zij staan op een aantal terreinen voor enorme uitdagingen, maar men kan de middelen slechts één keer gebruiken. De Vlaamse regering jaagt de gemeenten om puur ideologische redenen op kosten. Het verwondert de spreker vooral dat de VLD-fractie hieraan haar medewerking verleent.

De heer *Julien Demeulenaere* verklaart dat de VLD voorstander is van de vrije keuze. De gemeenten hebben met dit ontwerp meer keuzemogelijkheden dan vroeger en ook meer inspraak.

Ook de heer *Dirk De Cock* vindt het belangrijk dat dit ontwerp de gemeente de nodige keuzemogelijkheden aanbiedt. De gemeenten zullen zelf kunnen beslissen om al dan niet nog bepaalde taken uit te oefenen. Als zij actief wensen te blijven in bijvoorbeeld de energiesector staan zij inderdaad voor financiële uitdagingen, maar de overgangperiode van 18 jaar is voldoende ruim om dat in het kader van een financiële meerjarenplanning op te vangen.

Inzake de eventuele rol van de gemeenten in de energiesector, steunt de heer De Cock het principe dat ieder bestuursniveau verantwoordelijk moet zijn voor de gevolgen van de eigen beslissingen. Hij wijst erop dat in Duitsland en Nederland de gemeenten niet langer participeren in de energiesector. Tevens stelt hij dat de aan de gemeenten uitgekende dividenden in feite een verdoken belasting betekenen, die ontstaat doordat er te hoge energieprijzen worden aangerekend. De spreker steunt de keuze voor de zuivere samenwerkingsvorm omdat in het verleden de knowhow zich te veel bij de private partner bevond. De gemeenten waren eerder een alibi om de samenwerkingsvorm een intercommunaal karakter te geven. De belangrijke beslissingen werden echter getroffen door de privé-partner, nog voordat men die aan de gemeenten-vennoten

voorlegde. Bij de overgang van een gemengde naar een zuivere vorm zal er wel enige begeleiding nodig zijn om de knowhow bij de openbare sector te verankeren.

Wat de vraag naar begeleiding betreft, stelt de *minister* dat het de bedoeling is om het decreet de nodige bekendheid te geven en om de gemeenten via de provincies te begeleiden.

De minister wenst aan de hand van enkele concrete voorbeelden de toekomstige mogelijkheden te schetsen. De gemengde intercommunale voor energiedistributie Gaselwest bestrijkt geheel West-Vlaanderen en een deel van Oost-Vlaanderen. In deze intercommunale is het aandeel van de gemeenten bijzonder laag, namelijk 30% voor elektriciteit en 24,6% voor aardgas. Als men hier een overname van de aandelen van de private partner zou doen, kost dat respectievelijk 9,1 en 5,3 miljard frank of samen 14,4 miljard frank. Dit is eigenlijk het meest extreme voorbeeld uit de gemengde energiesector. Die kosten zullen vooral onder druk van de energiedecreten moeten worden opgebracht. Er zijn een aantal overgangperiodes. Die eerste overgangperiode van 5 jaar is belangrijk omdat men de private participatie zal moeten terugbrengen tot een participatie van 25%. Indien de intercommunale tot die overname bereid is bieden er zich een aantal mogelijkheden : er is een groot aantal vennoten om de eventuele kosten te dragen ; er is een grote omzet in de sector en de jaarlijkse dividenden zijn substantieel. Er zijn ook andere keuzes mogelijk, maar daarover moeten de gemeenten-vennoten zelf beslissen.

Een tweede voorbeeld is dat van de intercommunale waterdistributiemaatschappij PIDPA. Het betreft hier een zuivere intercommunale die over ongeveer 5 miljard frank eigen middelen beschikt. Het provinciaal aandeel bedraagt 50%. Er zijn hier minstens twee alternatieven : ofwel nemen de gemeenten 30% van het provinciale aandeel over, wat hen 1,446 miljard frank zal kosten ; ofwel neemt de provincie Antwerpen het gemeentelijke aandeel van 50% over, wat de provincie 2,410 miljard frank zal kosten. Het is echter ook mogelijk dat uit het kerntakendebat voortvloeit dat de Vlaamse overheid zich met de waterdistributie moet bezighouden. Anderen zeggen dan weer dat men die sector beter volledig privatiseert. De vraag echter of die taak moet worden uitgevoerd door de private sector, de provincies of de gemeenten, is in het kader van dit ontwerp eigenlijk niet aan de orde. Het ontwerp wil immers enkel een kader en instrumenten aanbieden, zodat de gemeenten au-

tonoom hun opdrachten en prioriteiten zelf kunnen bepalen.

Een derde voorbeeld is dat van Interleuven, een zuivere intercommunale in de sector van de afvalverwerking die over 940 miljoen frank eigen middelen beschikt. Het provinciale aandeel bedraagt 33%. De alternatieven die zich hier aandienen zijn dat de gemeenten 13,3% van de provincie overnemen, wat 125 miljoen frank kost, of dat de provincie 66,7% van de gemeenten overneemt, wat 637 miljoen frank kost. In het kader van het kerntaken-debat ziet de minister het perfect mogelijk dat het afvalbeleid zich meer op het provinciale niveau zou ontwikkelen, dit weliswaar binnen het algemene Vlaamse kader.

De minister besluit hieruit dat dit ontwerp de gemeenten niet zozeer tot nieuwe uitgaven dwingt dan wel tot een gemeentelijk debat over de eigen taken en opdrachten. Het resultaat van dat debat zou kunnen zijn dat de gemeenten een aantal financiële ontvangsten kan verwachten. Het is heel belangrijk dat de beslissing om in de ene of de andere formule te stappen genomen wordt door de overheid zelf, zonder te moeten rekening houden met winstmaximalisatie als drijvend element. In die zin is de keuze voor de zuivere samenwerkingsvorm een beleidskeuze. Door die keuze zullen de belangen van de openbare partners veel sterker beveiligd kunnen worden dan in een gemengde formule, waarin de openbare vennoten heel vaak gebruikt worden voor andere private belangen.

CBO-rapport

De heer *Dirk Holemans* vraagt of de CVP-fractie nog achter de conclusies staat van het CBO-rapport. Vindt men dat de gemeenten meer armslag moeten krijgen of dat ze integendeel de slaaf van Electrabel moeten blijven ?

De heer *Mark Van der Poorten* merkt op dat de CVP-fractie, zoals andere fracties, een aantal CBO-conclusies kon bijtreden en andere niet.

De heer *Etienne Van Vaerenbergh* doet opmerken dat alle fracties het erover eens waren dat het CBO-rapport een eerste poging was om een globale visie te ontwikkelen op de organisatie van het binnenlands bestuur in Vlaanderen.

De *minister* verklaart dat het CBO-rapport in grote mate een inspiratiebron betekende voor het pact met de gemeenten. In die zin heeft het rapport toch een officiële bekrachtiging gekregen en kan men het niet beschouwen als een vrijblijvend docu-

ment. Er zijn ook een aantal concrete beleidsstappen vanuit het CBO-rapport opgebouwd.

De heer *Mark Van der Poorten* verklaart dat zijn fractie het CBO-rapport zeer waardevol en degelijk achtte. Geen enkele fractie heeft zich echter voor of tegen het CBO-rapport in zijn geheel uitgelaten.

Financiële toetsing van het ontwerp door een op te richten Belfortobservatorium

De heer *Mark Van der Poorten* verwijst naar het Vlaams regeerakkoord, waarin het principe van een gemeentelijk effectenrapport is opgenomen. Er zou namelijk een effectenrapport worden neergelegd telkens er beslissingen worden getroffen met vergaande financiële implicaties voor de gemeenten. Intussen is er een voorstel tot oprichting van een Belfortobservatorium, dat onder meer door een Vlaams minister wordt aangebracht. De minister van Binnenlandse Aangelegenheden, die toch de behoeder is van de gemeenten, stelt dan weer dat in het kader van dit ontwerp de vraag naar een effectenrapport niet relevant is.

Ook de heer *Eric Van Rompuy* verwijst nogmaals naar de SP-voorstellen tot oprichting van een Belfortobservatorium. Is men bereid dit ontwerp, dat toch belangrijke financiële implicaties heeft, nog voor de stemming te laten toetsen aan de bevindingen van een Belfortobservatorium ? Of was dat initiatief vooral voor de media bedoeld ?

De heer *Dany Vandebossche* antwoordt dat de minister de voorbije weken voldoende inspanningen heeft geleverd om de financiële implicaties in kaart te brengen. Die inspanningen zijn voor de spreker voldoende, zodat het niet nodig is te wachten op een eventuele oprichting van een Belfortobservatorium.

De heer *Eric Van Rompuy* stelt dat het Belfortobservatorium een extern orgaan zal zijn dat de financiële implicaties beoordeelt, terwijl het hier nu de regering zelf is die de financiële gevolgen van haar eigen ontwerp inschat.

De heer *Dany Vandebossche* doet opmerken dat het Belfortobservatorium nog niet is opgericht.

De heer *Van Rompuy* zou het logischer vinden om eerst het observatorium op te richten en het vervolgens de financiële toetsing van dit ontwerp te laten verrichten.

De *minister* wenst de eventuele oprichting niet af te wachten. Hij wil de gemeentebesturen nog in het eerste jaar van de nieuwe gemeentelijke legislatuur het kader voor de intergemeentelijke samenwerking aanreiken. Daarom vraagt de minister dat het parlement zich op korte termijn over dit ontwerp zou uitspreken.

De heer *Eric Van Rompuy* merkt op dat het dan voor de gemeenten duidelijk is dat zij dit ontwerp zullen moeten financieren met onder meer de opbrengsten van de Telenet-operatie en de verkoop van het klantenbestand van de gemengde intercommunales. Meteen weten de gemeenten ook dat zij die middelen niet zullen kunnen gebruiken om andere dringende behoeften en maatschappelijke problemen aan te pakken.

IV. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Op dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 2

De heer *Mark Van der Poorten* merkt op dat het ontwerp niet van toepassing zal zijn op de gewestgrensoverschrijdende intercommunales. Er zal voor die intercommunales een samenwerkingsakkoord met de andere gewesten moeten worden afgesloten. In de praktijk zullen er daardoor in Vlaanderen twee soorten intercommunales ontstaan. Daarom lijkt het aangewezen het bedoelde samenwerkingsakkoord samen met dit ontwerp uit te werken. Heeft de minister al stappen in die richting gezet? Hoe staan de andere gewesten tegenover het afsluiten van een samenwerkingsakkoord?

De *minister* vindt deze opmerkingen terecht. Op administratief niveau is er reeds een ontwerp tekst van samenwerkingsakkoord uitgewerkt. Die moet nog wel op politiek niveau worden goedgekeurd. De minister wil dit aspect van de intergemeentelij-

ke samenwerking nauwgezet opvolgen. Alleszins zal het nodige toezicht moeten worden uitgeoefend op de samenwerking tussen de Brusselse en Vlaams-Brabantse gemeenten en de Vlaamse en Waalse gemeenten.

Ook de heer *Dany Vandebossche* vindt de opmerkingen terecht, maar hij wijst op de moeilijkheid om tot een samenwerkingsakkoord te komen. Het besluit van de Vlaamse regering inzake de presentiegelden bijvoorbeeld is nog steeds niet van toepassing op de gewestgrensoverschrijdende intercommunales. Dat neemt niet weg dat men moet blijven ijveren voor een samenwerkingsakkoord.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 3

Op dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 4

De heer *Carl Decaluwe* merkt op dat intercommunales meer en meer grensoverschrijdend samenwerken. Hij vreest dat de concrete toepassing van dit decreet tot praktische moeilijkheden zal leiden. Werd hiermee rekening gehouden bij het opstellen van het ontwerp en werd een en ander getoetst bij mensen die de praktijk kennen?

Op vraag van de minister, antwoordt de heer *Evert Van Walle*, afdelingshoofd van de afdeling Interlokale Samenwerking, dat de grensoverschrijdende samenwerking vooral voorkomt in Zuid-West-Vlaanderen. Grensoverschrijdende samenwerking is mogelijk op grond van conventies en verdragen. De Conventie van Madrid, samen met de aanvullende protocols, biedt een juridische basis die grensoverschrijdende openbare rechtspersonen mogelijk maakt. Als die wordt geratificeerd in de diverse parlementen kunnen Vlaamse intercommunales aan dergelijke rechtspersonen deelnemen, ongeacht het rechtsstelsel waaraan zij onderworpen zijn. Aldus zou een West-Vlaamse intercommunale kunnen deelnemen aan een rechtspersoon die onderworpen is aan het Franse rechtsstelsel.

Uiteraard moet dat dan ook mogelijk zijn volgens het Franse rechtstelsel.

De heer *Carl Decaluwe* vraagt of er van Franse of van Waalse zijde ook gemengde intercommunales aan die rechtspersoon kunnen deelnemen. Indien dat zo is, kunnen er toch private partners in het samenwerkingsverband binnensluipen.

De heer *Evert Van Walle* bevestigt dit. Het moet weliswaar gaan om samenwerking met een rechtspersoon van publiek recht, maar het is mogelijk dat de Franse wetgeving toelaat dat daaraan private partners deelnemen. Uiteraard kan Vlaanderen niet dicteren hoe een buitenlands rechtstelsel er moet uitzien.

De heer *Carl Decaluwe* vindt dit een gevaarlijke evolutie. In het kader van de Europese context verlopen activiteiten als energie- en kabel distributie meer en meer grensoverschrijdend. Door dit decreet komt men dan in een situatie terecht waarin Vlaamse private aandeelhouders niet meer mogen deelnemen, terwijl buitenlandse private maatschappijen dat wel zouden mogen. Op die manier wordt binnen de grensoverschrijdende context het gelijkheidsbeginsel geschaad. Er moet alleszins met gelijke wapens kunnen worden gestreden. Als langs Franse of Waalse kant wel private aandeelhouders kunnen deelnemen aan het grensoverschrijdend samenwerkingsverband, zou dat langs Vlaamse kant ook het geval moeten zijn.

De heer *Dany Vandebossche* wijst er op dat men voor een samenwerking met een Waalse intercommunale een machtiging nodig heeft van de Vlaamse regering. De intercommunale is dan immers gewestgrensoverschrijdend. Dat is een verschil met de staatsgrensoverschrijdende samenwerking, die aan Europese regels is gebonden. De spreker erkent dat er hierdoor een discriminatie kan ontstaan ten aanzien van Vlaamse private aandeelhouders, maar dat heeft te maken met de juridische opbouw.

De heer *Carl Decaluwe* stelt dat er plannen zijn om de problematiek van de watervervuiling via een staatsgrensoverschrijdende intercommunale aan te pakken. Langs Franse kant zou bijvoorbeeld Lyonnaise des Eaux dan wel kunnen participeren maar Aquafin niet. Daardoor wordt het gelijkheidsbeginsel geschaad. Als een Vlaams bedrijf mee zou willen participeren en naar het Arbitragehof zou stappen, zal dat allicht in het gelijk worden gesteld. Het zou goed zijn dat die kwestie aan de Raad van State zou worden voorgelegd.

De heer *Dany Vandebossche* merkt op dat de Raad van State in haar advies zeer duidelijk is geweest over zowel de gewestgrensoverschrijdende intercommunales als de staatsgrensoverschrijdende intercommunales.

De *minister* verklaart dat het de Vlaamse gemeenten zelf zullen zijn die kunnen beslissen om samen te werken in het kader van een intercommunale naar Frans of naar Nederlands recht. Alleszins zal het moeten gaan om een rechtspersoon van publiek recht. Indien men het gelijkheidsbeginsel op Europees vlak wil afdwingen, kan men hier beter de boeken sluiten en alles aan Europa overlaten.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 5

Op dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 2 onthoudingen.

HOOFDSTUK II

Samenwerkingsverbanden zonder rechtspersoonlijkheid

Artikel 6

De heer *Mark Van der Poorten* is verheugd dat de hier voorziene samenwerkingsvorm, de interlokale vereniging, een extra mogelijkheid biedt aan de gemeenten om op een soepele manier samen te werken. Gemeenten zouden inderdaad moeten kunnen samenwerken zonder daarvoor een beroep te moeten doen op de klassieke intercommunale samenwerkingsvorm. De spreker stelt vast dat het ontwerp hier wel een eventuele betrokkenheid van private partners toelaat, dit in tegenstelling tot bij de samenwerkingsvormen met rechtspersoonlijkheid. Hij vraagt naar de redenen van dat onderscheid en naar de mogelijke projecten of diensten die door een dergelijk samenwerkingsverband zonder rechtspersoonlijkheid zouden kunnen worden geleverd.

De *minister* antwoordt dat de samenwerking met private partners hier toegelaten is omdat het gaat

om een vereniging zonder rechtspersoonlijkheid. Men kan altijd contracten afsluiten met private partners.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikelen 7 en 8

Op deze artikelen worden er geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 11 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 9

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Dany Vandebossche, Jo Vermeulen en mevrouw Dominique Guns strekt ertoe om aan het eerste lid de woorden “waarvan de gewone meerderheid de goedkeuring verleent” toe te voegen (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 565/3, amendement nr. 1*). De heer *Dany Vandebossche* stelt dat dit amendement een louter technische aanvulling is die een antwoord geeft op de vraag welk quorum van de deelnemende gemeenten de goedkeuring moet verlenen.

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe om in het eerste lid, na het woord “gemeenteraadsleden”, de woorden “de burgemeester of de schepenen” in te voegen (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 565/4, amendement nr. 28*). De heer *Mark Van der Poorten* licht toe dat het aan de gemeenten zelf moet worden overgelaten wie zij willen afvaardigen : een gemeenteraadslid, de burgemeester of een schepen. De gemeente zelf kan uiteindelijk het best inschatten wie haar het best zal vertegenwoordigen.

Een tweede amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet sluit hierbij aan (*565/4, amendement nr. 29*). Het strekt ertoe om het derde lid te vervangen door een bepaling, waardoor aan diegenen die burgemeester of schepen zijn en die afgevaardigd worden naar het beheerscomité, geen presentiegeld zou worden toegekend. Het uitoefenen van een mandaat in het beheerscomité wordt daarbij beschouwd als inherent aan het waarnemen van het ambt van burgemeester of schepen.

De *minister* stelt dat men ervan kan uitgaan dat burgemeesters en schepenen ook gemeenteraadslid zijn. Het is echter wel mogelijk dat een burgemeester buiten de gemeenteraad wordt benoemd. De minister kan akkoord gaan met de stelling dat de gemeente in een aantal gevallen het beste door een lid van het schepencollege wordt vertegenwoordigd in de organen van een intercommunale. Hij verduidelijkt dat, daar waar in dit artikel sprake is van gemeenteraadsleden, hiermee ook de burgemeesters en schepenen worden bedoeld. Hij zal laten onderzoeken of de voorgestelde aanvulling noodzakelijk is. Wat het tweede amendement betreft, stelt de minister dat er inderdaad argumenten kunnen zijn om het mandaat van een schepen of burgemeester in een beheersorgaan te beschouwen als een verlengstuk van hun uitvoerend lokaal mandaat. Ook hier stelt zich echter de vraag of het verbod op bedoelde presentiegelden voor burgemeesters en schepenen expliciet moet worden vermeld. Wanneer het bijvoorbeeld gaat om gemeenteraadscommissies kunnen de leden van het schepencollege ook geen zitpenning ontvangen.

Volgens mevrouw *Hilde De Lobel* blijkt uit de gemeentewet duidelijk dat burgemeesters en schepenen naast hun wedde geen extra vergoedingen kunnen ontvangen. In die zin lijkt de voorgestelde aanvulling met betrekking tot de presentiegelden overbodig.

De heer *Mark Van der Poorten* vraagt dat de noodzaak of wenselijkheid van de voorgestelde aanvullingen grondig wordt onderzocht. Het is immers de taak van het parlement om een behoorlijke en duidelijke decreetgeving te realiseren. In die zin kan de term “gemeenteraadsleden” op het terrein tot uiteenlopende interpretaties leiden. Vandaar zou men beter in het decreet het voorgestelde amendement nummer 28 opnemen, temeer daar in amendement nummer 29 wordt voorgesteld om de schepenen en burgemeesters uit te sluiten van extra presentiegelden.

De heer *Herman De Loor* heeft geen problemen met de voorgestelde precisering in verband met de burgemeesters en schepenen (amendement nr. 28). Hij heeft wel bedenkingen bij het voorstel om burgemeesters en schepenen geen presentiegeld uit te betalen wanneer zij deel uitmaken van een beheerscomité van een intercommunale (amendement nr. 29). Zowel in het federaal als het Vlaams Parlement is vaak geopperd dat de vergoedingen voor burgemeesters en schepenen veel te laag waren. Sinds 1 januari 2001 zijn die vergoedingen wel gevoelig verhoogd. De spreker vraagt of uit het amendement moet worden afgeleid dat burge-

meesters en schepenen thans te veel worden betaald. Wanneer een burgemeester of schepen zitting heeft in een beheerscomité, leidt dat toch tot extra kosten, al was het maar om zich te verplaatsen.

De heer *Bart De Smet* ontkent dat zijn fractie van oordeel is dat burgemeesters of schepenen te veel worden betaald. Hij stelt dat de reden dat burgemeesters of schepenen zitting hebben in een beheerscomité thans vaak van financiële aard is. Om beleidsmatige redenen is het aangewezen om burgemeesters of schepenen toe te laten tot de intergemeentelijke organen, met dien verstande echter dat er geen extra vergoeding aan verbonden mag zijn. Sinds de herwaardering van het lokale mandaat worden de uitvoerende lokale mandatarissen niet te veel, maar toch voldoende voor hun werk vergoed.

De heer *Carl Decaluwe* is verwonderd over de reactie van de heer De Loor. Hij verwijst naar de beperking van de presentiegelden die voormalig minister van Binnenlandse Aangelegenheden Luc Van den Bossche invoerde en naar het feit dat voormalig minister van Huisvesting Norbert De Batselier decretaal liet bepalen om geen presentiegelden toe te kennen aan de bestuurders van de NV Domus Flandria. Men moet ook een onderscheid maken tussen presentiegelden, die volgens het amendement worden uitgesloten voor burgemeesters en schepenen, en eventuele gemaakte kosten bij het uitoefenen van het intercommunale mandaat. Van de gemaakte benzinekosten bijvoorbeeld kan men perfect de bewijzen voorleggen. Overigens maken veel burgemeesters gebruik van voertuigen van de gemeente.

De heer *Herman De Loor* vindt de stelling dat burgemeesters zich met voertuigen van de gemeente laten rondrijden, demagogisch. In heel Vlaanderen zijn er hooguit 12 gemeenten boven de 50.000 inwoners. Volgens hem zijn er geen of slechts heel uitzonderlijk gemeenten van minder dan 50.000 inwoners waar de burgemeester over een eigen dienstvoertuig beschikt.

Mevrouw *Veerle Heeren* merkt op dat in haar gemeente, die 37.000 inwoners telt, de burgemeester wel over een dienstvoertuig beschikt. Op zich heeft zij daar geen probleem mee, maar daar blijkt toch

uit dat ook burgemeesters van kleinere gemeenten over een dienstvoertuig kunnen beschikken.

De *minister* ziet argumenten die pleiten voor de expliciete vermelding van burgemeesters en schepenen (amendement nr. 28). In het kader van de proeve tot gemeentedecreet die momenteel wordt voorbereid, wordt er aan gedacht om te bepalen dat de leden van het schepencollege zich in de gemeenteraad moeten laten vervangen door hun opvolgers. Op dat ogenblik hebben zij niet langer de kwalificatie van gemeenteraadslid. Het amendement kan dus zinvol zijn indien de gemeentewet in die zin zou worden gewijzigd. Wat de problematiek van de presentiegelden voor burgemeesters en schepenen betreft, wijst de minister er op dat de interlokale vereniging een vereniging is zonder rechtspersoonlijkheid die betrekking heeft op lichtere vormen van samenwerking tussen gemeenten. Het gaat dan bijvoorbeeld om enkele gemeenten die in het kader van een interlokale vereniging samen een mobiliteitsplan opstellen. De activiteiten van dergelijke verenigingen liggen met andere woorden in het verlengde van de kerntaken van een schepencollege. Het is zelfs aangewezen om naar zulke interlokale verenigingen lokale uitvoerende mandatarissen af te vaardigen. Op die manier wordt immers de link met de uitvoerende tak van de gemeente versterkt.

De heer *Mark Van der Poorten* verklaart tevreden te zijn met het antwoord van de minister. Ten aanzien van de heer De Loor stelt hij dat het eventuele mandaat van een burgemeester of schepen in een beheerscomité een verlengstuk is van hun uitvoerend lokaal mandaat, zodat er geen extra presentiegeld moet worden uitgekeerd.

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Amendement nr. 28 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 29 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

HOOFDSTUK III

Samenwerkingsverbanden met
rechtspersoonlijkheid

AFDELING I

Principes

Artikel 10

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe om het eerste lid te vervangen (565/4, amendement nr. 30). De heer *Bart De Smet* verklaart dat dit amendement moet toelaten dat intercommunales zich met meer dan één doelstelling kunnen inlaten en dat andere rechtspersonen van publiek en privaat recht, waaronder private partners en provincies, kunnen participeren in intercommunales. Hij verklaart dat zijn fractie geenszins gekant is tegen een zuivere intercommunale, maar dat zij aan de gemeenten de keuze wil laten om eventueel voor een gemengde vorm te kiezen.

De heer *Dany Vandebossche* vraagt wat in dit amendement wordt bedoeld met “andere rechtspersonen van publiek recht”. Die omschrijving is immers veel ruimer dan enkel de provinciale besturen. Het zou bijvoorbeeld ook over de Vlaamse Gemeenschap kunnen gaan.

De heer *Bart De Smet* verklaart dat “andere rechtspersonen van publiek recht” zo moet worden gelezen dat het enkel betrekking heeft op de provincies.

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandebossche en Dirk Holemans strekt er eveneens toe om het eerste lid te vervangen (565/3, amendement nr. 2). De heer *Jo Vermeulen* verklaart dat het amendement enerzijds gedeeltelijk in de lijn ligt van amendement nummer 30 van de CVP-fractie, maar dat het anderzijds toch de basisfilosofie van het voorliggend ontwerp wil bewaren. Uit de hoorzittingen en de algemene bespreking is gebleken dat een participatie van de provincies in een intergemeentelijk samenwerkingsverband toch zinvol kan zijn. Het moet wel duidelijk zijn dat een dergelijk samenwerkingsverband een hulpstructuur van de gemeente is, zodat de provinciale participatie beperkt moet blijven. De indieners van dit amendement willen de intergemeente-

lijke samenwerking wel ‘zuiver’ houden en dus geen private participaties toelaten.

De heer *Dirk De Cock* vult aan dat dit amendement ook voorziet in de schrapping van polders en wateringen enerzijds en van kerkfabrieken anderzijds als mogelijke partners in een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Ingaande op een vraag van de Raad van State om de openbare lokale rechtspersonen te definiëren, waren die initieel wel in het ontwerp opgenomen. Gezien die administratieve overheden vandaag in geen enkel intergemeentelijk samenwerkingsverband participeren, wordt nu voorgesteld hen hier te schrappen.

Een subamendement ingediend door mevrouw Hilde De Lobel, de heren Christian Verougstraete en Jan Penris op amendement nr. 2 strekt ertoe na de eerste zin een nieuw lid in te voegen (565/6, amendement nr. 71). Mevrouw *Hilde De Lobel* verklaart dat het hier gaat om de vertegenwoordiging van de provincies in een intergemeentelijk samenwerkingsverband. De VVP stelde zelf voor om de deelname van een provincie aan een samenwerkingsverband afhankelijk te maken van een uitdrukkelijk gemotiveerd verzoek van de initiatiefnemende gemeenten.

De heer *Carl Decaluwe* vraagt of artikel 10 impliceert dat verbruikersverenigingen niet langer kunnen deel uitmaken van de beheersorganen van een intergemeentelijk samenwerkingsverband.

De *minister* bevestigt dit. De regering opteert voor intercommunales waarin gemeenten samen bepaalde opdrachten proberen waar te maken. In beperkte mate kan ook een participatie van de provincies, die eveneens een openbaar bestuur zijn, worden toegelaten. Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen private (belangen)groepen en instellingen die het openbaar belang moeten verdedigen.

De heer *Carl Decaluwe* vraagt of de Vlaamse regering hiermee een algemene beleidslijn uitzet. Zullen verbruikersverenigingen geweerd worden uit alle raden van bestuur van instellingen waarbij de Vlaamse overheid betrokken is, of geldt dit enkel voor de intergemeentelijke samenwerking? Die vraag is ook van belang in het kader van de op stapel staande reorganisatie van het Vlaamse openbaar bestuur. De spreker merkt verder op dat bepaalde coalitiepartners in andere dossiers, bijvoorbeeld dat van de NMBS, wel pleiten voor een aanwezigheid van consumentenverenigingen in de raad van bestuur.

De *minister* stelt als algemeen principe uit te willen gaan van het primaat van de politiek. Dat betekent dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen enerzijds diegenen die de beslissingen moeten nemen, en anderzijds diegenen die bepaalde belangen te verdedigen hebben en een herkenbare, adviserende rol kunnen spelen. In de nabije toekomst zullen de Vlaamse openbare instellingen inderdaad worden hervormd. Het herstellen van het primaat van de politiek zal daarbij een belangrijke leidraad zijn. Dat houdt onder meer in dat de huidige verwarrende situatie, waarbij bepaalde belangengroepen via de raden van bestuur beslissingsmacht hebben zonder dat zij politieke verantwoording moeten afleggen, een halt wordt toegeroepen.

De heer *Dany Vandebossche* vraagt wat de heer *Decaluwe* precies bedoelt met de aanwezigheid van verbruikersverenigingen in raden van bestuur. Moeten die volgens hem aanwezig zijn als vennoot of met het oog op adviesverlening ?

De heer *Carl Decaluwe* merkt op dat verbruikersverenigingen momenteel wel aanwezig zijn in de raden van beheer van bijvoorbeeld de intercommunales Interelectra en Wvem. Als de regering de geciteerde algemene lijn zal doortrekken, impliceert dit dat het volledige maatschappelijk middenveld uit de intercommunales en de openbare instellingen wordt geweerd. Dat zou een belangrijke politieke vaststelling zijn. Het zou echter ook haaks staan op het pleidooi van bijvoorbeeld *Agalev* om de gebruikers een plaats te geven in de raad van bestuur van de NMBS. De spreker vraagt nadrukkelijk of het de algemene lijn is van de Vlaamse regering om het middenveld te weren uit de raden van bestuur.

Mevrouw *Dominique Guns* wijst erop dat in een later artikel duidelijk is voorzien dat de raden van bestuur zich kunnen laten adviseren of bijstaan door technici. Het middenveld zou dus in de hoedanigheid van adviseur kunnen worden betrokken bij de intergemeentelijke samenwerking.

De heer *Jo Vermeulen* vindt dat het middenveld een rol moet kunnen spelen bij het voorbereiden van beleidsbeslissingen. Bij de intergemeentelijke samenwerking gaat het echter om een verlengstuk van het gemeentelijk bestuur, zodat het logisch is dat de beslissingsbevoegdheid gelegd wordt bij de gemeentelijke bestuurders.

De *minister* ontkent dat de Vlaamse regering het middenveld wil weren. Hij verwijst naar de nakende reorganisatie van de Vlaamse overheid waarbij er 13 ministeries zullen worden opgericht. Per mi-

nisterie zal er een strategische adviesraad worden opgericht, waarin het middenveld heel nadrukkelijk aanwezig zal zijn en adviezen zal kunnen uitbrengen. Dat zal de rol zijn van het middenveld bij het totstandkomen van het beleid. Mogelijk komt dat voor sommigen bedreigend over, maar het is belangrijk om eenieders rol duidelijk af te bakenen en te definiëren. Momenteel is het bestuurlijk landschap in Vlaanderen erg onoverzichtelijk. Er zijn een aantal bestuursniveaus sui generis ontstaan die zich in een schemerzone bevinden en waar niemand nog echt controle over heeft. De basisfilosofie in dit decreet is dat er voor de intergemeentelijke samenwerking een terugkoppeling moet gebeuren naar de gemeenteraad. Intercommunales dienen immers beschouwd te worden als een verlengstuk van de gemeenten. Er kunnen wel adviezen worden uitgebracht, maar rechter en partij situaties moeten vermeden worden. Kortom, de betrokkenheid van het middenveld blijft behouden of wordt zelfs versterkt, maar wel vertrekkende vanuit een adviesbevoegdheid. Deze discussie kan hernomen worden bij de behandeling van artikel 55, waar er sprake is van adviescomités.

De heer *Carl Decaluwe* bespeurt toch enige tegenspraak bij de coalitiepartners inzake de betrokkenheid van bijvoorbeeld gebruikers en vakbonden in de raden van bestuur. Een gelijkaardige discussie als over de NMBS zal binnenkort ook op Vlaams niveau opduiken, met name inzake De Lijn waar de vakbonden ook in de raad van bestuur vertegenwoordigd zijn. Spreekt de minister hier namens de Vlaamse regering en de meerderheidsfracties of spreekt hij in persoonlijke naam ?

De heer *Johan De Roo* stelt vast dat de meerderheid ondubbelzinnig kiest voor de zuivere intergemeentelijke samenwerkingsvorm. Hij mist echter een duidelijke argumentatie voor die keuze. Waarom verplicht men alle gemeenten om voor om het even welk samenwerkingsverband te kiezen voor een zuivere formule ? Waarom worden de gemeenten die in het verleden voor een gemengde formule kozen, nu verplicht om de private partner uit te stoten ? De minister heeft dit een politieke keuze genoemd, maar hij zou moeten duidelijk maken waarop die keuze is gebaseerd. De spreker wijst op de cruciale rol die sociaal-economische middens via de intercommunales hebben gespeeld in de verschillende streken van Vlaanderen op het vlak van sociaal-economische expansie, het aantrekken van bedrijven, het stimuleren van werkgelegenheid, het realiseren van infrastructuur en sociale-huisvestingsprojecten, enzovoort. Wil de overheid die rol nu alleen gaan spelen ? Mogen de sociaal-economische middens enkel nog aanwezig zijn in voorberei-

dende, adviserende vergaderingen en moeten zij afwezig blijven daar waar er beslissingen worden getroffen ? Als de regering haar voornemen doorrijft, zullen er geen intercommunales meer kunnen worden opgericht waarin ook de sociaal-economische krachten van de streek aanwezig zijn.

De heer *Carl Decaluwe* meent dat een goedkeuring van dit decreet zal leiden tot een stilvallen van de streekontwikkeling in de regio Kortrijk. In die regio is er steeds een positieve samenwerking geweest tussen de politieke en de socio-economische middens. Ook de natuurbeweging werd recent opgenomen in de raad van bestuur van de intercommunale Leiedal. Dankzij die samenwerking is er voor allerlei projecten een maatschappelijk draagvlak gecreëerd. Een mogelijke denkrichting zou kunnen zijn om de streekontwikkeling toe te vertrouwen aan de streekplatforms, maar de middelen die de regering daarvoor wil reserveren zijn bijzonder krap. De streekplatforms zijn momenteel samen met private partners op zoek naar hefboomprojecten. De private sector is bereid daar geld in te investeren, maar zij vraagt ook een stabiele rechtsbasis voor die samenwerking, bijvoorbeeld in de vorm van intercommunale samenwerking. Dit decreet betekent dus het einde voor een aantal spontaan gegroeide vormen van publiek-private samenwerking. De heer Decaluwe wijst ook op het belang van de grensoverschrijdende samenwerking tussen intercommunales in de regio Kortrijk, Noord-Frankrijk en de provincie Henegouwen. Ook die samenwerking zal met dit decreet een enorme slag worden toegebracht. Is dit alles een bewuste keuze van de regering ? Wordt er een alternatief naar voor geschoven ?

Ook de heer *Eric Van Rompuy* is verwonderd dat de Vlaamse regering het middenveld wil weren uit de bestuursorganen van de intercommunales. Zal die lijn ook in andere instellingen worden doorgetrokken ? Zal men bijvoorbeeld de sociale partners uit de GOM's en de streekplatforms weren ? De spreker verklaart dat zijn partij voorstander blijft van een breed gedragen sociaal middenveld. De paars-groene coalitie daarentegen gaat de weg op van de politisering onder het mom van het herstellen van het primaat van de politiek.

De heer *Dirk De Cock* vindt dat de verantwoordelijkheden duidelijk moeten worden afgebakend. Intercommunales zijn te beschouwen als een verlengstuk van het lokaal bestuur. Beslissingen kunnen

vanuit democratisch oogpunt dan ook slechts genomen worden door mandatarissen die daarvoor democratisch gelegitimeerd zijn. Het is geenszins de bedoeling om vormen van samenwerking met private partners een slag toe te brengen. Daarom werd ook een ruime overgangstermijn van 18 jaar voorzien.

De heer *Jo Vermeulen* sluit zich hierbij aan. De Agalev-fractie heeft steeds gepleit voor zuivere intercommunales om de besluitvorming ook zuiver te houden. De huidige sluipende besluitvorming door tussenstructuren, waarvan de betrokken gemeenten enkel kennis kunnen nemen, moet worden vermeden. De besluitvorming moet integraal gebeuren door de democratisch verkozen raden.

De heer *Eric Van Rompuy* stelt dat grote Europese groepen zich actief zullen werpen op de sector van de nutsvoorzieningen (elektriciteit, gas, kabel, water) in Vlaanderen. Voor een stuk is dat overigens nu al het geval, bijvoorbeeld in de waterdistributie. Gelet op de financiële uitdagingen waar de gemeenten momenteel voor staan, is het zeker niet denkbeeldig dat buitenlandse groepen de gemeenten een aanbod zullen doen om hun aandelen in de nutssectoren over te nemen. De gemeenten zullen dan voor een moeilijke keuze staan : moeten zij hun middelen steken in het verder verdelen van elektriciteit of bijvoorbeeld in het oplossen van de mobiliteitsproblematiek of het verminderen van de schuld ? Voor de bevolking maakt het uiteindelijk niet zo veel uit wie de elektriciteit verdeelt. Die vindt het wel belangrijk dat de mobiliteitsproblematiek aangepakt wordt of dat er geïnvesteerd wordt in sociale voorzieningen. De kans is dus reëel dat de gemeenten hun aandelen zullen verkopen aan grote buitenlandse groepen. Wat zijn dan de garanties die de Vlaamse overheid kan bieden inzake universele dienstverlening of inzake sociale correcties ? De spreker verklaart dat met dit decreet de uitverkoop van de nutssectoren aan grote buitenlandse groepen wordt georganiseerd. Aldus zal het tegenovergestelde bereikt worden dan het herstellen van het primaat van de politiek. De gemeenten zullen de facto verplicht worden om hun aandelen te verkopen, want zij zullen hun participaties in de toekomst noch financieel noch technisch kunnen behouden. In die zin is dit een anti-verankeringsdecreet.

Verwijzend naar het kerntakendebat, stelt de heer Van Rompuy dat met dit decreet in feite de voorwaarden worden geschapen voor de lokale besturen om bepaalde taken af te stoten. De gemeenten hebben slechts in theorie de vrijheid om te kiezen om al of niet nog actief te zijn in de nutsvoorzieningen. De keuzevrijheid zal de facto gediceerd worden door de marktwerking: grote buitenlandse spelers zullen de markt in Vlaanderen inpalmen, zonder dat er garanties worden geboden inzake dienstverlening.

De *minister* erkent dat het voorliggend artikel cruciaal is. Een eerste element is de principiële beleidskeuze voor zuivere intercommunales. Dat betekent dat de private sector niet langer aanwezig kan zijn in de raden van bestuur en in de intercommunales zelf. Op zich is dat geen nieuw debat en ook de argumenten daaromtrent zijn al langer bekend. De Vlaamse regering heeft dat debat ook gevoerd en uiteindelijk geopteerd voor de zuivere formule. De reden daarvan is dat het algemeen belang geformuleerd moet worden door vertegenwoordigers van de openbare sector. Die kan zich daarvoor laten bijstaan en adviseren door deskundigen en technici of door het middenveld, maar de beslissingen moeten door de vertegenwoordigers van de openbare sector worden getroffen.

De minister beaamt dat grote buitenlandse groepen geïnteresseerd zijn om te participeren in de nutsvoorzieningen in Vlaanderen. Allicht zullen zij inderdaad bij de Vlaamse gemeenten met aantrekkelijke voorstellen komen aankloppen, maar die gemeenten zullen zelf kunnen beslissen om daar al dan niet op in te gaan. Dat is een groot verschil met de huidige situatie, waarbij een Franse groep als Suez al mee aan tafel zit in een aantal intercommunales en er de strategieën uitwerkt. De strategie die daarbij gevolgd wordt is die van de winstmaximalisatie. Dat is ook logisch want een private onderneming heeft ten aanzien van de aandeelhouders de opdracht om winst te maken. Het is duidelijk dat dit een andere finaliteit is dan het behartigen van het openbaar belang.

Een tweede principiële keuze is het herstellen van het primaat van de politiek en het herdenken van de rol van het middenveld (sociale partners, milieuverenigingen, ...). Diegenen die verkozen zijn moeten opnieuw de beslissingen nemen. Zij zijn daarvoor gemandateerd en rechtstreeks aanspreekbaar en in de gemeenteraden kan er een openbaar debat worden gevoerd. Bij de huidige intercommunales daarentegen is er via het getrapt systeem sprake van een democratisch deficit. De Vlaamse regering wil de opdrachten duidelijker definiëren:

het politieke niveau neemt de beslissingen en kiest de partners om de beslissingen uit te voeren. Daarbij kan worden samengewerkt met private groepen voorzover daarbij het algemeen belang wordt gediend. Het middenveld heeft binnen dit model een duidelijke adviesfunctie.

Wat de streekontwikkeling betreft, geeft de minister lezing van opmerkingen van de intercommunale Leiedal op het voorliggend decreet: "Wij stellen de intentie vast van de Vlaamse regering om de streekwerking volledig in te bedden in de streekplatforms, waarbij de rol van de zuivere intercommunales gezien wordt als partner namens de groep gemeenten. Op zich lijkt dit aannemelijk. Deze intentie moet echter ook decretaal worden vastgelegd, waarbij aan de nieuwe streekplatforms voldoende middelen gegarandeerd worden." Hiermee belandt men volgens de minister in het debat over de STEM-nota van de minister van Economie.

De derde keuze heeft te maken met het aan banden leggen van de intercommunales met algemene doelstellingen. Die zijn immers uitgegroeid tot een tussenniveau dat een eigen leven is gaan leiden en inderdaad ook een eigen dynamiek heeft ontwikkeld. Hier heeft de Vlaamse regering zich volledig laten inspireren door het CBO-rapport. Voor elke nieuwe opdracht zal er een terugkoppeling moeten gebeuren naar de gemeenteraden.

Aan het lokale niveau moet volgens de minister opnieuw een echte autonomie worden gegeven. Dat impliceert wel dat de gemeenten hun verantwoordelijkheid nemen. Sommigen stellen nu dat de gemeentelijke bestuurders hiervoor niet of onvoldoende gewapend zijn. Als dat effectief het geval is, moet men ook consequent zijn en de betrokken taak ofwel privatiseren ofwel overdragen aan een ander bestuursniveau. Een aantal zuivere intercommunales heeft echter al afdoende bewezen dat de publieke sector haar taken in de energiesector wel aankan.

Wat de waarborgen inzake de universele dienstverlening betreft, stelt de minister dat die in de betrokken energiedecreten en -besluiten moeten worden opgenomen. De spelregels moeten, zoals in andere Europese landen, worden bepaald door de regulatoren op Vlaams en federaal niveau. De minister ontkent dat met dit decreet de uitverkoop van de energiesector wordt georganiseerd. Het decreet biedt een bestuurskader waarbinnen de gemeenten kunnen samenwerken. De minister doet opmerken dat de kabel al verkocht is en dat de energiedecreten een aantal splitsingen opleggen

die kaderen in de liberalisering van de Europese energiemarkt.

De minister maakt melding van een werkgroep van de zaakvoerders van de negen Limburgse sociale-huisvestingsmaatschappijen en de Vlaamse Confederatie Bouw. De VHM vervult daarbij een begeleidende rol. Het is de bedoeling om nieuwe vormen van PPS in de sociale huisvesting uit te werken. In plaats van de klassieke moeizame procedures te volgen, zou daarbij aan de markt gevraagd worden welke private projecten zij kan voorstellen op het gebied van kleinschalige projecten in de sociale huisvesting. Vervolgens gebeurt er een vergelijking van prijs en kwaliteit. De minister wil dergelijke vormen van samenwerking aanmoedigen en intensifiëren. Het is dus niet nodig dat de overheid nog zelf alle taken uitvoert. Bovendien kunnen op die manier de termijnen voor het realiseren van projecten gehalveerd worden, hetgeen ook van belang is voor het bereiken van de 15.000 extra sociale woningen tegen het einde van de legislatuur. Dergelijke samenwerkingsvormen kunnen volgens de minister tot een win-win situatie leiden voor zowel de openbare als de private sector. Om samen te werken is het echter niet nodig dat de aannemers vertegenwoordigd zouden zijn in de raad van bestuur van de VHM. Dat zou zelfs gevaarlijk zijn want dan dreigt de projectontwikkeling eerder het private belang te zullen dienen.

De minister besluit dat dit ontwerp inzake de drie bovenvermelde beleidlijnen bijzonder vernieuwend is. Dankzij het menu aan samenwerkingsvormen dat wordt aangeboden, zullen de gemeenten de kans krijgen om meer, meer gestructureerd en transparanter samen te werken dan vandaag het geval is.

De heer *Carl Decaluwe* merkt op dat men bij deze bespreking in feite voortdurend belandt bij het kerntakendebat. Men had beter eerst dat debat afgerond en dan pas dit ontwerp besproken. De spreker beaamt dat het decreet vernieuwend is, maar dat hoeft niet noodzakelijk een verbetering te betekenen. Het decreet zal leiden tot meer intercommunales dan vandaag het geval is. In combinatie met de cumulatiebepanking die vervat is in artikel 46, zullen heel wat mandaten noodzakelijkerwijze moeten worden ingenomen door ambtenaren. Dat staat alleszins haaks op het herstellen van het primaat van de politiek. Verwijzend naar de bemerkingen van de intercommunale Leiedal, stelt de spreker vast dat er nog steeds geen decretaal kader bestaat voor de streekplatforms. Er is dus geen alternatief aanwezig voor de intercommunales voor streekontwikkeling. Wat ten slotte het door de mi-

nister aangehaalde voorbeeld van nieuwe samenwerkingsvormen in de sociale huisvesting betreft, meent de heer *Decaluwe* dat het hier niet om PPS gaat maar om een beperkte offerte-aanvraag. Die mogelijkheid bestaat al jaren in het kader van de wet op de overheidsopdrachten, maar ze wordt nu door de regering als vernieuwend verkocht.

De heer *Dany Vandebossche* verklaart dat zijn partij principieel altijd al achter de zuivere intercommunales heeft gestaan. Daar is immers een scheiding aanwezig tussen de politieke besluitvorming en de ondernemingsgeest. Dat is de grond van de principiële discussie, die overigens al zeer oud is.

De heer *Johan De Roo* benadrukt dat de minister de gemeenten met dit decreet naar een financiële catastrofe leidt. Ter illustratie verwijst hij naar een artikel uit het informatieblad Binnenband van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden (jaargang 6, nr. 21, blz. 9-20), waarin wordt geschetst hoe de gemeenten A-aandelen van Electrabel kunnen afkopen ten einde 75% van de aandelen in de energie-intercommunales te bekomen. De spreker beseft dat hij al herhaaldelijk de financiële gevolgen voor de gemeenten heeft geschetst. Hij betreurt dat de minister die gevolgen blijkbaar niet ernstig neemt.

De *minister* verklaart het standpunt van de heer *De Roo* te respecteren, maar hij ontkent de financiële gevolgen voor de gemeenten te onderschatten. Hij wijst erop dat hij in zijn repliek op de hoorzittingen en naar aanleiding van de algemene bespreking zeer uitgebreid heeft geantwoord op de financiële gevolgen van dit ontwerp en van het elektriciteitsdecreet.

De heer *Johan De Roo* blijft zich afvragen waarom de gemeenten in de toekomst niet vrij zullen kunnen kiezen tussen een zuivere of een gemengde formule. Met dit gegeven kan de CVP-fractie zich absoluut niet akkoord verklaren. De verplichte keuze voor de zuivere formule wordt alvast niet opgelegd door de Europese Unie. Waarom wordt de zuivere formule ook opgedrongen aan gemeenten en streken waar men een traditie heeft van goede samenwerking met het sociaal-economische middenveld en met private organisaties ?

De heer *Jan Laurys* meent dat er bij de sociale partners en het middenveld nogal wat wantrouwen bestaat tegenover de adviserende rol die men hen wil toebedelen. Niemand zal er problemen mee hebben dat de politiek uiteindelijk beslist, maar bij de sociale partners bestaat toch de vrees dat ook

de adviserende rol zal worden afgebouwd. Uit de beleidsnota's van de ministers Landuyt en Van Mechelen blijkt bijvoorbeeld dat er gedacht wordt aan een rationalisering en integratie van streekplatforms en STC's. Er werden daarvoor al plannen aangekondigd maar concrete beleidsstappen blijven vooralsnog achterwege. Met dit decreet worden de streekontwikkelingsintercommunales in de richting van de streekplatforms gedreven, maar die hebben de facto nog geen statuut. Vanuit bepaalde streken werden er zogenaamde streekcharters ingediend, maar de goedkeuring ervan werd geweigerd met het argument van het primaat van de politiek. Kortom, in de feiten kan men vaststellen dat het overleg in de streekplatforms stilvalt terwijl er geen alternatief voorhanden is. In die zin is het wantrouwen op het terrein dan ook te begrijpen. Overigens begrijpt de spreker niet goed waarom de Vlaamse regering zo tegen overleg met het middenveld gekant is. Bij de Europese Unie zijn er honderden lobbygroepen actief en dat wordt daar als positief ervaren.

Mevrouw *Hilde De Lobel* stelt dat haar fractie dit dossier op een niet-ideologische manier wil benaderen. Zij vindt het positief dat dit ontwerp een aantal bestaande wantoestanden aanpakt en dat de rol van de gemeenten wordt versterkt. Zij betreurt daarentegen dat via amendement nummer 2 van de meerderheid de provincies opnieuw zouden worden toegelaten tot de intergemeentelijke samenwerking. Zij kondigt een subamendement aan ten einde de provinciale participatie te beperken tot maximum 10%.

De *minister* ontkent dat er bij de Vlaamse regering een wantrouwen bestaat tegenover het middenveld. De regering beseft ten volle hoe belangrijk samenwerking en overleg kan zijn. De rol van de politiek en de sociale partners moet wel duidelijk herkenbaar zijn. In die zin pleit hij voor samenwerkingsformules. De minister verklaart goede ervaringen te hebben met de werking van de streekplatforms en ook met de samenwerking in de GOM's. Ook het actieplan voor Limburg na de sluiting van de steenkoolmijnen betekende een positieve ervaring inzake het overleg tussen de politiek en het sociaal-economische middenveld. Samenwerking is dus noodzakelijk maar situaties waarin men zowel rechter als partij is, moeten worden vermeden. In die zin vindt de minister het ook geen goede zaak dat de vakbonden zouden zijn vertegenwoordigd in de raad van bestuur van De Lijn.

De heer *Johan De Roo* stelt dat de sociaal-economische democratie niet is weg te denken in Vlaan-

deren. De minister zegt wel dat hij de sociaal-economische middens niet wantrouwt, maar ze worden wel geweerd uit de bestuursorganen.

De heer *Mark Van der Poorten* vraagt waarom de provinciale participatie precies tot 20% wordt beperkt. In een aantal intercommunales is de provincie de motor van de samenwerking geweest, zowel inzake knowhow als inzake kapitaalsinbreng. Kan men toch niet overwegen om in specifieke gevallen, bijvoorbeeld het beheer van een intercommunale verzorgingsinstelling met een bovenlokaal bereik, de provincies ook in de toekomst de rol van motor te laten spelen ?

De *minister* stelt dat er zich hier twee mogelijkheden aanbieden : ofwel blijft de activiteit intercommunale en moet de provinciale participatie worden teruggebracht tot 20% ; ofwel maakt men van de activiteit een volledig provinciaal initiatief. De beperking tot 20% is tijdens de hoorzittingen door de VVP zelf voorgesteld als alternatief voor de volledige uitsluiting van de provincies. Die 20% vertegenwoordigt een redelijk aandeel. De minister is niet geneigd om de provinciale participatie nog verder te verlagen tot bijvoorbeeld 10%. Daardoor zou immers de financiële inspanning die gemeenten en steden de komende zes jaar moeten verrichten zwaarder worden.

Amendement nr. 30 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 2 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 71 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het aldus geamendeerde artikel 10 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 11

De heer *Dany Vandenbossche* stelt een tekstcorrectie voor. De woorden "de vennootschapswet" op de vierde regel van het derde lid moeten vervangen worden door "het wetboek voor de vennootschappen".

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 12

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe om in § 2, 3° de woorden “functioneel samenhangende” te schrappen (565/4, amendement nr. 31). Dit amendement moet het volgens de heer *Bart De Smet* mogelijk maken om intercommunales met algemene doelstellingen, bijvoorbeeld in het kader van de streekontwikkeling, te laten voortbestaan.

Amendement nr. 31 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

AFDELING 2

Projectvereniging

Artikel 13

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe na het eerste lid een nieuw lid in te voegen, dat bepaalt dat tijdens de bij de oprichting van een projectvereniging vastgestelde duur, geen uittreding mogelijk is (565/3, amendement nr. 3).

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe om in het laatste lid na het woord “gemeenteraden” de woorden “en de provincieraden” in te voegen (565/4, amendement nr. 32). De heer *Bart De Smet* verklaart dat deze amendering het gevolg is van het verder mogelijk maken van participaties van de provincies.

De *minister* vindt amendement nr. 32 overbodig vermits de verkiezingen voor de gemeente- en de provincieraden samenvallen.

Amendement nr. 3 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Amendement nr. 32 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 14

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe in het tweede lid de laatste zin te vervangen (565/3, amendement nr. 4). De heer *Dirk De Cock* verklaart dat dit amendement voorziet in de publicatie van de oprichtingsakte van de projectvereniging in het Belgisch Staatsblad. Op die manier is er uniformiteit met de bekendmakingsvoorschriften die gelden voor de dienstverlenende en de opdrachthoudende verenigingen. Dit amendement is er gekomen op suggestie van professor Dujardin.

Amendement nr. 4 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt eveneens aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 15

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe dit artikel te vervangen (565/4, amendement nr. 33). De heer *Bart De Smet* verklaart dat dit amendement voortvloeit uit de wens van zijn fractie om de participaties van de provincies en van privaatrechtelijke personen verder mogelijk te maken. In die zin hangt het amendement samen met amendement nr. 30 op artikel 10.

Voor wat de deelneming van privaatrechtelijke personen betreft, verwijst de *minister* naar de discussie daaromtrent bij artikel 10. Voor wat de provincies betreft, vindt hij het amendement niet nodig omdat zij geen beslissende stem hebben wanneer het gaat om toetreding of statutenwijziging.

Amendement nr. 33 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Artikel 16

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe in het tweede lid de

laatste zin te vervangen (565/4, amendement nr. 34). De heer *Bart De Smet* verklaart dat de gemeenten best zelf oordelen wie zij willen afvaardigen : een gemeenteraadslid, de burgemeester of een schepen. Dit amendement hangt samen met amendement nr. 28 op artikel 9.

De *minister* stelt dat dit amendement een verduidelijking inhoudt en dus aanvaardbaar is. Op het ogenblik dat de gemeentewet een Vlaamse bevoegdheid wordt, is het immers niet ondenkbaar dat de functie van schepen en gemeenteraadslid losgekoppeld wordt. De minister heeft wel een bedenking bij het gebruik van de term “waarnemen” van het ambt van burgemeester of schepen. Daar kan verwarring over ontstaan. Juridisch gezien zou het beter te zijn te spreken van het “vervullen” van het ambt van burgemeester of schepen.

Een subamendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet op amendement nr. 34 strekt ertoe in de voorgestelde tekst het woord “waarnemen” te vervangen door het woord “vervullen” (565/7, amendement nr. 84°).

Een amendement voorgesteld door mevrouw Dominique Guns, de heren Gilbert Bossuyt, Jo Vermeulen en Dirk De Cock strekt ertoe in het tweede lid de laatste zin te vervangen (565/9, amendement nr. 91). De heer *Dirk De Cock* verklaart dat de tekst wordt aangepast om in het decreet consequent dezelfde terminologie te hanteren.

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe in het vierde lid de woorden “deelnemende gemeenten” te vervangen door het woord “deelnemers” (565/4, amendement nr. 35). De heer *Bart De Smet* stelt dat dit amendement is ingegeven door het standpunt dat ook provincies en privaatrechtelijke rechtspersonen aan de projectvereniging kunnen deelnemen.

De *minister* vindt dit amendement niet aanvaardbaar. Men verbiedt niet dat de provincies deel uitmaken van de projectvereniging maar het hoeft niet noodzakelijk. Het uitgangspunt is dat het gaat om een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Een provinciale participatie tot 20% is toegelaten, maar het zijn uiteindelijk de gemeenten die zullen bepalen op welke manier de provincie vertegenwoordigd zal zijn in de bestuursorganen.

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt

ertoe in het vierde lid na de woorden “vertegenwoordigd zijn” de woorden “en waarin iedere bestuurder beschikt over één stem” in te voegen (565/3, amendement nr. 5). Het betreft volgens mevrouw *Dominique Guns* een juridisch-technisch amendement om duidelijk te maken dat in de raad van bestuur van een projectvereniging elke bestuurder beschikt over één stem.

Een amendement voorgesteld door mevrouw Dominique Guns en de heren Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen en Dirk De Cock strekt ertoe na het vierde lid een nieuw lid in te voegen (565/5, amendement nr. 63). Mevrouw *Dominique Guns* verklaart dat de bedoeling van dit amendement is om toe te laten dat er door gemeenteraadsliden van de oppositie een controle zou kunnen worden uitgeoefend. Zij zijn als dusdanig lid met raadgevende stem van de raad van bestuur.

Een amendement voorgesteld door mevrouw Dominique Guns en de heren Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen en Dirk De Cock strekt ertoe aan het vijfde lid toe te voegen dat de hierboven bedoelde afgevaardigden niet meetellen voor de berekening van een eventueel aanwezigheidsquorum (565/5, amendement nr. 64). Op die manier wil men vermijden dat de leden met raadgevende stem de werking van de projectvereniging zouden verlammen.

De *minister* vindt de drie voorgaande amendementen zeker aanvaardbaar. Het is reeds lang een bekommernis van het parlement om raadsleden uit de oppositie beter te betrekken bij de intergemeentelijke samenwerking. De voorgestelde formule lijkt alleszins werkbaar.

De heer *Bart De Smet* vraagt hoe de minister staat tegenover het afvaardigen van districtsraadsleden naar de organen van een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Deze problematiek komt overigens ook in artikel 46 aan bod.

De *minister* verklaart hier geen bezwaar tegen te hebben voor wat de dienstverlenende en opdracht houdende verenigingen betreft. Mits bijzondere motivering zouden ook andere personen door de gemeenteraad naar die verenigingen moeten kunnen worden afgevaardigd. Voor de districtsraadsleden is dat zeker zinvol omdat zij verkozen zijn en dus een democratische legitimiteit hebben. Waar het echter gaat om de projectverenigingen, wordt het afvaardigen van districtsraadsleden niet weerhouden. Het gaat dan immers om een rechtstreekse aanduiding, zodat er mogelijk juridische problemen kunnen ontstaan. In de dienstverlenende en

de opdrachthoudende verenigingen is het daarentegen de algemene vergadering die de leden van de raad van bestuur aanduidt, op voordracht van de deelnemers.

Mevrouw *Hilde De Lobel* beaamt dat districtsraadsleden sinds de laatste verkiezingen een democratische legitimiteit hebben, maar de bevoegdheden van de districtraden zijn wel erg beperkt. Het heeft daarom weinig zin hen af te vaardigen naar projectverenigingen die zich bezighouden met aangelegenheden die buiten de bevoegdheid van de districtsraden vallen. Het gevaar bestaat ook dat een gemeente enkel districtsraadsleden zou afvaardigen. Op die manier wordt de jaarlijkse evaluatie en het jaarlijks verslag uitbrengen op de gemeenteraad uitgehold.

De heer *Bart De Smet* antwoordt dat er inderdaad minimale bevoegdheden voor de districtsraden zijn vastgelegd, maar dat de gemeenteraad kan beslissen die bevoegdheden uit te breiden. In die zin kan de gemeenteraad beslissen tot een her- of opwaardering van de districtsraden.

Mevrouw *Hilde De Lobel* verklaart een amendement te zullen indienen waardoor districtsraadsleden enkel zouden worden toegelaten in die samenwerkingsverbanden die zich bezighouden met materies waarvoor de districtsraad bevoegd is.

De amendementen nr. 34 en 84 worden verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen. Amendement nr. 35 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

De amendementen nr. 5, 63, 64 en 91 worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 17

Op dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 18

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe op de zesde en de zevende regel, na het woord “gemeenten” de woorden “en van de provincieraadsleden op de griffie van het gemeentebestuur” in te voegen (565/4, amendement nr. 36). De heer *Bart De Smet* verklaart dat dit amendement verband houdt met de mogelijke participatie van de provincie. In die zin moeten ook provincieraadsleden kennis kunnen nemen van de documenten, die dan ter inzage liggen op het provinciehuis.

Een subamendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet op amendement nr. 36 strekt ertoe de voorgestelde tekst te vervangen (565/7, amendement nr. 85).

Een subamendement voorgesteld door mevrouw Dominique Guns en de heren Dany Vandebosche, Dirk Holemans en Dirk De Cock strekt ertoe de in amendement nr. 36 voorgestelde zinsnede te vervangen door : “en desgevallend van de provincieraadsleden van de aangesloten provincies op de griffie van het provinciehuis” (565/5, amendement 65). De heer *Dirk De Cock* verklaart dat dit subamendement is ingegeven door de bekommernis om het inzagerecht te beperken tot de projectverenigingen waar de provincie effectief aan deelneemt.

De *minister* kan zich hierbij aansluiten. Het kan niet de bedoeling zijn om de documenten van alle projectverenigingen ter inzage te leggen op het provinciehuis. Het subamendement biedt dus een verduidelijking maar het blijft in de geest van amendement nr. 36.

De amendementen nr. 36 en 85 worden verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 65 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 19

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe om op de vijfde en de zesde regel, na het woord “gemeenteraden” de

woorden “of van de provincieraden” in te voegen (565/4, amendement nr. 37). De heer *Bart De Smet* verklaart dat dit amendement verband houdt met de mogelijke participatie van de provincie.

De heer *Dany Vandenbossche* is van oordeel dat dit amendement overbodig is. De verkiezingen van de gemeente- en de provincieraden vallen immers samen.

Ook de *minister* meent dat dit amendement weinig toevoegt aan het geheel.

De heer *Bart De Smet* beaamt dat de verkiezingen van beide raden samenvallen, maar de vernieuwing van de gemeente- en provincieraden valt niet samen.

Mevrouw *Dominique Guns* stelt dat het bij de intergemeentelijke samenwerking in eerste instantie gaat om samenwerking tussen gemeenten, zodat men zich wenst te houden aan de oorspronkelijke formulering.

Een amendement voorgesteld door mevrouw *Dominique Guns*, de heren *Gilbert Bossuyt*, *Jo Vermeulen* en *Dirk De Cock* strekt ertoe dit artikel te vervangen (565/9, amendement nr. 92). De heer *Dirk De Cock* verklaart dat de tekst wordt aangepast in functie van de mogelijke participaties van de provincies. Tevens wordt de tekst aangepast om in het decreet consequent dezelfde terminologie te gebruiken.

Amendement nr. 37 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 92 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 20

Een amendement voorgesteld door de heren *Dirk De Cock*, *Gilbert Van Baelen*, *Julien Demeulenaere*, *Dany Vandenbossche* en *Dirk Holemans* strekt ertoe in het eerste lid de woorden “statutair bepaalde stemmen” te vervangen door het woord “bestuurders” (565/3, amendement nr. 6). Mevrouw *Dominique Guns* verklaart dat dit amendement een logisch gevolg is van de wijziging van artikel 16, met name dat elke bestuurder één stem heeft.

Amendement nr. 6 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt eveneens aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 21

Een amendement voorgesteld door de heer *Mark Van der Poorten*, mevrouw *Veerle Heeren* en de heer *Bart De Smet* strekt ertoe dit artikel te vervangen (565/4, amendement nr. 38). De heer *Bart De Smet* verklaart dat het hier gaat om de deelname van burgemeesters, schepenen of bestendig afgevaardigden aan de bestuursorganen. Die mandatarissen beschikken vaak over de nodige deskundigheid om hun gemeente of provincie te vertegenwoordigen. Er wordt wel voorgesteld om aan die personen met een uitvoerend mandaat geen presentiegeld toe te kennen voor hun lidmaatschap van de raad van bestuur. Dat is geenszins ingegeven door de bekommernis dat die mandatarissen te veel zouden verdienen.

Een amendement voorgesteld door mevrouw *Dominique Guns* en de heren *Dany Vandenbossche*, *Dirk Holemans* en *Dirk De Cock* strekt ertoe dit artikel te vervangen (565/5, amendement nr. 66). De heer *Dirk De Cock* stelt dat het amendement bepaalt dat de leden van de raad van bestuur per bijgewoonde vergadering een presentiegeld kunnen ontvangen dat ten hoogste gelijk is aan het hoogste bedrag dat uitkeerbaar is aan een gemeenteraadslid voor een gemeenteraadszitting in één van de deelnemende gemeenten. Door het inbrengen van het woord “kunnen” wordt duidelijk gemaakt dat het tot de verantwoordelijkheid van de betrokken projectverenigingen behoort om dat al dan niet te doen. Als men de presentiegelden zou uitsluiten voor uitvoerende mandatarissen, dreigt men voor hen een drempel in te bouwen in de projectverenigingen waardoor die geen beroep zouden kunnen doen op hun specialistische kennis.

De heer *Bart De Smet* kan zich hier grotendeels bij aansluiten. Hij denkt wel dat, als men de keuze aan de projectvereniging zelf laat, er druk zal uitgeoefend worden om ook aan de uitvoerende mandatarissen een presentiegeld uit te keren. Als het uit te keren presentiegeld maximaal wordt bepaald op het hoogste bedrag dat uitkeerbaar is aan een gemeenteraadslid voor een gemeenteraadszitting in één van de deelnemende gemeenten, is het ook niet denkbeeldig dat men zich effectief zal laten inspireren door het hoogste presentiegeld in één van

de deelnemende gemeenten. Daardoor zouden de uitgaven van de lokale besturen stijgen.

De *minister* vindt dit een cruciaal element in de discussie. Men moet streven naar zoveel mogelijk samenwerking tussen de gemeenten. Dat zal onder meer leiden tot heel wat projectverenigingen, de lichtste aangeboden vorm van intergemeentelijke samenwerking. Het voordeel van amendement nr. 66 is dat er met betrekking tot de presentiegelden geen absolute verplichting wordt ingebouwd. Een projectvereniging kan bijvoorbeeld opgericht worden tussen enkele gemeenten om samen te werken inzake de programmatie in hun culturele centra. Het lijkt vanzelfsprekend dat in zo'n projectvereniging de schepenen van cultuur zullen zetelen, eventueel aangevuld met raadsleden uit de gemeenteraadscommissie cultuur. Voor dergelijke lichte vorm van samenwerking vindt de minister een automatische koppeling aan zitpenningen niet aangewezen. Het gaat dan in feite om een verlengstuk van hun mandaat. Een automatische koppeling zou ook leiden tot een te zware kost voor de gemeenten, wat een rem zou betekenen om projectverenigingen op te richten. In die zin wordt het vaststellen van de presentiegelden best overgelaten aan de projectvereniging zelf.

De minister meent niet dat men automatisch het hoogste presentiegeld uit één van de deelnemende gemeenten zal uitkeren. Men moet ertoe komen dat er meer verantwoordelijkheid wordt genomen op lokaal vlak, zodat er een gemeentelijke autonomie in zijn ware betekenis kan ontstaan. Het zal dus behoren tot de autonomie van de deelnemende gemeenten om te bepalen wie welke zitpenning zal ontvangen. Als er burgemeesters en schepenen worden afgevaardigd naar de raad van bestuur van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging waarin grote financiële en/of maatschappelijke belangen spelen, moet die vereniging zelf in de statuten kunnen bepalen of de burgemeesters en schepenen al dan niet mogen vergoed worden. Het is mogelijk dat het lidmaatschap van de raad van bestuur een grote werklust of een zware verantwoordelijkheid met zich meebrengt. In die zin is het niet aangewezen dat de decreetgever zou verbieden dat er daarvoor in de vorm van presentiegelden geen beperkte extra vergoeding mag toegekend worden aan burgemeesters en schepenen.

De minister besluit dat hij in grote mate akkoord kan gaan met de bekommernis die aan de basis ligt van amendement nr. 38. Het amendement nr. 66 bouwt daar in feite op voort : het geeft een grote ruimte aan het lokale niveau om die bekommernis in te vullen, zonder daar het automatisme aan te

koppelen dat oorspronkelijk in artikel 21 was voorzien.

De heer *Bart De Smet* kan de argumentatie inzake de lokale autonomie weliswaar bijtreden, maar hij vreest dat er op het terrein een zeer uiteenlopende situatie zal ontstaan waarbij de ene projectvereniging wel en de andere geen presentiegeld zal toekennen.

De *minister* antwoordt hierop dat er tussen de projectverenigingen een groot verschil zal bestaan in werklust, activiteit, frequentie en duurtijd van vergaderen, enzovoort. Dan is het niet aangewezen om als decreetgever te bepalen in welke gevallen er al dan niet presentiegelden kunnen worden uitgekeerd of er een cumulatie van vergoedingen kan toegelaten worden. Uiteraard zal er vanuit het toezicht wel controle worden uitgeoefend.

Amendement nr. 38 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 66 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Mevrouw *Hilde De Lobel* motiveert haar onthouding met de bedenking dat hier een presentiegeld wordt toegekend dat dubbel zo hoog is als het presentiegeld dat een districtsraadslid mag krijgen voor een normale raadsvergadering.

Het geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 22

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe na het tweede lid een nieuw lid in te voegen (565/3, amendement nr. 7). Met dit amendement willen de indieners een provinciale participatie toelaten, zij het dat hun aandeel in het totale maatschappelijk kapitaal niet meer dan 20% mag bedragen.

Een subamendement voorgesteld door mevrouw Hilde De Lobel, de heren Christian Verougstraete en Jan Penris strekt ertoe het voorgestelde amendement nr. 7 te vervangen (565/6, amendement nr. 72). Mevrouw *Hilde De Lobel* verklaart dat haar fractie oorspronkelijk de provincies volledig wilde weren uit de intergemeentelijke samenwerking. Omwille van de financiële gevolgen voor de ge-

meenten in die intercommunales waarin de provincies een grote participatie hebben, met name de intercommunales PIDPA en Lemberge, wordt dat standpunt versoepeld. De spreker vindt wel dat het algemeen toelaten van een participatie van 20% van de provincies niet nodig is. In vele intercommunales hebben de provincies nu immers slechts een eerder symbolische inbreng, die alleszins lager ligt dan 20%. Vandaar wordt voorgesteld de provinciale participatie te beperken tot 10% in die intercommunales waarin de provinciale inbreng vandaag de 20% niet overschrijdt, evenals in nieuw op te richten samenwerkingsverbanden.

De *minister* vindt het voorgestelde subamendement niet zinvol. Het ontwerp wil een kader aanreiken waarbinnen er in de toekomst gewerkt kan worden. Het is daarbij niet nodig een onderscheid te maken tussen wat vandaag al bestaat en wat in de toekomst kan worden opgericht.

Amendement nr. 7 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Amendement nr. 72 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Artikelen 23 en 24

Op deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

Deze artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

AFDELING 3

Dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen

SUBAFDELING 1

Vorbereidende fase

Artikel 25

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de

heer Bart De Smet strekt ertoe in het eerste lid de woorden “één of meer welbepaalde beleidsdomeinen” te vervangen door de woorden “één of meer beleidsdomeinen van gemeentelijk belang” (565/4, amendement nr. 39). De heer *Bart De Smet* verklaart dat deze amendering het gevolg is van de wens van de CVP-fractie om intercommunales met algemene doelstellingen te kunnen oprichten.

De heer *Evert Van Walle* antwoordt op vraag van de minister dat de terminologie “welbepaalde beleidsdomeinen” ook al was opgenomen in de intercommunale wetten van 1922 en 1986. In de praktijk echter doken er in de statuten van bepaalde intercommunales erg vaag omschreven doelstellingen op, wat aanleiding gaf tot een groot aantal activiteiten van de intercommunale in het kader van die vaag omschreven beleidsdomeinen. Als een intercommunale zich de verwezenlijking van “het sociaal beleid” of “het economisch beleid” tot doel stelt, kan dat aanleiding geven tot activiteiten waar niemand nog zicht op heeft. Vandaar dat in de doelstelling moet worden omschreven welk aspect van het sociaal of het economisch beleid precies bedoeld wordt. Het begrip “welbepaald” moet in die zin gelezen worden. In het voorgestelde amendement is er sprake van beleidsdomeinen van “gemeentelijk belang”. Dit lijkt de spreker een overbodige aanvulling vermits een intercommunale geen andere beleidsdomeinen tot doel kan hebben dan van gemeentelijk belang.

De *minister* verwijst naar de wetgeving inzake de vzw's. Daarin is ook bepaald dat er een duidelijke, welomlijnde doelstelling moet worden geformuleerd.

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe in het tweede lid na de woorden “centra voor maatschappelijk welzijn” de woorden “of de provincies” in te voegen (565/4, amendement nr. 40).

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt er eveneens toe om naast de OCMW's ook de provincies toe te laten een waarnemer te sturen naar de vergaderingen van het overlegorgaan, indien de doelstelling mede tot hun belangensfeer behoort (565/3 – erratum, amendement nr. 8).

De heer *Bart De Smet* stelt vast dat beide laatste amendementen gelijklopend zijn.

De amendementen nr. 39 en 40 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 8 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 26

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandebossche en Dirk Holemans strekt ertoe in het eerste lid de tweede zin te schrappen (565/3, amendement nr. 9). De heer *Jo Vermeulen* merkt op dat het hier gaat over een overbodige bepaling.

Amendement nr. 9 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 27

Op dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

SUBAFDELING 2

Oprichting – toetreding – duur – verlenging – ontbinding

Artikel 28

Op dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 29

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe het eerste lid te vervangen (565/4, amendement nr. 41). Een tweede amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe in het tweede lid de eerste zin te vervangen (565/4, amendement nr. 42). De heer *Bart De Smet* verklaart dat beide amendementen voortvloeien uit de wens van de CVP-fractie om de participatie van de provincies én van private rechtspersonen mogelijk te maken in de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen. Wat de discussie hieromtrent betreft, wordt verwezen naar de bespreking van artikel 10.

Een amendement voorgesteld door mevrouw Dominique Guns, de heren Gilbert Bossuyt, Jo Vermeulen en Dirk De Cock strekt ertoe aan het tweede lid toe te voegen: “Voor de provincies en openbare centra voor maatschappelijk welzijn zijn dat hun respectieve raden” (565/9, amendement nr. 93). De heer *Dirk De Cock* verklaart dat de tekst wordt aangepast in functie van de mogelijke participatie van de provincies.

De amendementen nr. 41 en 42 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 93 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 30

Op dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 31

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandebossche en Dirk Holemans strekt ertoe de laatste zin te vervangen (565/3, amendement nr. 10). Mevrouw *Dominique Guns* merkt op dat dit amendement is ingegeven door praktische

overwegingen. Door de oorspronkelijke bepaling zou de installatievergadering van de gemeenteraden te veel worden belast. Daarom wordt voorgesteld de aanwijzing van de leden van de opdracht houdende of dienstverlenende vereniging te laten verrichten op de eerste gemeenteraadszitting die volgt op de installatievergadering van de nieuwe gemeenteraad. Deze suggestie werd gedaan door professor Dujardin.

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe om na het woord “gemeenteraden” telkens de woorden “en de provincieraden” toe te voegen (565/4, amendement nr. 43). De heer *Bart De Smet* verklaart dat dit amendement voortvloeit uit het feit dat de provincies kunnen blijven participeren in een opdracht houdende of dienstverlenende vereniging. Daarom lijkt het logisch om telkens de provincieraden toe te voegen wanneer er sprake is van de gemeenteraden.

De *minister* kan dit amendement gedeeltelijk aannemen, met name waar het de laatste zin betreft. Daar houdt het inderdaad een verbetering in van de bestaande tekst. De installatie van de gemeenteraad en de provincieraad kan op een verschillend moment plaatsvinden. In de eerste zin van het artikel daarentegen is er sprake van verkiezingen voor de gemeenteraden. Daar is de toevoeging “en de provincieraden” overbodig vermits de verkiezingen voor gemeente- en provincieraden samenvallen.

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe om op de vierde regel, na het woord “gemeenteraden” de woorden “en de provincieraden” in te voegen en op de voorlaatste regel, na het woord “gemeenteraden” de woorden “of desgevallend de provincieraden” in te voegen (565/7, amendement nr. 86). Dit amendement moet volgens de heer *Bart De Smet* de duidelijkheid ten goede komen. De wijziging in de voorlaatste regel is tevens ingegeven door het feit dat de installatie van gemeente- en provincieraden niet samenvalt.

De amendementen nr. 43 en 86 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 10 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 32

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe het eerste lid te vervangen (565/4, amendement nr. 44). De heer *Bart De Smet* stelt dat deze amendering het gevolg is van de optie om ook provincies te laten participeren in de dienstverlenende en de opdracht houdende verenigingen. In die zin is het logisch dat voor de toetreding ook een beslissing nodig is van de provincieraad.

De heer *Evert Van Walle* verklaart dat dit niet als dusdanig is geformuleerd omdat het ook voor de andere openbare besturen, bijvoorbeeld de OCMW's, niet is geformuleerd. In het geval van de OCMW's moet de beslissing worden genomen door de OCMW-raad. Het is evident, ook op grond van de provinciewet, dat voor de provincies de beslissing over de toetreding wordt getroffen door de provincieraad. Het feit dat er geen expliciete melding wordt gemaakt van de beslissing van de provincieraad, komt ook omdat het laatste gedeelte van het eerste lid niet van toepassing is op de provincies. Als een provincie toetreedt tot een intercommunale kan men moeilijk verwachten dat die een vergelijkend onderzoek zou verrichten. Gesteld dat er in een provincie meerdere intercommunales voor streekontwikkeling actief zijn, kan de provincie er belang bij hebben om in al die intercommunales te participeren. Men kan de provincie dan moeilijk voor de keuze stellen bij welke intercommunale voor streekontwikkeling zij het best kan functioneren. Het vergelijkend onderzoek is dus een typische aangelegenheid voor de gemeenten.

Amendement nr. 44 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikelen 33 en 34

Op deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 35

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe het tweede lid te vervangen (565/3, amendement nr. 11). De heer *Dirk De Cock* verklaart dat het hier gaat om een juridisch-technisch amendement, na een suggestie van professor Dujardin, waardoor de procedure van de verlenging van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging wordt verduidelijkt en er een grotere eenvormigheid in de tekst van het decreet wordt bekomen.

Amendement nr. 11 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 36

Op dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 37

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe het eerste lid te vervangen (565/3, amendement nr. 12). De heer *Dirk De Cock* verklaart dat ook met dit amendement wordt ingegaan op een opmerking van professor Dujardin. Het betreft een juridische verduidelijking van de procedure van ontbinding. Eerst moet er het verzoek zijn van de gemeenten en daarna de beslissing van de algemene vergadering. De drievierde meerderheid waarvan sprake in het amendement, ligt in het verlengde van wat voor de andere procedures is bepaald.

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe in het derde lid het woord "overname" te vervangen door de woorden "plicht tot overname" (565/3, amendement nr. 13). De heer *Dirk De Cock* verklaart dat hier een taalcorrectie wordt voorgesteld.

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe aan het vierde lid de volgende zin toe te voegen: "Het door een gemeente overgenomen personeel komt, met behoud van zijn geldelijk statuut, terecht in een overgangskader dat geen invloed heeft op de personeelsformatie en uitdovend is." (565/3, amendement nr. 14). De heer *Dirk De Cock* verklaart dat men hiermee de waarborg die het personeel geniet bij overname door een gemeente, wil verduidelijken. Er wordt voor dat personeel een overgangskader gecreëerd dat uitdovend is. Uiteraard kan een betrokken personeelslid bij bevordering overstappen naar het gewone kader. Dan valt hij of zij onder het geldelijk statuut van de andere personeelsleden in dat kader.

De amendementen nr. 12, 13 en 14 worden aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

SUBAFDELING 3

Statuten en statutenwijzigingen

Artikel 38

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe 2. te vervangen door de maatschappelijke doelstellingen (565/4, amendement nr. 45). De heer *Bart De Smet* verklaart dat op die manier de maatschappelijke doelstellingen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging zo ruim mogelijk kunnen worden omschreven.

De *minister* verklaart in dit kader een meer algemene tussenkomst te willen houden. Hij wijst erop dat een aanvaarding van dit amendement de basisprincipes van het decreet zou onderuit halen. De intercommunales voor streekontwikkeling hebben volgens de minister in Vlaanderen een primordiale rol gespeeld in de economische vooruitgang. Als uitlopers van de expansiewetgeving van 1959 hebben zij hun bedrijvigheid aanvankelijk vooral toegespitst op de uitbouw en exploitatie van bedrijventerreinen, de sociale huisvesting, de economische ontwikkeling van hun streek. Slechts geleidelijk aan is hun activiteit uitgegroeid tot een volledig gamma van dienstverlening op tal van gemeentelij-

ke beleidsdomeinen en soms zelfs op domeinen waar het gemeentelijk belang niet steeds prominent aanwezig is. Een onmisbaar element in deze evolutie vormen de statuten van de meeste intercommunales, die doorgaans geïnspireerd zijn door een type-statuut, waarin de doelomschrijving zodanig vaag is geformuleerd dat ongeveer de totaliteit van het gemeentelijke beleid er in past. Op grond van de aldus geboden mogelijkheden zijn de intercommunales voor streekontwikkeling – hoewel niet allemaal – activiteiten gaan ontwikkelen die oorspronkelijk bij hun oprichting niet als kerntaken waren bedoeld. Die accumulatie van activiteiten leidt niet alleen tot een vervaging die haaks staat op wat steeds door de wetgever, zowel die van 1922 als die van 1986, is gewild, met name een duidelijke omschrijving van de doelstellingen van een intercommunale; deze accumulatie houdt ook het risico in dat door machtsconcentratie als het ware een eigen bovenlokaal bestuursniveau ontstaat. Het CBO-rapport heeft daar voldoende op gewezen.

De minister wijst op de hervorming van het regionaal-economische beleid onder de benaming StreekEigen Management (STEM), die door minister Van Mechelen wordt voorbereid. Dat houdt onder meer de verschuiving in van een enge economische visie op de streek tot een geïntegreerde brede streekontwikkeling (economisch, ruimtelijk, sociaal en ecologisch). De bedoeling is ook om de slagkracht van de streekplatformen te vergroten. In die streekplatformen gebeurt er overleg met de levende krachten van de streek, inclusief de sociale partner, om eenduidige regionale standpunten en concrete projecten uit te werken. Tot recent waren in vele gevallen de gemeenten van de streek relatief weinig betrokken. Hier wil men verandering in brengen. De streekplatformen moeten een draagvlak hebben bij de steden en gemeenten. De gemeenten moeten meer betrokken zijn bij de werking van de streekplatformen en de visievorming, en op het einde van de rit het streekcharter mee onderschrijven.

Het is tevens de bedoeling om geleidelijk en op termijn “huizen van de streek” op te richten, waarin STC's, EDUFORA en de streekplatformen gaan samenwerken. Een dergelijk huis is eerst en vooral een denk- en overlegorgaan. Het zelf uitvoeren van “projecten” bemoeilijkt de rol als neutraal overlegorgaan. Die taak is naargelang het geval, het domein, de bevoegdheid en de benodigde middelen, uit te voeren door het Vlaams Gewest, de provincie of intergemeentelijke samenwerkingsvormen.

De minister verklaart dat er ongetwijfeld streekintercommunales zijn die goed werk leveren, maar er zijn ook slechte voorbeelden. Een belangrijke kritiek die op de intercommunales wordt uitgebracht, onder meer in het CBO-rapport, is precies gericht tegen de overdreven cumulatie van doelstellingen en activiteiten in de schoot van dezelfde vereniging, zoals dat bij streekintercommunales wel eens het geval is. Het gevaar dat een tussenliggende bestuurslaag wordt gecreëerd, waar zich intercommunales bewegen die zoveel opdrachten combineren dat het gemeentelijke beleid zelf in het gedrang komt, is soms niet denkbeeldig.

Het ontwerp van decreet wil de zaken verduidelijken. De intercommunales voor streekontwikkeling zullen normaal behoren tot de categorie van de dienstverlenende verenigingen. In de definitie is bepaald dat deze dienstverlening betrekking kan hebben op meerdere gemeentelijke beleidsdomeinen. Op dat vlak verandert er niets in vergelijking met wat nu in de praktijk kan. De enige correctie is de noodzaak deze beleidsdomeinen duidelijk in de doelstellingen te omschrijven, om te vermijden dat omzeggens alle activiteiten aan bod kunnen komen. Er is een wezenlijk verschil tussen een doelstelling die betrekking heeft op hét sociaal beleid van de samenwerkende gemeenten, en een bepaling die één of meer elementen van dat sociaal beleid precies definieert.

Ten onrechte wordt door sommigen voorgehouden dat hierdoor de rol van de intercommunales voor streekontwikkeling uitgespeeld is, of dat zij in hun werking gefnuikt worden. Enkel wordt hen de mogelijkheid ontzegd om, onder bescherming van hun statuten, ongeveer alles te doen wat denkbaar is. Het zullen steeds de gemeenten zelf moeten zijn die groen licht moeten geven voor een bepaalde ontwikkeling. Overigens zal de scheiding tussen opdrachthoudende en dienstverlenende verenigingen hiertoe bijdragen, omdat in het laatste geval de gemeenten zelf steeds het initiatief moeten nemen willen zij beroep doen op hun vereniging.

De streekintercommunales hebben volgens de minister in het verleden hun diensten bewezen, maar zij stammen uit een model dat is gegroeid in de jaren 60 met als doel streekplanning. Dat is uiteindelijk soms veel meer geworden. Intussen zijn er echter de streekplatformen gekomen die uitdrukkelijk de streekvisievorming en streekplanning tot doel hebben, en die een zeer breed draagvlak en overleg met het middenveld inhouden. De minister onderschrijft de optie van minister Van Mechelen dat een zekere scheiding tussen denken en doen

bevorderlijk is voor de goede en democratische werking.

De minister besluit dat wie pleit voor intercommunales met een algemene en liefst ook open taakstelling, in feite een pleidooi houdt voor schaalvergroting. Dan zou het eerlijker zijn om een debat te voeren over de fusies van gemeenten of om de wet op de agglomeraties en federaties van gemeenten nieuw leven in te blazen. De intergemeentelijke samenwerking is bedoeld om schaalvoordelen te realiseren. Daarvoor wordt nu een heel menu aan mogelijkheden aangeboden, maar die samenwerking moet wel veel transparanter worden dan in het verleden. Goedwerkende intercommunales voor streekontwikkeling kunnen perfect verder werken binnen het aangeboden model. Naar aanleiding van dit decreet zal er in de gemeenteraden wel een discussie moeten worden gevoerd over de vraag wie wat moet doen gedurende welke periode. De taken die de gemeente aan de intercommunale wil geven, zullen dan heel uitdrukkelijk in de statuten van de intergemeentelijke samenwerkingsvorm moeten worden ingeschreven.

De heer *Mark Van der Poorten* vraagt of de minister een concreet voorbeeld kan geven van een intercommunale waarin het volgens hem door een accumulatie van taken op een bepaald beleidsterrein uit de hand is gelopen.

De *minister* antwoordt dat de Vlaamse regering pleit voor het herstel van het primaat van de politiek. In dit decreet vertaalt zich dat door de versterking van de rol van de gemeente en de gemeenteraden in het intercommunale gebeuren. Tal van intercommunales zijn weg gegroeid van hun ontstaansreden en zijn een eigen leven gaan leiden. De betrokken gemeenteraden konden nog slechts akte nemen van de beslissingen die er op het "hogere" intercommunale niveau werden genomen.

De heer *Evert Van Walle* wenst liever niet te spreken van goede of slechte voorbeelden. Het klassieke voorbeeld is een streekintercommunale die volgens haar doelstellingen alles mag doen wat de samenwerking tussen de gemeenten bevordert en die op grond daarvan zich met kabel distributie is gaan bezighouden. Er zijn streekontwikkelingsintercommunales die zich volgens hun statuten bezig moeten houden met het bevorderen van het hygiënisch beleid in de gemeenten. Als die intercommunales op grond daarvan een crematorium en een dierenasiel gaan inrichten, evolueert men naar een aantal activiteiten die niet meer aan de oorspronkelijke bedoeling beantwoorden. Volgens het voorliggende

ontwerp zouden dergelijke activiteiten niet meer in één en dezelfde vereniging thuishoren.

De heer *Mark Van der Poorten* merkt op dat de gemeenten in de praktijk geconfronteerd worden met de nood aan bijvoorbeeld een dierenasiel, maar dat zij daar individueel niet aan kunnen beantwoorden gelet op het benodigde personeel, middelen en instrumenten. Dan ligt het voor de hand dat men daarvoor een intercommunale opricht.

Het lijkt de *minister* perfect mogelijk dat een aantal gemeenten in een projectvereniging gaan samenwerken om een dierenasiel uit te bouwen.

De heer *Mark Van der Poorten* stelt dat men dan een hele resem aparte samenwerkingsverbanden zal moeten oprichten. Hij vraagt zich af of dat het model is waarvoor de Vlaamse regering opteert.

De *minister* bevestigt dit. Een andere optie zou kunnen zijn dat men in het kader van het kerntaakdebat al dat soort bovenlokale noden zou toevertrouwen aan de provincies.

De heer *Mark Van der Poorten* meent dat een aantal basisprincipes van dit decreet, onder meer wat de intercommunales met algemene doelstellingen betreft, zijn gegroeid uit slechte praktijkvoorbeelden. Een betere optie was geweest om te vertrekken vanuit de goede praktijkvoorbeelden.

De *minister* verduidelijkt dat hij met een slechte werking doelt op een gebrek aan democratische werking, transparantie en herkenbaarheid van het intercommunaal bestuur. Tal van intercommunales met algemene opdrachten zijn weg gegroeid van de bevolking en de gemeenten en zijn een eigen leven gaan leiden. In de betrokken gemeenteraden kan daarover zelfs geen fundamenteel debat meer worden gevoerd. Een deel van het maatschappelijk middenveld zit daarentegen wel mee aan de tafel waar de beslissingen worden genomen, zonder dat het daarvoor enige budgettaire verantwoordelijkheid moet dragen. De goede initiatieven van streekintercommunales echter, bijvoorbeeld inzake het aanleggen van bedrijventerreinen, zullen ook in de toekomst nog kunnen.

De heer *Carl Decaluwe* verklaart dat het herstel van het primaat van de politiek op zich een doelstelling is die hij kan bijtreden. De combinatie van de cumulatieve beperking met de te verwachten stijging van het aantal intercommunales, heeft echter tot gevolg dat het vaak ambtenaren in plaats van politici zullen zijn die in de raden van bestuur zul-

len zetelen. Dit lijkt moeilijk te rijmen met het uitgangspunt van het primaat van de politiek.

De *minister* beklemtoont dat de gemeenten dankzij dit decreet meer zullen kunnen samenwerken. Dat moet niet noodzakelijk leiden tot meer cumulatie van mandaten. De gemeenteraden zullen moeten beslissen wie zij naar de raden van bestuur zullen afvaardigen. In principe moeten die bestuurders onder de gemeenteraadsleden worden aangeduid. In artikel 46 en de daarop ingediende amendementen zal echter de discussie moeten worden gevoerd of personen die geen lid zijn van de gemeenteraad kunnen voorgedragen worden, en dit bij tweederde meerderheid (zoals in het oorspronkelijke ontwerp) of bij gewone meerderheid (zoals in amendement 16 van de meerderheidsfracties).

De heer *Bart De Smet* stelt vast dat de regering en de meerderheid bepaalde zaken wensen over te laten aan de lokale autonomie, bijvoorbeeld het al of niet vaststellen van een presentiegeld. Andere zaken daarentegen, bijvoorbeeld het bepalen van meer algemene doelstellingen voor de samenwerking, worden uitdrukkelijk niet overgelaten aan de lokale autonomie. Voor sommige aangelegenheden schenkt men dus het vertrouwen aan het lokale niveau en voor andere niet. Men zou het lokale bestuur beter de nodige instrumenten geven om zelf op te treden wanneer een intercommunale van haar oorspronkelijke doelstelling dreigt weg te groeien.

De *minister* stelt dat de bepalingen in het ontwerp van decreet inzake de intercommunales met algemene doelstellingen rechtstreeks voortvloeien uit het CBO-rapport. Vandaar wenst de minister in dat verband het CBO-advies in herinnering te brengen: "De doelstellingen van een intercommunale moeten, zoals in de bestaande wet van 1986 reeds is bepaald, goed omschreven zijn en duidelijk gekoppeld worden aan bevoegdheden van gemeentelijk belang. Dat betekent dat algemene opdrachten van het type streekontwikkeling, milieuzorg, sociaal beleid niet kunnen. De gemeenten moeten scherp en duidelijk toetsbaar bepalen welke opdrachten zij aan de intercommunales toevertrouwen. Dat kunnen meerdere opdrachten zijn mits deze functioneel met elkaar verband houden en elk apart goed omschreven zijn. Het is steeds aan de individuele gemeenten om te bepalen voor welke specifieke taken of voor welke aspecten van taken zij tot de intercommunale toetreden en lid willen blijven. Het is in deze filosofie logisch dat niet alle gemeenten voor dezelfde taken bij de intercommunale zijn aangesloten. Zo kan een gemeente alleen bij een intercommunale aansluiten om met andere

gemeenten een containerpark te beheren, maar niet voor de huisvuilophaling waarvoor andere gemeenten bij de intercommunale zijn aangesloten."

De *minister* herhaalt dat de duidelijke omschrijving van de maatschappelijke doelstellingen voor hem essentieel is. Volgens de regering kan het niet dat een gemeente al haar bevoegdheden afstaat aan een intercommunale met een algemene opdracht. De regering pleit voor een duidelijke responsabilisering van het lokale niveau. Dat niveau staat immers dicht bij de mensen en de democratische controle is er het sterkst. Het kan voor de regering niet dat gemeentelijke taken worden overgedragen naar een tussenniveau met een algemene opdracht, waar niemand nog echt greep op heeft. In die zin vindt de *minister* het voorgestelde amendement nr. 45 onaanvaardbaar en vraagt hij het te verwerpen.

De heer *Mark Van der Poorten* doet opmerken dat het CBO-rapport als dusdanig nooit is goedgekeurd in de commissie. Verder vraagt hij of de *minister* ook de rest van het CBO-advies, dat een visie ontwikkelt op het geheel van het binnenlands bestuur, wil uitvoeren. Verwijzend naar het citaat van de *minister* uit het CBO-rapport, stelt de heer Van der Poorten dat de milieuproblematiek typisch een aangelegenheid is die de gemeenten hebben overgedragen aan de intercommunale in hun regio. Door allerlei regelgeving en onderrichtingen is het overigens noodzakelijk geworden om de milieuproblematiek via een intercommunale aan te pakken. De gemeenten alleen kunnen die taak immers niet meer aan gezien hun gebrek aan mensen, middelen en knowhow.

De *minister* stelt dat het CBO-rapport een aantal krijtlijnen heeft getrokken om enige orde te brengen in de wildgroei die in de bestuurlijke opbouw van Vlaanderen is totstandgekomen. In die zin vormt het een heel degelijke basis voor het politieke werk. Heel wat aantal aspecten van het rapport zijn overigens opgenomen in het regeerakkoord. De *minister* stelt voor het CBO-rapport te verdelen onder de nieuwe commissieleden, omdat het van essentieel belang is geweest bij de totstandkoming van dit decreet. De vraag of het parlement het CBO-rapport al of niet heeft goedgekeurd, doet uiteindelijk niets af van het belangrijke werk dat professor De Rynck in het kader van de Commissie Bestuurlijke Organisatie heeft geleverd. Op het ogenblik dat de kerntakendiscussie zal worden gevoerd, zal men ook kunnen voortbouwen op het CBO-rapport. In die kerntakendiscussie zal ook de problematiek van het huisvuil behandeld moeten worden. De *minister* beaamt dat de technische, fi-

nanciële en milieuaspecten van die problematiek een aantal kleinere gemeenten boven het hoofd groeit. Het afvalbeheer was enkele decennia geleden misschien wel een taak van gemeentelijk belang, maar is intussen eerder uitgegroeid tot een zaak van bovenlokaal belang. In het kader van het kerntakendebat is het niet denkbeeldig dat men aan de provincies zou vragen de huisvuilverwerking te beheren. Op die manier zou men ook wat financiële druk bij de gemeenten kunnen weg nemen, want de milieufactuur loopt in alle steden en gemeenten hoog op.

De minister besluit dat hij het er niet mee eens kan zijn dat een gemeente haar milieubeleid via een algemene opdracht zou toevertrouwen aan een intercommunale. Zij kan bijvoorbeeld wel na een beslissing van de gemeenteraad het beheer van een containerpark aan de intercommunale overlaten. Het oprichten van een intercommunale met de algemene opdracht om gemeentelijke milieuactiviteiten te ontwikkelen zal onwettig zijn als dit decreet wordt goedgekeurd.

De heer *Dirk De Cock* vindt dat de politieke besluitvorming steeds bij het geëigende orgaan, zijnde de gemeenteraad, moet blijven. Men mag geen democratisch deficit opbouwen. Gemeenten kunnen beslissen om toe te treden tot intergemeentelijke samenwerkingsvormen, maar dat kan niet betekenen dat er vanuit die samenwerkingsvorm zaken aan de gemeenten worden opgelegd. Het moeten steeds de gemeenten zijn die bepalen wat de opdracht van de intercommunales zal zijn. Op dit ogenblik zijn er intercommunales die hun bevoegdheden steeds verder uitbreiden, en komt men in een situatie terecht waarin de gemeentelijke vertegenwoordigers in de intercommunale de belangen van de intercommunale in de gemeenteraad komen verdedigen.

Amendement nr. 45 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 39

Een amendement voorgesteld door mevrouw *Dominique Guns*, de heren *Gilbert Bossuyt*, *Jo Vermeulen* en *Dirk De Cock* strekt ertoe het tweede lid te vervangen (565/9, amendement nr. 94). De heer *Dirk De Cock* verklaart dat de tekst wordt aangepast in functie van de mogelijke participatie

van de provincies. Tevens wordt de tekst aangepast om in het decreet consequent dezelfde terminologie te hanteren.

Een amendement voorgesteld door de heren *Dirk De Cock*, *Gilbert Van Baelen*, *Julien Demeulenaere*, *Dany Vandebossche* en *Dirk Holemans* strekt ertoe het derde lid te vervangen (565/3, amendement nr. 15). Mevrouw *Dominique Guns* stelt dat het gaat om een juridisch-technisch amendement.

Een subamendement voorgesteld door mevrouw *Dominique Guns*, de heren *Gilbert Bossuyt*, *Jo Vermeulen* en *Dirk De Cock* op amendement nr. 15 strekt ertoe in de voorgestelde tekst het woord “gemeenten” te vervangen door het woord “deelnemers” (565/9, amendement nr. 95). De heer *Dirk De Cock* stelt dat het amendement wordt aangepast in functie van de mogelijke participatie van de provincies.

Een amendement voorgesteld door de heer *Mark Van der Poorten*, mevrouw *Veerle Heeren* en de heer *Bart De Smet* strekt ertoe het tweede en derde lid te vervangen (565/6, amendement nr. 70). De heer *Mark Van der Poorten* verklaart dat deze amendering voortvloeit uit de optie van de CVP-fractie om de participatie van provincies en van private rechtspersonen verder toe te laten.

De *minister* stelt voor amendement nr. 70 af te wijzen gelet op de principiële keuze in het ontwerp voor zuivere intercommunales. Hij geeft er de voorkeur aan om in het kader van de statutenwijziging geen verwijzing naar de provincies te doen omdat dat zou ingaan tegen de logica van het ontwerp. Het gaat immers om een intergemeentelijke samenwerking en dus om een verlengd lokaal bestuur. De provincie kan wel een ondersteunende rol spelen via een participatie van maximum 20%. Vandaar lijkt het de minister niet nodig de statutenwijzigingen ook aan de provincieraad voor te leggen.

De amendementen nr.15, 94 en 95 worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Amendement nr. 70 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 40

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe in het eerste lid, na het woord “gemeenteraadsbeslissingen”, de woorden “en in voorkomend geval de provincieraadsbeslissingen” in te voegen (565/4, amendement nr. 46). Dit amendement is eveneens het gevolg van de mogelijke participatie van provincies.

Verwijzend naar zijn standpunt bij amendement nr. 70, vraagt de *minister* de verwerping van dit amendement.

Een amendement voorgesteld door mevrouw Dominique Guns, de heren Gilbert Bossuyt, Jo Vermeulen en Dirk De Cock strekt ertoe in het eerste lid het woord “gemeenteraadsbeslissingen” te vervangen door de woorden “beslissingen van de deelnemers” (565/9, amendement nr. 96). De heer *Dirk De Cock* verklaart dat de tekst wordt aangepast in functie van de mogelijke participatie van de provincies. Tevens wordt consequent dezelfde terminologie gehanteerd.

Amendement nr. 46 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 96 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 41

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe in het tweede lid, na het woord “gemeente”, de woorden “evenals in de provinciehuizen van de deelnemende provincies” in te voegen (565/4, amendement nr. 47). Volgens de heer *Mark Van der Poorten* is ook dit amendement het gevolg van de mogelijke participatie van provincies. Wanneer provincies participeren, is het logisch dat een gecoördineerde tekst van de statuten ook in de provinciehuizen van de deelnemende provincies wordt neergelegd.

De *minister* vindt dit amendement aanvaardbaar. Het is inderdaad logisch dat de statuten neergelegd worden in de provinciehuizen van de deelnemende provincies.

Mevrouw *Dominique Guns* meent dat het wenselijk is dat de statutenwijzigingen ook worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad, dit in overeenstemming met de vennootschapswetgeving.

De *minister* verwijst naar artikel 30, waarin wordt bepaald dat de goedgekeurde oprichtingsakte integraal wordt bekendgemaakt in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad. In artikel 41 wordt bepaald dat de statutenwijziging op dezelfde wijze als de oprichtingsakte wordt neergelegd en bekendgemaakt. Door die verwijzing wordt aan de bekommernis van mevrouw *Guns* tegemoet gekomen.

Amendement nr. 47 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 42

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe in het tweede lid, na het woord “gemeenten”, de woorden “en de provincies” in te voegen, en na het woord “gemeenteraden” de woorden “en de provincieraden” in te voegen (565/4, amendement nr. 48). Dit amendement is eveneens het gevolg van de eventuele participatie van de provincies.

De *minister* stelt voor het amendement niet te aanvaarden en verwijst voor de argumentatie naar zijn tussenkomst bij amendement nr. 70 op artikel 39. Hij benadrukt nogmaals dat de gemeentelijke deelname van een andere orde is dan die van de provincie omdat het bij intergemeentelijke samenwerking gaat om een verlengd lokaal bestuur. Het individueel beslissingsrecht inzake statutenwijzigingen wordt vandaar voorbehouden voor de gemeenten en niet voor de provincies. Een verwijzing in het artikel naar de vernieuwing van de provincieraden is volgens de *minister* evenmin nodig omdat de verkiezingen voor gemeente- en provincieraden steeds samenvallen.

Een amendement voorgesteld door mevrouw Dominique Guns, de heren Gilbert Bossuyt, Jo Vermeulen en Dirk De Cock strekt ertoe in het tweede lid de woorden “deelnemende gemeenten” te vervangen door het woord “deelnemers” (565/9, amendement nr. 97). De heer *Dirk De Cock* verklaart dat de tekst wordt aangepast in functie van de mogelijke participatie van de provincies. Tevens

wordt op die manier in het decreet telkens dezelfde terminologie gehanteerd.

Amendement nr. 48 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 97 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

SUBAFDELING 4

Structuur

Artikel 43

Op dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 44

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe in het eerste lid de tweede zin te vervangen (565/4, amendement nr. 49). Dit amendement is eveneens het gevolg van de eventuele participatie van de provincies.

De heer *Jo Vermeulen* merkt op dat er op de zesde regel van het laatste lid een tikfout staat ("boekjaarn"). De commissie is akkoord dit bij wijze van tekstcorrectie te veranderen in "boekjaar".

Een amendement voorgesteld door mevrouw Dominique Guns, de heren Dany Vandebossche, Jo Vermeulen en Dirk De Cock strekt ertoe na het eerste lid een nieuw lid in te voegen (565/8, amendement nr. 90). Mevrouw *Dominique Guns* verklaart dat het de bedoeling is om het aantal af te vaardigen leden in de algemene vergadering statutair vast te leggen op basis van enerzijds de bevolkingscijfers en anderzijds de kapitaalbreng. Het amendement laat wel toe om het relatieve gewicht van de twee criteria door de intercommunale zelf te laten vaststellen, dit om rekening te kunnen houden met de specifieke structuur van de intercommunale zelf.

Amendement nr. 49 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 90 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 45

Op dit artikel worden er geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 46

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Dany Vandebossche, Jo Vermeulen en mevrouw Dominique Guns strekt ertoe dit artikel te vervangen (565/3, amendement nr. 16). De heer *Jo Vermeulen* merkt op dat de (Antwerpse) districtsraadsleden democratisch gelegitimeerde mandatarissen zijn. Derhalve wordt voorgesteld dat zij bij beslissing genomen met een gewone meerderheid kunnen deel uitmaken van een uitvoerend orgaan van een gemeentelijk samenwerkingsverband. Het moet ook mogelijk zijn om niet-verkozen deskundigen af te vaardigen naar de organen van een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Voor kandidaat-bestuurders die noch gemeenteraadslid noch districtsraadslid zijn, moet een gewone democratische meerderheid kunnen spelen. Wel moet de voordracht van die externe kandidaat-bestuurders uitdrukkelijk worden gemotiveerd. Wat het aantal cumuleerbare mandaten in intergemeentelijk samenwerkingsverbanden betreft, wordt voorgesteld die te beperken tot drie (in plaats van 2 zoals initieel voorzien).

Vier subamendementen voorgesteld door mevrouw Hilde De Lobel en de heren Christian Verougstraete en Jan Penris strekken ertoe amendement nr. 16 te wijzigen (565/6, amendementen nr. 73 tot 76). Mevrouw *Hilde De Lobel* merkt op dat amendement nr. 16 substantiële wijzigingen heeft aangebracht aan de initiële tekst van artikel 46, waardoor eigenlijk een aantal basisprincipes van het ontwerp van decreet worden onderuit gehaald. Het feit dat het aanduiden van externe deskundigen nu kan gebeuren bij gewone meerderheid (in

plaats van een tweederde meerderheid), is in tegenspraak met het idee om de oppositie meer te betrekken bij de werking van de intercommunales. Amendement nr. 16 heeft volgens de spreker alles te maken met de krachtsverhoudingen in de Antwerpse gemeenteraad. Men vergeet daarbij dat de gemeenteraad in elke gemeente de oppositie zal kunnen uitsluiten. Het gevaar dreigt met name dat een meerderheid die mandatarissen tekort komt om alle te begeven intercommunale zetels te bezetten, zijn toevlucht zal zoeken tot externen die over de juiste partijkaart beschikken. Vandaar wordt in subamendement nr. 74 voorgesteld om terug te keren naar de tweederde meerderheid voor het benoemen van externe deskundigen.

Mevrouw De Lobel heeft eveneens fundamentele bedenkingen bij het feit dat het aantal cumuleerbare intergemeentelijke mandaten van twee op drie wordt gebracht en dat districtsraadsleden onvoorwaardelijk toegelaten kunnen worden in de organen van een intergemeentelijk samenwerkingsverband. Ook dat heeft volgens haar alles te maken met de huidige Antwerpse politieke verhoudingen. Zij merkt op dat het absurd is om districtsraadsleden toe te laten tot samenwerkingsverbanden met activiteiten en doelstellingen waarover de districtsraad niet de minste bevoegdheid heeft. Het zou theoretisch mogelijk zijn dat de stad Antwerpen zonder enige motivatie al haar intergemeentelijke mandaten invult met districtsraadsleden. Op die manier wordt er afbreuk gedaan aan de principes van meer transparantie, democratisering en een betere controle door de gemeenteraad. Vandaar wordt in subamendement 75 voorgesteld dat een districtsraadslid enkel kan worden voorgedragen als de doelstellingen van het samenwerkingsverband uitdrukkelijk ook behoren tot de vastgelegde bevoegdheden van de districtsraadsleden. Bovendien wordt voorgesteld om de vertegenwoordiging van districtsraadsleden numeriek te beperken, zodat er toch enige garantie is dat de gemeenteraad van Antwerpen betrokken blijft bij de intergemeentelijke organen.

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe in het tweede lid het woord “tweederde” te schrappen (565/4, amendement nr. 50). De heer *Bart De Smet* verklaart dat dit amendement het wil mogelijk maken dat een kandidaat-bestuurder die geen raadslid is, kan worden voorgedragen met een gewone meerderheid van stemmen. Dit sluit als dusdanig aan bij amendement nr. 16 van de meerderheidsfracties. De spreker steunt eveneens de mogelijkheden die er voor de districtsraadsleden worden gecreëerd.

De heer *Jo Vermeulen* erkent dat amendement nr. 16 gedeeltelijk geënt is op de Antwerpse situatie. Enkel in Antwerpen zijn er immers districtsraden opgericht. De spreker stelt dat het geenszins de bedoeling is om de oppositie te weren uit de intergemeentelijke samenwerking. In een aantal andere artikels – bijvoorbeeld de artikelen 16 en 52 – wordt de rol van de oppositie precies versterkt, niet alleen in Antwerpen maar in elke mogelijke intercommunale. Op die manier wordt de transparantie van de intergemeentelijke samenwerking versterkt. Ten aanzien van de bedenking dat het theoretisch mogelijk is dat in de organen van de intercommunale enkel districtsraadsleden zouden worden afgevaardigd, stelt de heer Vermeulen dat in de algemene vergadering enkel gemeenteraadsleden zeten. Wat de bestuursorganen betreft, laat men het best aan de wijsheid van de gemeenteraden over om te oordelen welke deskundigen het meest aangewezen zijn om de gemeenten te vertegenwoordigen.

De heer Vermeulen merkt nog op dat de districtsraden momenteel inderdaad over een beperkte bevoegdheid beschikken. Het is echter de bedoeling om in overleg met het stadsbestuur de rol van de districten stapsgewijze te versterken. Het feit dat een districtsraadslid zitting kan hebben in de bestuursorganen van een intergemeentelijk samenwerkingsverband, gaat overigens al in de richting van een versterking van het districtsniveau. Het lijkt de spreker echter wel logisch dat een districtsraadslid enkel zetelt in een intercommunale die werkzaam is op het grondgebied van het betrokken district. Er kan over gediscussieerd worden of men dat expliciet in het decreet moet opnemen of dat men dit aan de vrijheid en het gezond verstand van de intercommunales zelf moet overlaten. Het is volgens de spreker niet nodig districtsraadsleden te verbieden te zetelen in de organen van een intercommunale als die zich bezighoudt met een aangelegenheid waarover het district geen bevoegdheid heeft. Het feit dat het grondgebied van het district bediend wordt door de intercommunale, biedt voor districtsraadsleden voldoende garanties om met kennis van zaken een rol te spelen in de bestuursorganen.

Mevrouw *Hilde De Lobel* wil – als zetelend districtsraadslid – de rol van de districtsraadsleden geenszins beknotten. Zij herinnert aan de doelstelling van dit decreet, met name de versterking van de rol van de gemeenteraden – ook van de oppositie – in de intergemeentelijke samenwerking. Voor de stad Antwerpen wil men blijkbaar een uitzondering voorzien.

De heer *Paul Van Grembergen*, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, stelt dat het inderdaad de bedoeling is om de gemeentelijke vertegenwoordiging in de intergemeentelijke samenwerking te versterken. In Antwerpen is er sprake van een specifieke opbouw van die gemeentelijke vertegenwoordiging ingevolge de oprichting van districtsraden. Gelet op het subsidiariteitsprincipe lijkt het dan ook billijk en logisch dat het districtsniveau ook verantwoordelijkheden kan opnemen. Men mag het districtsniveau niet beperken tot een veredeld adviesorgaan.

Het lijkt de minister ook logisch dat een gemeente duidelijk motiveert waarom zij zich desgevallend wil laten vertegenwoordigen door externe deskundigen. In de intergemeentelijke bestuursorganen zullen vaak specifieke en technische materies aan bod komen, zodat het mogelijk moet zijn om via een beslissing genomen met een gewone meerderheid externe deskundigen af te vaardigen naar de bestuursorganen.

Mevrouw *Hilde De Lobel* blijft problemen hebben met de mogelijkheid dat de bestuursorganen enkel bevolkt zouden worden met districtsraadsleden. In dat geval zal het niet mogelijk zijn om verslag uit te brengen op de gemeenteraad van de activiteiten van die bestuursorganen vermits enkel gemeenteraadsleden spreekrecht hebben op de gemeenteraad.

De heer *Bart De Smet* merkt hierbij op dat het altijd de gemeenteraad is die de mandaten toewijst. Indien de gemeenteraad alle mandaten aan districtsraadsleden zou toewijzen, zou die zichzelf buitenspel zetten. De spreker kan zich niet voorstellen dat dit effectief zou gebeuren.

De heer *Jo Vermeulen* sluit zich hierbij aan. Allicht zal de vertegenwoordiging van districtsraadsleden in de bestuursorganen – zoals die van de externe deskundigen – aanvullend zijn. Het is de gemeenteraad die zal bepalen wie haar het best vertegenwoordigt.

De *minister* verwijst naar artikel 56 waarin is bepaald dat het voorzitterschap van de verschillende organen steeds wordt uitgeoefend door een gemeenteraadslid.

Mevrouw *Hilde De Lobel* antwoordt hierop dat het voorzitterschap dan kan worden uitgeoefend door een niet-Antwerps gemeenteraadslid. De mogelijkheid blijft dat er van de Antwerpse gemeenteraad niemand in het bestuursorgaan zetelt.

De heer *Jo Vermeulen* bevestigt dat dit een theoretische mogelijkheid is.

Mevrouw *Veerle Heeren* vraagt waarom men initieel voor niet-mandatarissen een beslissing met een tweederde meerderheid had voorzien om ze op te nemen in de bestuursorganen van het intergemeentelijk samenwerkingsverband.

De heer *Evert Van Walle*, afdelingshoofd van de afdeling interlokale samenwerking van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, antwoordt dat eerst een tweederde meerderheid voorzien was maar zonder uitdrukkelijke motivatie. Het invoeren van een gewone meerderheid om externen af te vaardigen wordt gecompenseerd door de verplichting van een bijzondere motivatie.

Het amendement nr. 16 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

De amendementen nr. 73 tot 76 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 50 wordt eveneens verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Artikel 47

Op dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 48

Een amendement voorgesteld door de heren *Dirk De Cock*, *Dany Vandenbossche*, *Jo Vermeulen* en mevrouw *Dominique Guns* strekt ertoe in het eerste lid de zevende en de achtste streep te schrappen en om in de tiende streep de woorden “werknemer van een aangesloten gemeente of dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging” te vervangen door de woorden “werknemer van een aangesloten openbaar bestuur” (565/3, amendement nr. 17). De heer *Dirk De Cock* merkt op dat men hiermee tegemoet wil komen aan de mogelijke participatie van de provincies.

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt er eveneens toe in het eerste lid de zevende en de achtste streep te schrappen (565/4, amendement nr. 51). De heer *Bart De Smet* verklaart dat deze amendering voortvloeit uit de wens van de CVP-fractie om de mogelijkheid tot deelname van provincies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden te behouden. Omdat het amendement echter gedeeltelijk gelijkloopt met amendement nr. 17, is de heer De Smet bereid amendement nr. 51 in te trekken.

Een amendement voorgesteld door mevrouw Hilde De Lobel, de heren Christian Verougstraete en Jan Penris strekt ertoe om in de tiende streep een gelijkaardige aanpassing in te voeren als in amendement nr. 17 (565/6, amendement nr. 79). Mevrouw *Hilde De Lobel* verklaart daarom amendement nr. 79 te willen intrekken.

Twee amendementen voorgesteld door mevrouw Hilde De Lobel, de heren Christian Verougstraete en Jan Penris strekken ertoe om in het eerste lid, de zevende streep te vervangen door “- lid van de bestendige deputatie of lid van het college van burgemeester en schepenen” (565/6, amendement nr. 77) en de achtste streep te schrappen (565/6, amendement nr. 78). Mevrouw *Hilde De Lobel* verklaart op die manier uitvoerende mandatarissen te willen uitsluiten van mandaten in een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

De amendementen nr. 77 en 78 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 17 wordt aangenomen met 14 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikelen 49 tot 51

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 52

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe de woorden “en alle documenten waar in de notulen naar verwezen wordt” te schrappen (565/4, amendement nr. 52). De heer *Bart De Smet* verklaart dat dit amendement is ingegeven door de zorg om bepaalde strategische gegevens niet in de openbaarheid te moeten brengen. Volgens hem moet een intergemeentelijk samenwerkingsverband dat actief is in een concurrentiële sector kunnen beslissen bepaalde gegevens geheim te houden.

De *minister* verwijst naar het principe van de openbaarheid van bestuur dat door de publiekrechtelijke rechtspersonen moet worden gerespecteerd. Dat impliceert dat er inzage van documenten moet worden verleend. In het decreet betreffende de openbaarheid van bestuur zijn er wel enkele beperkingen opgenomen van gegevens die niet ter beschikking moeten worden gesteld. Die algemene regeling volstaat zodat het niet nodig is in het voorliggend decreet extra beperkingen in te voeren.

De heer *Bart De Smet* stelt met zijn amendement zeker niet de openbaarheid van bestuur in het gedrang te willen brengen. Hij vindt wel dat het inzage verlenen in “alle documenten waar in de notulen naar verwezen wordt” in een aantal gevallen te vergaand.

Volgens de heer *Evert Van Walle* biedt het laatste zinsgedeelte van dit artikel (“onverminderd de decretale bepalingen inzake de openbaarheid van bestuur”) voldoende zekerheid om gevoelige informatie niet openbaar te moeten maken.

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe na het woord “gemeenten” de woorden “en van de provincieraadsleden op de griffie van de provinciehuizen van de aangesloten provincies” toe te voegen (565/4, amendement nr. 53). Dit amendement is het gevolg van de mogelijke participatie door de provincies.

Een amendement voorgesteld door mevrouw Dominique Guns en de heren Dany Vandebossche, Jo Vermeulen en Dirk De Cock strekt ertoe een tweede lid toe te voegen (565/5, amendement nr. 67). Mevrouw *Dominique Guns* verwijst naar artikel 16 waarin leden van de oppositie in de gemeenteraad de mogelijkheid werd gegeven om met raadgevende stem deel uit te maken van de raden van bestuur van een projectvereniging. Hier wordt

dus een gelijkaardige regeling voorgesteld voor de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen. Het aantal afgevaardigden met raadgevende stem wordt voor de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen wel beperkt tot 5, dit om het geheel werkbaar te houden.

Amendement nr. 52 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 53 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 67 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 53

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe dit artikel te vervangen (565/4, amendement nr. 54). De heer *Bart De Smet* stelt hierbij voor de gemeenteraad en de provincieraad tweemaal per jaar – in plaats van één keer – in te lichten over het gevoerde beleid. Op die manier worden de raden optimaal ingelicht over het beleid van het samenwerkingsverband.

Amendement nr. 54 wordt eenparig aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 54

Een amendement voorgesteld door mevrouw Dominique Guns en de heren Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen en Dirk De Cock strekt ertoe het laatste lid te vervangen (565/5, amendement nr. 68). Mevrouw Dominique Guns merkt op dat het hier gaat om een technisch amendement, dat te maken heeft met de toevoeging van een tweede lid aan artikel 52.

Amendement nr. 68 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 54 wordt eveneens aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 55

Twee amendementen voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekken ertoe om in het vierde en het vijfde lid, na het woord “gemeenten” telkens de woorden “en provincies” in te voegen (565/4, amendementen nr. 55 en 56). Deze amendering is het gevolg van het mogelijk maken van de participatie van de provincie in het intergemeentelijk samenwerkingsverband.

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe het laatste lid te vervangen (565/3, amendement nr. 18). De heer *Dirk Holemans* verklaart dat dit amendement de mogelijkheid wil voorzien om vertegenwoordigers van belanghebbende derden met stemrecht in de adviescomités te coöpteren. Op die manier kunnen maatschappelijke groeperingen (bijvoorbeeld sociale partners) actief bij de werkzaamheden van het samenwerkingsverband worden betrokken.

Een subamendement voorgesteld door mevrouw Hilde De Lobel, de heren Christian Verougstraete en Jan Penris op amendement nr. 18 strekt ertoe het stemrecht van de belanghebbende derden in de adviescomités te schrappen (565/6, amendement nr. 80). Volgens mevrouw *Hilde De Lobel* strookt dit beter met de initiële bedoelingen van het ontwerp van decreet, met name om beslissingen te laten treffen door verkozen gemeenteraadsleden. Zij vindt het ook onlogisch dat men in artikel 52 de leden van de oppositie geen stemrecht geeft, terwijl dat wel het geval is voor belanghebbende derden in de adviescomités.

De *minister* antwoordt dat het hier gaat om adviescomités. Het is niet wenselijk om twee soorten adviseurs te hebben. Als men een adviescomité installeert moet elk lid zijn stem kunnen uitbrengen in het kader van het adviesgeven.

De amendementen nr. 55, 56 en 80 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 18 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Artikel 56

Twee amendementen voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekken ertoe te verduidelijken dat ook een persoon die het ambt van burgemeester of schepen waarneemt, het voorzitterschap kan uitoefenen (565/4, amendement nr. 57 en 565/7, amendement nr. 87).

Een subamendement voorgesteld door mevrouw Dominique Guns, de heren Dany Vandebossche, Jo Vermeulen en Dirk De Cock op amendement nr. 57 stelt eveneens voor dat het voorzitterschap van de organen kan worden waargenomen door een burgemeester of schepen van een aangesloten gemeente (565/7, amendement nr. 88). De heer *Dirk De Cock* stelt dat het gaat om een tekstverbetering zodat hier dezelfde terminologie wordt gehanteerd als in het amendement nr. 28 bij artikel 9.

De *minister* stelt dat in de proeve van gemeentedecreet, die recent werd voorgesteld, de suggestie staat dat schepenen en burgemeesters uit de gemeenteraad zouden treden. In die zin kan hij amendement nr. 88 bijtreden. De burgemeesters en schepenen zullen daardoor bij de intergemeentelijke samenwerking betrokken kunnen blijven, ook als ze in het kader van een toekomstig gemeentedecreet eventueel ontslag zouden moeten nemen uit de gemeenteraad.

De heer *Bart De Smet* vindt amendement nr. 88 tekstueel een verbetering tegenover de eigen amendementen nr. 57 en 87 en trekt vandaar die amendementen terug.

Een amendement voorgesteld door mevrouw Dominique Guns, de heren Dany Vandebossche, Jo Vermeulen en Dirk De Cock strekt ertoe aan het laatste lid toe te voegen dat de afgevaardigden bedoeld in artikel 52, tweede lid niet meetellen voor de berekening van een eventueel aanwezigheidsquorum (565/5, amendement nr. 69).

Amendement nr. 88 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 69 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 57

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe de participatie van de provincies verder mogelijk te maken (565/4, amendement nr. 58).

De *minister* stelt voor dit amendement niet te aangaan omdat de vernieuwing van de provincieraden, die onmiddellijk na de provincieraadsverkiezingen plaatsvindt, niet samenvalt met de vernieuwing van de gemeenteraden, die plaatsvindt op 1 januari volgend op de gemeenteraadsverkiezingen. De definitieve vervanging van de mandaten gebeurt door de algemene vergadering volgend op de vernieuwing van de gemeenteraden. Het zou niet verantwoord zijn een ontslagnemende provinciale vertegenwoordiger te laten zetelen tot die algemene vergadering samenkomt. Tussen het ontslag uit de provincieraad en de algemene vergadering kan er immers een periode van 5 maanden verlopen.

Een amendement voorgesteld door mevrouw Dominique Guns, de heren Dany Vandebossche, Jo Vermeulen en Dirk De Cock strekt ertoe aan het tweede lid een zinsnede toe te voegen (565/7, amendement nr. 89). De heer *Dirk De Cock* stelt dat met dit amendement een probleem wordt opgelost met betrekking tot de bestuurders die benoemd worden op voordracht van de OCMW's, vermits die raden de eerste maal pas samenkomen in de maand april. Ook het probleem van de kwijting wordt duidelijker geregeld.

Amendement nr. 58 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Amendement nr. 89 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikelen 58 tot 61

Op deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

SUBAFDELING 5

Werking

Artikel 62

Op dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 63

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandebossche en Dirk Holemans strekt ertoe het eerste en het tweede lid te vervangen (565/3, amendement nr. 19). Mevrouw *Anne-Marie Baeke* verklaart dat deze amendering past in het opnieuw mogelijk maken van provinciale participaties, zoals dat ook in eerdere amendementen al tot uiting kwam. De provinciale participatie dient wel beperkt te blijven tot 20% van het totale maatschappelijke kapitaal.

De heer *Dirk De Cock* stelt een tekstcorrectie voor in het tweede lid van amendement nr. 19. De zinsnede “één of meerdere” moet vervangen worden door “één of meer”. De commissie stemt in met deze tekstcorrectie.

Een subamendement voorgesteld door mevrouw Hilde De Lobel, de heren Christian Verougstraete en Jan Penris op amendement nr. 19 strekt ertoe in de voorgestelde tekst het tweede lid te vervangen ((565/6, amendement nr. 81). Mevrouw *Hilde De Lobel* verklaart dat zij zich oorspronkelijk verzetten tegen het opnieuw mogelijk maken van provinciale participaties. Uit de hoorzittingen is echter gebleken dat het verbieden van provinciale participaties problematisch zou zijn voor bepaalde intercommunales waarin de provincies sterk vertegenwoordigd zijn (PIDPA en Lemberge). In de andere intercommunales echter is de huidige provinciale participatie veelal minder dan 20%. Het lijkt de spreker dan ook niet aangewezen in alle intercommunales de mogelijkheid van een 20%-participatie voor de provincies te scheppen. Vandaar het voorstel om de 20%-participatie te behouden voor die intercommunales die vandaag al een provinciale participatie van minstens 20% kennen. In de andere gevallen zou dan de provinciale participatie beperkt moeten blijven tot 10%.

Mevrouw *Dominique Guns* merkt op dat de provincies niet verplicht zijn te participeren tot 20% ; het is slechts een maximale mogelijkheid die geboden wordt. Waar de provincies vandaag afwezig zijn in de intercommunales, zullen die in de toekomst allicht ook niet gaan deelnemen.

De heer *Dirk Holemans* stelt dat de provincieraden ook democratisch verkozen worden. In die zin kan hun deelname aan een intergemeentelijke samenwerkingsvorm gemotiveerd worden. Het is echter ook logisch dat de provincies geen dominante rol kunnen spelen maar dat hun participatie beperkt blijft tot 20%. Overigens was de provinciale deelname ook vervat in het voorstel van decreet dat de spreker samen met de heer Jos Geysels indiende en dat deel uitmaakt van de bespreking van dit ontwerp van decreet.

De heer *Bart De Smet* verklaart dat zijn fractie de provinciale participatie steunt. Hij vraagt zich echter af waarom die tot 20% beperkt moet blijven. In het decreet wordt immers de vertegenwoordiging van de provincies en de gemeenten geregeld, evenals het voorzitterschap, enzovoort. Wat is het argument om die participatie tot 20% te beperken ?

De *minister* verwijst naar de hoorzittingen waarin de Vereniging van de Vlaamse Provincies zelf de 20%-participatie voorstelde.

De heer *Evert Van Walle* stelt dat oorspronkelijk de provinciale participaties werden uitgesloten. Naar aanleiding van de hoorzittingen is men daarop terug gekomen. De VVP heeft zich dan zelf akkoord verklaard met een 20%-participatie.

Volgens de heer *Bart De Smet* had men de extra kosten voortvloeiend uit het overkopen van de provinciale participaties boven de 20% kunnen vermijden door bijvoorbeeld een 50%-participatie toe te laten. Dat zou overigens niets veranderen aan de interne werking van het intergemeentelijk samenwerkingsverband.

De heer *Guido Decoster* merkt op dat het de bedoeling was om aan de provincies een substantiële minderheidspositie te geven. Wat de financiële aspecten betreft, verwijst hij naar de overgangsmaatregelen met de eenmalige mogelijkheid van verlenging van de provinciale participatie boven de 20%.

Mevrouw *Dominique Guns* verklaart dat men ook gekeken heeft naar de reële participaties van de provincies in de huidige intercommunales. Daaruit bleek dat die participaties zich op enkele uitzonde-

ringen na situeren tussen de 5 en 18%. Op die manier is men dan uitgekomen op 20%.

Amendement nr. 19 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Amendement nr. 81 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Artikel 64

Op dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 65

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe in het eerste lid de woorden “deelnemende gemeenten” te vervangen door het woord “deelnemers” (565/4, amendement nr. 59). De heer *Bart De Smet* verklaart dat deze amendering het gevolg is van de mogelijke participatie van andere rechtspersonen dan gemeenten. De CVP-fractie is geenszins gekant tegen de zuivere formule maar wil een vrije keuze tussen een zuivere of gemengde intercommunale aan de gemeenten overlaten.

Het amendement nr. 59 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikelen 66 tot 70

Op deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

HOOFDSTUK IV

Algemeen toezicht op de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen

Artikelen 71 tot 75

Op deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

HOOFDSTUK V

Diverse bepalingen

Artikelen 76 en 77

Op deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Artikel 78

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe in het derde lid de tweede zin te schrappen (565/4, amendement nr. 60). De heer *Bart De Smet* is van oordeel dat geen enkele private rechtspersoon met een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging zal willen samenwerken indien de verslagen van hun beslissingsorganen openbaar worden.

Amendement nr. 60 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

HOOFDSTUK VI

Artikel 80

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 79

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe in § 2, eerste lid wijzigingen aan te brengen aan het ogenblik van inwerkingtreding van dit decreet (565/3, amendement nr. 20). De heer *Dirk De Cock* licht toe dat het niet de bedoeling is de inwerkingtreding te koppelen aan een concrete datum. Voorgesteld wordt dat de statuten in overeenstemming met de bepalingen van dit decreet moeten worden gebracht binnen een periode van twee jaar vanaf de inwerkingtreding van dit decreet.

De commissie brengt een tekstcorrectie aan waardoor de zinsnede “overeenkomstig § 1 van dit decreet” uit amendement nr. 20 wordt gewijzigd in “overeenkomstig § 1 van dit artikel”.

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe in § 2 het tweede lid te vervangen (565/3, amendement nr. 21). Om de deelnemers voldoende tijd te laten om de statuten in overeenstemming te brengen met de nieuwe bepalingen uit het ontwerp, strekt dit amendement ertoe de datum waarop de statuten moeten worden aangepast te koppelen aan de datum van inwerkingtreding van dit ontwerp van decreet, met name een termijn van twee jaar.

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe om in § 2, derde lid de bepaling “48” te schrappen (565/3, amendement nr. 22). Vanuit praktische overwegingen wordt voorgesteld om artikel 48 pas in werking te laten treden twee jaar na de inwerkingtreding van het decreet.

De amendementen nr. 20, 21 en 22 worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt eveneens aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Een amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe dit artikel te schrappen (565/4, amendement nr. 61). De heer *Bart De Smet* stelt dat deze amendering het gevolg is van de wens van de CVP-fractie om provincies en private rechtspersonen verder te laten participeren in intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Een tweede amendement voorgesteld door de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet strekt ertoe in § 1, eerste lid de datum “31 december 2006” te vervangen door de datum “31 december 2010” (565/4, amendement nr. 62). Op die manier krijgen de gemeenten die dat wensen meer tijd om de participatie van de provincies over te nemen.

Een amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe paragraaf 1 te vervangen (565/3, amendement nr. 23). Mevrouw *Anne-Marie Baeke* verklaart dat dit amendement te maken heeft met de participatiemogelijkheid van de provincies. Bovendien wordt in welbepaalde gevallen de termijn waarbinnen de provinciale participatie tot 20% moet worden teruggebracht, verlengd met maximum 6 jaar.

Een tweede amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe in § 2, eerste lid, de laatste zin te vervangen (565/3, amendement nr. 24). Mevrouw *Anne-Marie Baeke* verklaart dat er voor de uittreding van andere natuurlijke personen en rechtspersonen uit de intergemeentelijke samenwerking een termijn van 18 jaar is voorzien. Omdat nog niet duidelijk is wanneer het decreet precies in werking zal treden, wordt de aanvangsdatum van de overgangsperiode van 18 jaar vastgelegd op 1 januari 2001.

Een derde amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Holemans strekt ertoe een wetgevingstechnische aanpassing te doen ingevolge andere voorgestelde wijzigingen (565/3, amendement nr. 25).

Een vierde amendement voorgesteld door de heren Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen, Julien Demeulenaere, Dany Vandenbossche en Dirk Ho-

lemans strekt ertoe in § 3 op de eerste regel het woord “provincies” te schrappen (565/3, amendement nr. 26). Mevrouw *Anne-Marie Baeke* verklaart dat ook dit amendement te maken heeft met de participatiemogelijkheid van de provincies.

Twee subamendementen voorgesteld door mevrouw *Hilde De Lobel* en de heren *Christian Verougstraete* en *Jan Penris* op amendement nr. 23 strekken ertoe de provinciale participatie te beperken (565/6, amendementen nr. 82 en 83). Mevrouw *Hilde De Lobel* stelt dat deze amendering in de lijn ligt van de tekstwijzigingen die zij al voorstelde op de artikelen 22 en 63.

De amendementen nr. 61, 62, 82 en 83 worden verworpen met 11 stemmen tegen 3.

De amendementen nr. 23 en 26 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen. De amendementen nr. 24 en 25 worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 81

Een amendement voorgesteld door de heren *Dirk De Cock*, *Gilbert Van Baelen*, *Julien Demeulenaere*, *Dany Vandebossche* en *Dirk Holemans* strekt ertoe a. te vervangen (565/3, amendement nr. 27). De heer *Dirk De Cock* stelt dat dit amendement een tekstverbetering wil aanbrengen met het oog op de volledige gelijkkluidendheid met de definitie in artikel 2.

Amendement nr. 27 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

VI. EINDSTEMMING

Het aldus geamendeerde ontwerp van decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

De verslaggevers,

Bart DE SMET
Dominique GUNS

De voorzitter,

Jan PENRIS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**HOOFDSTUK I**

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

§ 1. De hierna volgende bepalingen gelden voor alle samenwerkingsverbanden van gemeenten waarvan het gehele ambtsgebied binnen de grenzen van het Vlaamse Gewest valt.

§ 2. In dit decreet wordt verstaan onder :

1° toezichthoudende overheid : de commissaris van de regering, bedoeld in artikel 71 ;

2° het decreet van 28 april 1993 : het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten.

Artikel 3

Met het oog op de gemeenschappelijke behartiging van doelstellingen van gemeentelijk belang kunnen twee of meer gemeenten, onder de voorwaarden bepaald in dit decreet, samenwerkingsverbanden tot stand brengen met of zonder rechtspersoonlijkheid, met of zonder beheersoverdracht.

Artikel 4

Overeenkomstig de terzake geldende conventies en internationale overeenkomsten, kunnen de gemeenten en de door hen krachtens dit decreet gevormde samenwerkingsverbanden deelnemen in rechtspersonen van publiek recht die ingevolge deze deelneming de staatsgrenzen overschrijden, ongeacht het rechtsstelsel waaraan deze rechtspersonen onderworpen zijn.

Rechtspersonen, onderworpen aan een buitenlands rechtsstelsel, kunnen deelnemen in een samenwerkingsverband overeenkomstig dit decreet indien zij daartoe door hun eigen recht gemachtigd zijn.

Artikel 5

Voor de berekening van alle termijnen vormt de dag die volgt op die van de ontvangst van het document de aanvangsdatum.

HOOFDSTUK II

Samenwerkingsverbanden zonder rechtspersoonlijkheid

Artikel 6.

Twee of meer gemeenten kunnen een samenwerkingsverband zonder rechtspersoonlijkheid vormen om, zonder beheersoverdracht, een welbepaald project van gemeentelijk belang te verwezenlijken. Onverminderd andersluidende decretale bepalingen kunnen andere rechtspersonen van publiek recht en privaat recht hieraan deelnemen.

Deze samenwerkingsverbanden heten interlokale verenigingen en ze voegen deze term steeds toe aan hun naam.

Artikel 7

Het samenwerkingsverband is gegrond op een overeenkomst met statutaire draagkracht die bepalingen bevat omtrent de duurtijd en de eventuele verlenging, de opzegmogelijkheid, de eventuele inbreng van de deelnemers en de wijze waarop deze inbreng wordt beheerd, de interne organisatie, de wederzijdse rechten en verplichtingen en de financiële repercussies, de informatieverstrekking aan de deelnemers en de jaarlijkse evaluatie door de gemeenteraden, de opmaak van de rekeningen en de bestemming van het resultaat, de financiële controle, de vereffening.

Artikel 8

De overeenkomst kan bepalen dat een van de deelnemende gemeenten aangesteld wordt als beherende gemeente waar de zetel gevestigd wordt en die de interlokale vereniging vertegenwoordigt. De beherende gemeente kan eigen personeel inzetten ten behoeve van het samenwerkingsverband overeenkomstig de voorwaarden, bepaald in de overeenkomst en onder voorbehoud dat de rechten van dit personeel geëerbiedigd worden.

Artikel 9

Een beheerscomité dat samengesteld is uit minstens één afgevaardigde van elke deelnemer, voor de gemeenten aangewezen onder de gemeenteraadsleden, de burgemeester of de schepenen, overlegt over de wijze waarop de overeenkomst wordt uitgevoerd. Het formuleert waar nodig adviezen ten behoeve van de beherende gemeente, stelt de rekeningen van de interlokale vereniging vast en legt ze ter goedkeuring voor aan de raden van de deelnemende gemeenten, waarvan de gewone meerderheid de goedkeuring verleent.

De organisatie van zijn werkzaamheden legt het beheerscomité vast in een huishoudelijk reglement dat gevoegd wordt bij de overeenkomst zonder er deel van uit te maken.

Uitgezonderd de personen die het ambt van burgemeester of schepen waarnemen, ontvangen de leden van het beheerscomité per bijgewoonde vergadering een presentiegeld dat gelijk is aan het hoogste bedrag dat uitkeerbaar is aan een gemeenteraadslid voor een gemeenteraadszitting in een van de deelnemende gemeenten.

HOOFDSTUK III

Samenwerkingsverbanden
met rechtspersoonlijkheid

AFDELING 1

Principes

Artikel 10

Twee of meer gemeenten kunnen een samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid tot stand brengen om doelstellingen te verwezenlijken die behoren tot een of meer inhoudelijk samenhangende beleidsdomeinen. Onverminderd andersluidende decretale bepalingen kunnen hieraan naast gemeenten en provincies uitsluitend deelnemen autonome gemeentebedrijven, openbare centra voor maatschappelijk welzijn en hun verenigingen, in zoverre die uitsluitend uit openbare rechtspersonen bestaan, en andere samenwerkingsverbanden, opgericht volgens de bepalingen van dit decreet.

De zetel van het samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid is steeds gevestigd op het grondgebied van een deelnemende gemeente in een gebouw dat hemzelf of een deelnemende gemeente toebehoort.

Artikel 11

Het samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid is een publiekrechtelijke rechtspersoon met een rechtsvorm waarvan de kenmerken vastgesteld zijn krachtens de bepalingen van dit decreet.

Ongeacht haar doelstellingen hebben haar verbin-
tenissen geen handelskarakter.

Voor al wat niet uitdrukkelijk geregeld is door dit decreet, zijn op het samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid de bepalingen van toepassing van het wetboek voor de vennootschappen die gelden voor de vennootschapsvorm van de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

Artikel 12

§ 1. De gemeenten beslissen over de beheersoverdracht overeenkomstig de statuten van het samenwerkingsverband.

Onder beheersoverdracht wordt verstaan het toevertrouwen door de deelnemende gemeenten aan het samenwerkingsverband van de uitvoering van door hen genomen beslissingen in het kader van zijn doelstellingen, in die zin dat de deelnemende gemeenten zich het recht ontzeggen zelfstandig of samen met derden dezelfde opdracht uit te voeren.

§ 2. Er bestaan drie vormen van een samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid :

- 1° projectvereniging : een samenwerkingsverband zonder beheersoverdracht dat tot doel heeft een duidelijk omschreven project te plannen, uit te voeren en te controleren ;
- 2° dienstverlenende vereniging : een samenwerkingsverband zonder beheersoverdracht dat tot doel heeft een duidelijk omschreven ondersteunende dienst te verlenen aan de deelnemende gemeenten, eventueel voor verschillende beleidsdomeinen ;
- 3° opdrachthoudende vereniging : een samenwerkingsverband met beheersoverdracht waaraan de deelnemende gemeenten de uitvoering van een of meer duidelijk omschreven bevoegdheden met betrekking tot een of meer functioneel samenhangende beleidsdomeinen toevertrouwen.

AFDELING 2

Projectvereniging

Artikel 13

De projectvereniging wordt opgericht voor een periode van ten hoogste zes jaar ingevolge daartoe strekkende gemeenteraadsbeslissingen die genomen worden binnen een tijdsbestek van twee maanden.

Tijdens de bij de oprichting van een projectvereniging vastgestelde duur, is geen uittreding mogelijk.

De projectvereniging kan opeenvolgende keren verlengd worden voor een termijn die telkens niet langer mag zijn dan zes jaar, ingevolge de voor het verstrijken van de termijn door de deelnemende gemeenten genomen beslissingen ten gunste van de verlenging. Bij gebrek aan instemming van alle betrokken gemeenten of bij het uitblijven van een of meer beslissingen, wordt de projectvereniging ontbonden. De statuten bepalen de wijze van verffening.

Projectverenigingen kunnen niet worden opgericht in de loop van het jaar waarin verkiezingen voor een algehele vernieuwing van de gemeenteraden worden georganiseerd.

Artikel 14

De projectvereniging wordt opgericht bij akte, verleden voor de burgemeester van de gemeente waar de zetel gevestigd wordt. Onverminderd de wettelijke bepalingen met betrekking tot de inbreng van onroerende goederen verkrijgt de oprichtingsakte geldigheid op de datum van haar dagtekening door de ondertekening van alle aan de oprichting deelnemende gemeenten en andere rechtspersonen.

De oprichtingsakte omvat de statuten en wordt binnen een termijn van dertig kalenderdagen na haar dagtekening ter informatie aan de toezichthoudende overheid voorgelegd. De oprichtingsakte wordt integraal bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad en wordt ter inzage van

eenieder terzelfder tijd neergelegd in de zetel van de projectvereniging.

Artikel 15

De wijzigingen in de statuten en de aanvaarding van toetreding behoeven de instemming van de deelnemende gemeenten, overeenkomstig de procedure die in de statuten is bepaald.

Artikel 16

De projectvereniging beschikt uitsluitend over een raad van bestuur.

De deelnemers benoemen rechtstreeks de leden van de raad van bestuur. Voor de gemeenten kunnen uitsluitend gemeenteraadsleden, burgemeesters of schepenen dit mandaat vervullen.

Het voorzitterschap wordt steeds toevertrouwd aan een door een gemeente aangewezen bestuurder.

De raad van bestuur, waarin alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd zijn en waarin iedere bestuurder beschikt over één stem, heeft uitsluitend de bevoegdheid tot het nemen van beslissingen die hun expliciet door de deelnemers zijn opgedragen. De raad van bestuur is in elk geval bevoegd voor het personeelsbeleid.

Aan de vergaderingen van de raad van bestuur wordt deelgenomen door een door iedere aangesloten gemeente aangeduide afgevaardigde, als lid met raadgevende stem. Deze afgevaardigden zijn steeds raadsleden in de betrokken gemeenten, verkozen op een lijst waarvan geen enkele verkozene deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen of aangesteld is als voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

De werkingsmodaliteiten van de raad van bestuur worden vastgesteld in een bij de statuten gevoegd huishoudelijk reglement dat gewijzigd kan worden bij eenvoudige beslissing van de raad van bestuur. De afgevaardigden bedoeld in het vorige lid van dit artikel, tellen niet mee voor de berekening van een eventueel aanwezigheidsquorum.

De controletaak op de financiële toestand wordt toevertrouwd aan een accountant benoemd door de raad van bestuur.

De raad van bestuur stelt de jaarrekeningen vast en legt ze, samen met een activiteitenverslag en het verslag van de accountant, voor aan de deelnemers die hun goedkeuring verlenen overeenkomstig de procedure bepaald in de statuten.

Artikel 17

Onverminderd andere wettelijke of decretale bepalingen die van toepassing zijn op de bestuurders, bestaat er onverenigbaarheid tussen hun mandaat enerzijds en de ambten, functies of mandaten opgesomd in artikel 48 van dit decreet.

De bestuurders zijn niet persoonlijk gebonden door de verbintenissen van de projectvereniging. Zij zijn overeenkomstig het gemeen recht verantwoordelijk voor de vervulling van de hun opgedragen taak en aansprakelijk zonder hoofdelijkheid voor de tekortkomingen in de normale uitoefening van hun bestuur.

Op de bestuurders zijn de onverenigbaarheden van toepassing bepaald in artikel 51 van dit decreet.

Artikel 18

De vergaderingen van de raad van bestuur zijn niet openbaar. De gedetailleerde notulen met bijgevoegd het stemgedrag van de individuele leden en alle documenten waar in de notulen naar verwezen wordt, liggen ter inzage van de gemeenteraadsleden op het secretariaat van de aangesloten gemeenten en desgevallend van de provincieraadsleden van de aangesloten provincies op de griffie van het provinciehuis, onverminderd de decretale bepalingen inzake de openbaarheid van bestuur.

Artikel 19

De duur en de wijze van beëindiging van het mandaat van bestuurder worden statutair bepaald. Alle bestuurders zijn van rechtswege ontslagnemend bij verlies van hun openbaar mandaat, uitgezonderd in geval van algehele vernieuwing van de gemeenteraden en provincieraden. In voorkomend geval duiden de deelnemende gemeenten en provincies in de loop van de maand januari volgend op het jaar van de verkiezingen tot algehele vernieuwing van de gemeenteraden, de nieuwe bestuurders aan. Zij treden aan op 1 februari daaropvolgend. De ge-

beurlijke aanduiding van bestuurders door de andere deelnemers gebeurt dan in de loop van de maand volgend op de installatie van hun eigen raden.

Artikel 20

Om geldig te beraadslagen en te beslissen is een aanwezigheidsquorum vastgesteld op de gewone meerderheid van het aantal bestuurders, zowel in het geheel als in de groep van de door de gemeenten benoemde bestuurders. Van dit aanwezigheidsquorum kan statutair worden afgeweken voor een tweede vergadering die volgt op een onvoldoende samengestelde eerdere vergadering, en voor zover het gaat om punten die voor de tweede maal op de agenda voorkomen.

Deze bepaling geldt niet voor de voorstellen tot statutenwijziging en aanvaarding van toetredingen.

De voor de beslissingen vereiste meerderheid is steeds de gewone meerderheid die bereikt moet worden zowel in het geheel als in de groep van de door de gemeenten benoemde bestuurders.

Artikel 21

De leden van de raad van bestuur kunnen per bijgewoonde vergadering een presentiegeld ontvangen dat ten hoogste gelijk is aan het hoogste bedrag dat uitkeerbaar is aan een gemeenteraadslid voor een gemeenteraadzitting in één van de deelnemende gemeenten.

Artikel 22

Er is geen verplichting tot de vorming van een maatschappelijk kapitaal.

Indien dit wel statutair is vastgelegd, wordt het vast kapitaal bij de oprichting door de deelnemers volledig in speciën volstort.

De deelneming van één of meer provincies samen mag niet meer bedragen dan 20 % van het totale maatschappelijk kapitaal.

Het kapitaal wordt niet geïndexeerd en wordt vertegenwoordigd door aandelen waarvan de waarde en de rechten statutair zijn bepaald.

Immateriële inbrengen ter vertegenwoordiging van vermogensbestanddelen die niet naar economische maatstaven kunnen worden gewaardeerd, en inbrengen in natura, worden gewaardeerd op grond van een verslag van de accountant en worden vertegenwoordigd door respectievelijk winstbewijzen en aandelen waarvan de waarde en de rechten statutair zijn bepaald.

De deelnemers kunnen uitsluitend worden vergoed voor hun inbreng en zijn slechts aansprakelijk ten belope van hun inbreng.

Aan de statuten wordt een register gehecht waarop iedere deelnemer is vermeld met aanduiding van de aandelen en winstbewijzen die hem zijn toegekend.

Artikel 23

De boekhouding wordt gevoerd overeenkomstig de wetgeving op de boekhouding van de ondernemingen en met naleving van de richtlijnen die de overheid uitvaardigt met betrekking tot de boekhoudkundige verrichtingen.

De jaarrekeningen worden na hun goedkeuring overeenkomstig de procedure, bepaald in de statuten, door toedoen van de raad van bestuur neergelegd bij Nationale Bank van België.

Artikel 24

De projectvereniging kan door de Vlaamse regering gemachtigd worden om in eigen naam en voor eigen rekening tot onteigening over te gaan.

AFDELING 3

Dienstverlenende en opdrachthoudende
verenigingen

SUBAFDELING 1

Vorbereidende fase

Artikel 25

De gemeenten die de oprichting van een dienstverlenende of een opdrachthoudende vereniging overwegen, beslissen via hun gemeenteraad vooraf een overlegorgaan op te richten om de samenwerkingsmogelijkheden en -voorwaarden te bestuderen voor één of meer welbepaalde beleidsdomeinen. Terzelfder tijd wijzen ze een lid van het college van burgemeester en schepenen aan die zitting zal hebben in het overlegorgaan en leggen ze eventueel een begrotingskrediet vast om de voorbereidende fase te financieren.

Uitsluitend gemeenten maken deel uit van het overlegorgaan. Dat overlegorgaan bezit geen rechtspersoonlijkheid en kan geen verbintenissen aangaan ten laste van de op te richten dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

De openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de provincies kunnen een door hun respectieve raden aangewezen waarnemer de vergaderingen van het overlegorgaan laten bijwonen, indien de doelstelling mede tot hun belangensfeer behoort.

Artikel 26

Het overlegorgaan organiseert autonoom zijn werkzaamheden.

Behoudens wat bepaald is in artikel 31 van dit decreet beschikt het overlegorgaan over een periode van maximaal één jaar, ingaand op zijn installatievergadering, om zijn studieopdracht te vervullen.

Indien het resultaat van de studieopdracht positief is ten opzichte van de mogelijke oprichting van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, stelt het overlegorgaan aan de deelnemende ge-

meenten een bundel ter beschikking waarin de volgende documenten opgenomen zijn :

- een grondige motiveringsnota ;
- een bestuursplan met een omschrijving van de maatschappelijke opdrachten en de daaraan verbonden wijze van dienstverlening, en met een beschrijving van de bestuurlijke organisatie van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging ;
- een ondernemingsplan voor een periode van zes jaar, met een omschrijving van de bedrijfsopdrachten, de financiële structuur en de in te zetten middelen, en de controlemogelijkheden op de uitvoering ;
- een ontwerp van statuten.

Deze documenten vormen de basis van de uitwerking van het samenwerkingsconcept.

Artikel 27

De gemeenten zijn niet gebonden door hun deelneming in het overlegorgaan. Ze spreken zich uit over de documenten die hun worden voorgelegd. Ofwel beslissen ze af te zien van deelneming aan de eventuele oprichting van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, ofwel gaan ze akkoord met het voorstel, al of niet op voorwaarde dat wijzigingen aan dat voorstel worden aangebracht.

De beslissingen van de gemeenten worden voorgelegd aan het overlegorgaan, dat daarover in consensus beslist. De vertegenwoordigers van de afhakende gemeenten nemen niet deel aan deze besluitvorming.

Het definitieve voorstel wordt aan de overblijvende gemeenten voorgelegd. De gemeenten kunnen het voorstel enkel goedkeuren of afkeuren.

De gemeenteraadsbeslissingen houdende de oprichting van een overlegorgaan en betreffende de voorstellen van het overlegorgaan worden ter informatie meegedeeld aan de toezichhoudende overheid.

SUBAFDELING 2

Oprichting – toetreding – duur – verlenging –
ontbinding

Artikel 28

De gemeenten die krachtens artikel 27 van dit decreet hun instemming hebben betuigd met het definitieve voorstel van het overlegorgaan kunnen, zonder daartoe verplicht te zijn, uiterlijk binnen drie maanden die volgen op de laatste beslissing tot goedkeuring, en rekening houdend met wat bepaald is in artikel 31 van dit decreet, een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging oprichten.

Het oprichtingsdossier omvat alle daartoe strekkende gemeenteraadsbeslissingen, evenals de bijbehorende documenten waaronder het bestuursplan en het ondernemingsplan ; het wordt gevoegd bij de oprichtingsakte.

Artikel 29

Onverminderd het bepaalde in artikel 4, tweede lid, en onverminderd andersluidende decretale bepalingen, kunnen aan een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging uitsluitend gemeenten en andere openbare besturen zoals bepaald in artikel 10 van dit decreet deelnemen.

Indien aan de oprichting van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging wordt deelgenomen door een of meer in het voorgaande lid bedoelde andere openbare besturen, omvat het oprichtingsdossier de beslissing van het orgaan dat daartoe bevoegd is. Voor een deelnemende dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging is dat steeds de algemene vergadering. Voor een deelnemende projectvereniging is dat de raad van bestuur. Voor de provincies en openbare centra voor maatschappelijk welzijn zijn dat hun respectieve raden.

Artikel 30

De oprichting van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging geschiedt bij akte, verleden voor de burgemeester van de gemeente waar de zetel gevestigd wordt. Onverminderd de wettelijke bepalingen met betrekking tot de inbreng van onroerende goederen, en het administratief goed-

keuringstoezicht, verkrijgt de oprichtingsakte geldigheid op de datum van haar dagtekening door de ondertekening door de vertegenwoordigers van alle aan de oprichting deelnemende gemeenten en andere rechtspersonen. Ingevolge deze oprichting wordt het overlegorgaan ambtshalve ontbonden.

De oprichtingsakte omvat de statuten en alle eventuele bijlagen en wordt binnen een termijn van dertig kalenderdagen na haar dagtekening aan de toezichthoudende overheid voorgelegd. Ze wordt goedgekeurd door de Vlaamse regering binnen een termijn van zestig kalenderdagen na haar ontvangst door de toezichthoudende overheid. Verstrijkt deze termijn zonder dat de Vlaamse regering een beslissing heeft genomen en verstuurd aan alle betrokken gemeenteverhuden, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

De goedgekeurde oprichtingsakte wordt integraal bekendgemaakt in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad en wordt, samen met het volledige oprichtingsdossier, ter inzage van eenieder gelijktijdig neergelegd in de zetel van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging en bij de toezichthoudende overheid. Afschriften van de oprichtingsakte liggen ter inzage op de secretarie in de gemeentehuizen van alle deelnemende gemeenten.

Artikel 31

De dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen kunnen niet worden opgericht in de loop van het jaar waarin verkiezingen voor een algehele vernieuwing van de gemeenteraden worden georganiseerd. De oprichting vindt in voorkomend geval plaats in de loop van de zes daaropvolgende maanden en het overlegorgaan blijft zolang in functie. Zijn leden verliezen van rechtswege hun mandaat en hun vervangers worden aangewezen op de eerste raadszitting die volgt op de installatievergadering van de nieuwe gemeenteraad.

Artikel 32

De toetreding van een gemeente of van een provincie tot of de uitbreiding van hun aansluiting bij een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, is afhankelijk van een daartoe strekkende beslissing van de gemeenteraad of de provincieraad op basis van een onderzoek, eventueel vergelijkend in de mate dat er zich verschillende beheersvormen reëel aanbieden.

De toetredingsbeslissing van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging wordt genomen door de algemene vergadering. De toetredingsbeslissing van een projectvereniging wordt genomen door de raad van bestuur.

Alle toetredingen worden aanvaard door de algemene vergadering van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Artikel 33

De verbodsbepaling van artikel 31 van dit decreet inzake de periode van oprichting van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging geldt voor iedere toetredingsbeslissing op grond van het voorgaande artikel.

Aan een toetreding of uitbreiding van aansluiting kan geen terugwerkende kracht worden verleend.

Artikel 34

Tijdens de bij de oprichting van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging vastgestelde duur die, behoudens wat bepaald is in artikel 36 van dit decreet, achttien jaar niet mag overschrijden, is geen uittreding mogelijk.

Een deelnemer kan door de algemene vergadering worden uitgesloten op de wijze die wordt bepaald in de statuten wegens behoorlijk vastgestelde niet-naleving der verbintenissen ten opzichte van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Artikel 35

Na afloop van de statutair bepaalde duur kan de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging opeenvolgende keren verlengd worden voor een termijn die telkens niet langer mag zijn dan achttien jaar.

Op verzoek van de gewone meerderheid van het totale aantal deelnemers en op voorwaarde dat dit verzoek gedragen wordt door een drievierde meerderheid van het aantal deelnemende gemeenten, kan de laatste algemene vergadering die het verstrijken van de duur voorafgaat, tot de verlenging beslissen met een drievierde meerderheid van het aantal stemmen. De daartoe strekkende gemeente-

raadsbeslissingen worden bij het verslag van de algemene vergadering gevoegd en zijn gebaseerd op een onderzoek, eventueel vergelijkend in de mate er zich verschillende beheersvormen reël aanbieden.

Uiterlijk negentig kalenderdagen voor de algemene vergadering die beslist over de verlenging wordt de agenda door de raad van bestuur aan alle deelnemers toegezonden.

De deelnemers die niet wensen te verlengen kunnen daartoe niet verplicht worden en houden op deel uit te maken van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging op het einde van het jaar waarin tot de verlenging door de algemene vergadering is beslist. Vooraf leggen zij hun daartoe strekkende beslissing voor die wordt gevoegd bij het verslag van de algemene vergadering. Ze moeten de door hen aangegane contractuele verbintenissen naleven, maar zijn voor het overige geen schadevergoeding verschuldigd. De voorlaatste en de laatste leden van artikel 37 van dit decreet zijn op hen van toepassing.

Deelnemers die nalaten over de verlenging te beslissen of hun beslissing mee te delen, worden geacht verder deel uit te maken van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Artikel 36

Indien de duur van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging verstrijkt in de loop van het jaar waarin de verkiezingen voor een gehele vernieuwing van de gemeenteraden worden georganiseerd, wordt over de verlenging pas beslist in het daaropvolgende jaar, zowel door de betrokken gemeenteraden als door de eerste algemene vergadering in de loop van dat jaar. Zolang wordt de oorspronkelijke duurtijd verlengd.

Artikel 37

Op verzoek van drievierde van het aantal deelnemende gemeenten, en aan de hand van de daartoe strekkende gemeenteraadsbeslissingen, kan de algemene vergadering met een drievierde meerderheid van het aantal stemmen tot de vervroegde ontbinding van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging beslissen.

Bij ontbinding krachtens het voorgaande lid of door het verstrijken van de statutair bepaalde duur die niet verlengd wordt, wijst de algemene vergadering die de ontbinding vaststelt, de vereffenaars aan op dezelfde wijze als bepaald is voor de bestuurders. Een beperkt college van vereffenaars kan samengesteld worden op dezelfde wijze als een directiecomité. Alle andere organen vervallen op het ogenblik van de ontbinding.

Het voltallige personeel van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging wordt overgenomen, hetzij door de deelnemers, hetzij eventueel door de overnemers van de activiteit, in verhouding tot de kapitaalbreng of overeenkomstig de onderling bereikte akkoorden, en zonder dat de personeelsleden door deze plicht tot overname gebonden zijn.

De nieuwe werkgever waarborgt de rechten die de vereniging op het ogenblik van haar ontbinding, hetzij statutair, hetzij contractueel voor de werknemers vastgesteld had. Het door een gemeente overgenomen personeel komt, met behoud van zijn geldelijk statuut, terecht in een overgangskader dat geen invloed heeft op de personeelsformatie en uitdovend is.

De gemeenten hebben een recht van voorkeur op overneming van de op hun grondgebied gelegen installaties tegen boekwaarde.

SUBAFDELING 3

Statuten en statutenwijzigingen

Artikel 38

De statuten van de dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen vermelden ten minste :

1. de naam en eventueel de afkorting ;
2. de maatschappelijke doelstellingen, die duidelijk en beperkend omschreven zijn ;
3. de maatschappelijke zetel ;
4. de duur en de wijze van verlenging ;
5. de nauwkeurige aanduiding van de deelnemers, hun inbreng en hun verbintenissen en eventueel het vast kapitaal ;

6. de samenstelling, de vergaderwijze en de bevoegdheden van alle organen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging ;
7. de wijze waarop de rekeningen werden opge maakt en het resultaat werd verdeeld ;
8. de wijze van toetreding, ontbinding en vereffening ;
9. de wijze van uitsluiting van een deelnemer ;
10. de wijze en periodiciteit van noodzakelijke informatiedoorstroming tussen de organen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging onderling, naar de deelnemers en eventueel naar belanghebbende derden toe.

Artikel 39

De wijzigingen in de statuten en in de bijlagen worden artikelsgewijs aangebracht door de algemene vergadering met een drievierde meerderheid, zowel voor het geheel van de geldig uitgebrachte stemmen, als voor de geldig uitgebrachte stemmen van de vertegenwoordigde gemeenten, en op voorwaarde dat de gewone meerderheid van het aantal deelnemende gemeenten haar instemming betuigt.

Uiterlijk negentig kalenderdagen voor de algemene vergadering die de statutenwijzigingen moet beoordelen, wordt een door de raad van bestuur opgesteld ontwerp aan alle deelnemers voorgelegd. De beslissingen terzake van hun raden die de oorspronkelijke statuten hebben goedgekeurd, bepalen het mandaat van de respectieve vertegenwoordigers op de algemene vergadering en worden bij het verslag gevoegd.

De deelnemers die nalaten binnen de gestelde termijn een beslissing te nemen en voor te leggen, worden geacht zich te onthouden. De onthouding bepaalt het mandaat van hun vertegenwoordiger op de algemene vergadering.

Artikel 40

Het verslag van de algemene vergadering houdende wijziging van de statuten wordt, samen met de bijbehorende documenten waaronder de beslissingen van de deelnemers, binnen een termijn van dertig kalenderdagen na zijn dagtekening aan de toezichthoudende overheid voorgelegd.

De wijzigingen worden goedgekeurd door de Vlaamse regering binnen een termijn van negentig kalenderdagen na de ontvangst van het verslag door de toezichthoudende overheid. Verstrikt deze termijn zonder dat de Vlaamse regering een beslissing heeft genomen en verstuurd aan de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, dan wordt de goedkeuring geacht te zijn verleend.

Artikel 41

De statutenwijzigingen worden op dezelfde wijze als de oprichtingsakte neergelegd en bekendgemaakt.

Een volledig gecoördineerde tekst van de statuten wordt neergelegd in de zetel van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, bij de toezichthoudende overheid en in de gemeentehuizen van elke deelnemende gemeente, evenals in de provinciehuizen van de deelnemende provincies, binnen een termijn van dertig kalenderdagen na de ontvangst door de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging van het goedkeuringsbesluit of na het verstrijken van de termijn, bedoeld in de laatste zin van artikel 40 van dit decreet.

Artikel 42

De statutenwijzigingen zijn slechts uitvoerbaar nadat ze zijn goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse regering of door het verstrijken van de termijn voor goedkeuring. Er kan geen terugwerkende kracht aan verbonden worden die verder reikt dan de eerste januari van het boekjaar waarin de algemene vergadering de wijzigingen heeft aangebracht.

Er kunnen geen statutenwijzigingen aan de deelnemers worden voorgelegd in de loop van het jaar waarin verkiezingen voor een algehele vernieuwing van de gemeenteraden worden georganiseerd, tenzij ingevolge een wettelijke of reglementaire verplichting.

SUBAFDELING 4

Structuur

Artikel 43

De dienstverlenende en de opdrachthoudende vereniging beschikken ten minste over een algemene vergadering en een raad van bestuur.

Artikel 44

De algemene vergadering is samengesteld uit de vertegenwoordigers van de deelnemers. Voor de gemeenten worden zij rechtstreeks aangewezen door de gemeenteraden uit hun leden, en voor de overige deelnemers door de organen die, krachtens de wettelijke, reglementaire of statutaire bepalingen, bevoegd zijn tot deelneming of toetreding te beslissen.

Het aantal leden dat elke gemeente kan afvaardigen om te zetelen in de algemene vergadering wordt bepaald door twee criteria : de bevolkingscijfers en de kapitaalbreng. De verdeelsleutel tussen beide criteria wordt statutair bepaald.

De benoemingsprocedure met de vaststelling van het mandaat van de vertegenwoordiger wordt herhaald voor elke algemene vergadering.

Behoudens andersluidende bepalingen in dit decreet, wordt de door de raad van bestuur vastgestelde agenda van de algemene vergadering uiterlijk dertig kalenderdagen voor haar zitting, aan alle deelnemers verstuurd. De zittingen van de algemene vergadering zijn openbaar.

Het aantal stemmen waarover iedere deelnemer in de algemene vergadering beschikt wordt statutair bepaald, met dien verstande dat de deelnemende gemeenten steeds over de meerderheid van de stemmen beschikken en dat geen deelnemer kan beschikken over een aantal stemmen dat hoger ligt dan de helft van het totale aantal statutair bepaalde stemmen. In de statuten kunnen bepalingen ter bescherming van minderheden worden opgenomen.

Afgezien van de jaarvergadering waarvan sprake is in artikel 65, tweede lid, van dit decreet, wordt nog minstens één buitengewone algemene vergadering belegd in de loop van het laatste trimester van elk jaar, om de te ontwikkelen activiteiten en de te volgen strategie voor het volgende boekjaar te bespreken. Een door de raad van bestuur opgestelde begroting staat op de agenda van deze vergadering.

Artikel 45

Voor de toepassing van dit decreet worden de autonome gemeentebedrijven gelijkgesteld met de gemeenten wanneer het gaat om de hoedanigheid, de onverenigbaarheden en de informatieplicht van de door hen te benoemen of voor te dragen mandatarissen, de aanwezigheids- en stemmingsvereisten en het voorzitterschap van de verschillende organen.

Artikel 46

In de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen benoemt de algemene vergadering de leden van de raad van bestuur, op voordracht van de deelnemers. Indien de gemeenteraad kandidaat-bestuurders voordraagt die geen lid zijn van de gemeenteraad of van de districtsraad, maar van wie de deskundigheid met betrekking tot de statutair bepaalde doelstellingen manifest aantoonbaar is, wordt deze voordracht uitdrukkelijk gemotiveerd. In dat geval is de onverenigbaarheid van het mandaat van bestuurder met de functie van werknemer van een aangesloten bestuur, voorzien in artikel 48 van dit decreet, niet van toepassing.

De benoeming van de bestuurders gebeurt bij geheime stemming.

Indien een voorgedragen kandidaat niet wordt benoemd door de algemene vergadering, doet de betrokken deelnemer een andere voordracht. De nieuwe kandidaat woont als waarnemer de vergaderingen van de raad van bestuur bij tot de eerstvolgende algemene vergadering waaraan de benoeming wordt voorgelegd.

Niemand kan door meer dan één deelnemer worden voorgedragen of benoemd, noch mandaten gelijktijdig uitoefenen in de uitvoerende organen van meer dan drie dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen. Deze bepaling geldt niet voor

de aangesloten privaatrechtelijke rechtspersonen zolang zij overeenkomstig artikel 80 van dit decreet deel kunnen blijven uitmaken van de vereniging.

Artikel 47

De samenstelling van de raad van bestuur wordt in iedere dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging statutair geregeld, met precieze aanduiding van het aantal leden, benoemd zoals bepaald in het voorgaande artikel.

Het aantal bestuurders dat op voordracht van de andere deelnemers werd benoemd, mag nooit meer bedragen dan een vierde van het aantal op voordracht van de aangesloten gemeenten benoemde bestuurders.

Iedere bestuurder die op die manier is benoemd, beschikt over één stem.

De bestuurders, benoemd op voordracht van de gemeenten, kunnen zich laten bijstaan door deskundigen die na gezamenlijk overleg worden voorgedragen door de gemeente waar de zetel gevestigd is, en worden benoemd door de gemeentelijke vertegenwoordigers op de algemene vergadering. De deskundigen maken geen deel uit van de raad van bestuur, maar ze kunnen de vergaderingen van alle organen bijwonen en alle documenten opvragen.

Hun vergoeding valt ten laste van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Artikel 48

Onverminderd andere wettelijke of decretale bepalingen die van toepassing zijn op de mandaten in een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging, bestaat er een onverenigbaarheid tussen het mandaat van bestuurder en de volgende ambten, functies of mandaten :

- lid van een regering, zowel op federaal niveau als op niveau van de gewesten en gemeenschappen ;
- lid van een wetgevende vergadering, zowel op federaal niveau als op niveau van de gewesten en gemeenschappen ;

- lid van het Europees Parlement en van de Europese Commissie ;
- provinciegouverneur of adjunct van de gouverneur van Vlaams-Brabant ;
- arrondissementscommissaris of adjunct-arrondissementscommissaris ;
- provinciegriffier ;
- lid van een bestuurs- of controleorgaan in of werknemer van een privaatrechtelijke rechtspersoon die activiteiten uitoefent in dezelfde beleidsdomeinen als de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging ;
- behoudens wat bepaald is in artikel 46, tweede lid, van dit decreet, werknemer van een aangesloten openbaar bestuur, of van een administratie die is belast met hetzij de uitoefening van het gewoon toezicht op de lokale besturen, hetzij de uitoefening van een specifiek toezicht op grond van de doelstellingen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Een gemeente kan geen kandidaat voordragen of benoemen die werknemer is van een niet-gemeentelijk deelnemer of er een mandaat waarneemt. Een niet-gemeentelijk deelnemer kan geen kandidaat voordragen of benoemen die lid is van een gemeenteraad.

Artikel 49

De raad van bestuur waaraan beslissingsrecht is toegekend, is bevoegd voor alles wat niet uitdrukkelijk overeenkomstig dit decreet of krachtens de statuten voorbehouden is aan de algemene vergadering.

De raad van bestuur vertegenwoordigt de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging jegens derden en in rechte als eiser of als verweerder.

Artikel 50

De bestuurders zijn niet persoonlijk gebonden door de verbintenissen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging. De bestuurders zijn overeenkomstig het gemeen recht verantwoordelijk voor de vervulling van de taak die hun is opgedragen en zijn aansprakelijk zonder hoofdelijkheid

voor de tekortkomingen in de normale uitoefening van hun bestuur.

Artikel 51

Ten aanzien van de bestuurders zijn een aantal onverenigbaarheden bepaald.

Een bestuurder mag niet :

- 1° aanwezig zijn bij een beraadslaging of besluit over zaken waarbij hij een rechtstreeks belang heeft, of waarbij zijn bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben. Dit verbod strekt niet verder dan de bloed- en aanverwanten tot de tweede graad als het gaat om de voordracht van kandidaten, benoemingen, afzettingen en schorsingen ;
- 2° rechtstreeks of onrechtstreeks deelnemen aan overeenkomsten die met de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging zijn gesloten ;
- 3° als advocaat, notaris of zaakwaarnemer optreden in rechtsgedingen tegen de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging. Het is hem verboden, in dezelfde hoedanigheid ten behoeve van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging te pleiten, raad te geven of op te treden in enige betwisting, tenzij dit kosteloos gebeurt ;
- 4° optreden als raadsman van een personeelslid in tuchtzaken.

Artikel 52

De vergaderingen van de raad van bestuur zijn niet openbaar. De gedetailleerde notulen met bijgevoegd het stemgedrag van de individuele leden en alle documenten waar in de notulen naar verwezen wordt, liggen ter inzage van de gemeenteraadsleden op het secretariaat van de aangesloten gemeenten en van de provincieraadsleden op de griffie van de provinciehuizen van de aangesloten provincies, onverminderd de decretale bepalingen inzake de openbaarheid van bestuur.

Aan de vergaderingen van de raad van bestuur wordt deelgenomen door ten hoogste vijf rechtstreeks door verschillende gemeenten aangeduide afgevaardigden die lid zijn met raadgevende stem.

De statuten vermelden de criteria die bepalend zijn voor de wijze van aanduiding van deze afgevaardigden, die steeds raadsleden zijn die in de betrokken gemeenten verkozen zijn op een lijst waarvan geen enkele verkozene deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen of aangesteld is als voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 53

De op voordracht van de deelnemende gemeenten en provincies benoemde bestuurders brengen minstens tweemaal per jaar tijdens een openbare vergadering van de gemeenteraad of van de provincieraad die hen heeft voorgedragen, verslag uit over de uitoefening van hun mandaat en verstrekken toelichting bij het beleid van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

In de gemeenten en de provincies die geen bestuurder hebben voorgedragen of waarvan de voorgedragen kandidaat niet is benoemd, wordt in dezelfde omstandigheden de toelichting verstrekt door de voorzitter van de raad van bestuur of de door de voorzitter daartoe gedelegeerde bestuurder.

Artikel 54

Het dagelijks bestuur kan door de raad van bestuur statutair worden toevertrouwd aan een directiecomité dat de leden uit zijn midden benoemt en dat tevens belast is met de voorbereiding van de vergaderingen van de raad van bestuur.

Het totale aantal leden van het directiecomité in elke dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging bedraagt ten hoogste één derde van dat van de raad van bestuur ; de meerderheid komt telkens toe aan de leden die op voordracht van de deelnemende gemeenten zijn benoemd.

Ieder lid van het directiecomité heeft één stem.

Een of meer leden van het leidinggevend personeel van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging kunnen met raadgevende stem zitting hebben in het directiecomité. Hun mandaat beïnvloedt het toegestane aantal leden niet.

Op de zittingen en notulen van het directiecomité is artikel 52, eerste lid van dit decreet, van toepassing.

Artikel 55

Er zijn geen andere bestuursorganen met beslissingsbevoegdheid dan de in de voorgaande artikelen bepaalde organen.

In elke dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging kunnen adviescomités worden opgericht, indien de doelstellingen meervoudig zijn, indien niet aan alle aangesloten gemeenten het recht is toegekend kandidaat-bestuurders voor te dragen, of indien de geografische spreiding het verantwoordt.

De leden van de adviescomités worden benoemd door de algemene vergadering op voordracht van de deelnemers.

In elk geval hebben alle gemeenten die geen kandidaat hebben kunnen voordragen voor benoeming in de raad van bestuur, wel het recht voor benoeming van een of meer kandidaat-leden in de adviescomités.

In de adviescomités die opgericht worden op grond van meervoudige doelstellingen en die beperkt blijven tot het aantal doelstellingen, zijn uitsluitend de gemeenten vertegenwoordigd die belang hebben bij de betrokken doelstelling.

De leden van de adviescomités kunnen overeenkomstig de statutaire bepalingen terzake, vertegenwoordigers van belanghebbende derden als leden met stemrecht coöpteren.

Artikel 56

Het voorzitterschap van de verschillende organen wordt steeds toevertrouwd aan en effectief uitgeoefend door een op voordracht van de deelnemende gemeenten benoemd lid van het orgaan, dat tevens gemeenteraadslid is of burgemeester of schepenen van een aangesloten gemeente.

De algemene vergadering wordt voorgezeten door de voorzitter van de raad van bestuur of diens vervanger.

De werkingsmodaliteiten van de verschillende organen worden neergeschreven in een bij de statuten gevoegd huishoudelijk reglement dat vastgesteld wordt door de oprichtingsvergadering en gewijzigd kan worden door een eenvoudige beslissing van het betrokken orgaan. De afgevaardigden bedoeld in artikel 52, tweede lid van dit decreet, tellen niet mee voor de berekening van een eventueel aanwezigheidsquorum.

Artikel 57

De duur en de wijze van beëindiging van het mandaat van de leden van de verschillende organen in een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging worden statutair bepaald.

Alle mandatarissen zijn van rechtswege ontslagnemend bij verlies van hun openbaar mandaat, uitgezonderd in geval van algehele vernieuwing van de gemeenteraden. In dat geval moet binnen de eerste drie maanden van het jaar volgend op dat van de verkiezingen, een algemene vergadering worden bijeengeroepen waarbij tot een algehele vervanging van de raad van bestuur wordt overgegaan, voorzover de raden van de deelnemende besturen die de voordracht moeten doen, reeds in hun nieuwe samenstelling vergaderd hebben. Is dat niet het geval, dan worden de betrokken nieuwe bestuurders benoemd door de algemene vergadering waarvan sprake is in artikel 65, die tevens kwijting verleent aan de bestuurders die het voorgaande boekjaar in functie waren en die tot dan de verantwoordelijkheid blijven dragen overeenkomstig artikel 50.

Aan de oorspronkelijke bestuurders moet kwijting worden verleend bij goedkeuring van de jaarrekening.

Artikel 58

Om geldig te beraadslagen en te beslissen is een aanwezigheidsquorum vastgesteld op de gewone meerderheid van het aantal statutair bepaalde stemmen in elk orgaan, zowel globaal als in de groep der deelnemende gemeenten. Van dit aanwezigheidsquorum kan statutair worden afgeweken voor een tweede vergadering die volgt op een onvoldoende samengestelde eerdere vergadering, en voor zover het gaat om punten die voor de tweede maal op de agenda voorkomen. Deze bepaling geldt niet voor statutenwijzigingen.

De voor de beslissingen vereiste meerderheid moet steeds bereikt zijn zowel globaal als in de groep der gemeenten.

Artikel 59

Met uitzondering van de vertegenwoordigers op de algemene vergadering kunnen de leden van de overige organen aan hun collega's van hetzelfde orgaan schriftelijke volmacht geven om hen te vertegenwoordigen voor één welbepaalde vergadering van het betrokken orgaan. De volmachtgever en de volmachtdrager moeten tot dezelfde categorie van deelnemers behoren. Niemand kan drager zijn van meer dan één volmacht.

Er bestaat een onverenigbaarheid tussen het mandaat van vertegenwoordiger op de algemene vergadering en dat van lid van een van de andere organen. De onverenigbaarheden die bepaald zijn in artikel 48 van dit decreet, zijn eveneens van toepassing op de vertegenwoordigers op de algemene vergadering.

Artikel 60

De algemene vergadering bepaalt, binnen de perken en overeenkomstig de toekenningsvoorwaarden die vastgesteld zijn door de Vlaamse regering, het presentiegeld en de andere vergoedingen die in het kader van de bestuurlijke werking van de dienstverlenende of de opdrachthoudende vereniging kunnen worden toegekend.

Jaarlijks wordt een per mandataris geïndividualiseerd overzicht van de in het voorbije boekjaar ontvangen vergoedingen en presentiegelden gevoegd bij de documenten die aan de deelnemende gemeenten worden bezorgd, overeenkomstig artikel 65 van dit decreet.

Artikel 61

De controle op de financiële toestand, op de jaarrekening en op de regelmatigheid, vanuit het oogpunt van dit decreet en van de statuten, van de verrichtingen weer te geven in de jaarrekening, wordt uitgeoefend door een of meer commissarissen. Die worden benoemd door de algemene vergadering onder de leden van het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Zij zijn onderworpen aan de wettelijke en

reglementaire bepalingen die hun ambt en hun bevoegdheid regelen.

SUBAFDELING 5

Werking

Artikel 62

De dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging kan bij gemotiveerd besluit van de raad van bestuur leningen aangaan en giften of toelagen ontvangen.

De algemene vergadering of de door haar daartoe gemachtigde raad van bestuur van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging stelt de tarieven vast, met naleving van de wettelijk voorgeschreven formaliteiten.

De dienstverlenende of de opdrachthoudende vereniging kan door de Vlaamse regering gemachtigd worden om in eigen naam en voor eigen rekening over te gaan tot de onteigeningen die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van haar statutaire doelstellingen.

Artikel 63

Het vast gedeelte van het maatschappelijk kapitaal mag niet lager zijn dan het bedrag dat terzake voorgeschreven is voor de coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, en wordt ter belope van één derde volgestort.

De deelneming van één of meer provincies samen mag niet meer bedragen dan 20 % van het totale maatschappelijk kapitaal.

Het kapitaal wordt niet geïndexeerd en wordt vertegenwoordigd door aandelen waarvan de waarde en de rechten statutair zijn bepaald.

Immateriële inbrengen ter vertegenwoordiging van vermogensbestanddelen die niet volgens economische maatstaven kunnen worden gewaardeerd, en inbrengen in natura, worden gewaardeerd op grond van een verslag van de revisor en worden vertegenwoordigd door respectievelijk winstbewijzen en aandelen waarvan de waarde en de rechten statutair zijn bepaald.

De deelnemers kunnen uitsluitend worden vergoed voor hun inbreng en zijn slechts aansprakelijk ten belope van hun inbreng.

Bij de statuten wordt een register gevoegd waarop iedere deelnemer is vermeld, met aanduiding van de aandelen en winstbewijzen die hem zijn toegekend.

Artikel 64

De boekhouding wordt gevoerd overeenkomstig de wetgeving op de boekhouding van de ondernemingen en met naleving van de richtlijnen die de overheid uitvaardigt met betrekking tot de boekhoudkundige verrichtingen.

Artikel 65

In de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen worden de jaarrekeningen vastgesteld door de algemene vergadering in de loop van het eerste semester van het volgende boekjaar aan de hand van het verslag van de raad van bestuur en het verslag van de revisor. Samen met de uitnodiging worden deze documenten ter beschikking gesteld van de deelnemende gemeenten, die het mandaat van hun afgevaardigde terzake bepalen.

De algemene vergadering verleent terzelfder tijd kwijting aan de bestuurders en de revisoren.

Artikel 66

Indien de jaarrekeningen niet worden vastgesteld overeenkomstig het tweede lid van artikel 65, dan wordt, binnen een termijn van negentig kalenderdagen, een nieuwe algemene vergadering bijeengeroepen waaraan de gewijzigde rekeningen, met naleving van de procedure in artikel 65, worden voorgelegd. Bij herhaalde niet-vaststelling wordt artikel 75 van dit decreet toegepast.

Artikel 67

De jaarrekeningen worden, binnen een termijn van dertig kalenderdagen na hun vaststelling door de algemene vergadering, door de bestuurders neergelegd bij de Nationale Bank van België, met vermelding van de naam van de deelnemer en de waarde van de aandelen en winstbewijzen die hem zijn toegekend.

ding dat ze nog onderworpen zijn aan het administratief toezicht.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen wordt de Nationale Bank van België op de hoogte gebracht van het verstrijken van de in het voorgaande lid bepaalde termijn.

Artikel 68

Wanneer ten gevolge van geleden verlies het nettoactief van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging gedaald is tot minder dan de helft van het vast gedeelte van het kapitaal, moet de algemene vergadering bijeenkomen binnen een termijn van ten hoogste zestig kalenderdagen nadat het verlies is vastgesteld om te beraadslagen en te beslissen over een door de raad van bestuur opgesteld saneringsplan.

De raad van bestuur verantwoordt zijn voorstellen in dit saneringsplan dat uiterlijk drie weken voor de algemene vergadering aan alle deelnemers en aan de toezichthoudende overheid wordt voorgelegd, samen met de oproepingsbrief en alle bijbehorende documenten waaruit de noodzaak van het saneringsplan blijkt.

De algemene vergadering beslist onder de voorwaarden bepaald in artikel 39 van dit decreet. Indien het saneringsplan niet of in onvoldoende mate wordt aanvaard, kan artikel 75 van dit decreet worden toegepast.

Artikel 69

De raad van bestuur stelt binnen een termijn van drie maanden na de goedkeuring van de statuten van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging en na onderhandelingen conform de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel en de uitvoeringsbesluiten daarbij, een administratief en geldelijk statuut op, met inachtneming van de beginselen van behoorlijk bestuur, en in voorkomend geval, een arbeidsreglement conform de wettelijke bepalingen die gelden voor het contractuele personeel.

Het administratief en geldelijk statuut en het arbeidsreglement worden meegedeeld aan alle deelnemers en aan de toezichthoudende overheid.

De raad van bestuur van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging is bevoegd voor alle personeelsaangelegenheden, maar kan al wat betrekking heeft op de uitvoering van het administratief en geldelijk statuut en het arbeidsreglement, in het kader van het individuele personeelsbeheer, verder delegeren.

Artikel 70

In de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen legt de raad van bestuur aan de jaarvergadering, die telkens plaatsvindt in de loop van het eerste werkingsjaar na het jaar waarin verkiezingen voor de algehele hernieuwing van de gemeenteraden worden georganiseerd, een evaluatierapport voor over de werking van de vereniging. Dat rapport bevat een nieuw ondernemingsplan voor de komende zes jaar of een gemotiveerd voorstel het samenwerkingsverband te beëindigen met inachtneming van de statutair bepaalde rechten van de deelnemers. De eerste evaluatieperiode kan korter zijn dan zes jaar, gelet op de datum van oprichting.

Alle deelnemers ontvangen dit rapport uiterlijk zes weken voor de datum van de jaarvergadering en bepalen het mandaat van hun vertegenwoordiger.

HOOFDSTUK IV

Algemeen toezicht op de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen

Artikel 71

Onverminderd de bepalingen waarbij sommige beslissingen onderworpen zijn aan het bijzonder toezicht, zijn alle beslissingen van alle organen van de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen onderworpen aan het algemeen toezicht van de Vlaamse regering.

Met het oog op de uitoefening van het algemeen toezicht stelt de Vlaamse regering een commissaris aan die over de nodige bevoegdheid beschikt om een onderzoek en de controle op de beslissingen waarvan sprake is in het vorige lid, te verrichten.

De regeringscommissaris woont van rechtswege de vergaderingen bij van de organen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging. Die is

verplicht een uitnodiging te sturen. Bevoegdheidsdelegatie is mogelijk binnen de perken van het aanstellingsbesluit van de Vlaamse regering.

Artikel 72

De notulen van alle organen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging moeten, binnen dertig kalenderdagen na de betrokken vergadering, worden toegezonden aan de regeringscommissaris. Deze heeft het recht alle nodige aanvullende informatie in te winnen en alle documenten terzake op te vragen.

Elke beslissing die strijdig is met de wetten, decreten of besluiten, die de statuten schendt of die het algemeen belang schaadt, kan door de regeringscommissaris worden geschorst.

De schorsing moet, op straffe van nietigheid, gemotiveerd zijn en aangetekend worden verstuurd aan de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging binnen dertig kalenderdagen na ontvangst door de regeringscommissaris van de betrokken notulen. Deze termijn wordt op driehonderd dagen gebracht voor de beslissingen van de algemene vergadering die de jaarrekening vaststelt.

De schorsing wordt terzelfder tijd verstuurd aan de Vlaamse regering.

De termijn van dertig, respectievelijk driehonderd dagen, wordt gestuit door de verzending van een ter post aangetekende brief waarin de regeringscommissaris aanvullende documenten opvraagt of bijkomende inlichtingen inwint met betrekking tot een bepaalde beslissing, tot op de dag van ontvangst door de regeringscommissaris van deze documentatie of inlichtingen.

Artikel 73

De dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging waarvan een beslissing geschorst is, kan het geschorste besluit intrekken of het gemotiveerd rechtvaardigen. Ze beschikt daartoe over een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van de schorsing. Ze brengt de regeringscommissaris met een aangetekende brief op de hoogte uiterlijk de laatste dag van die termijn, op straffe van nietigheid van het geschorste besluit.

De regeringscommissaris brengt de Vlaamse regering hiervan op de hoogte.

Artikel 74

De Vlaamse regering kan een door de regeringscommissaris geschorste beslissing vernietigen binnen een termijn van dertig dagen na de ontvangst door de regeringscommissaris van het standpunt van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging. Het gemotiveerde vernietigingsbesluit wordt uiterlijk de laatste dag van deze termijn aangetekend verstuurd naar de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Indien de Vlaamse regering de termijn voor vernietiging laat verstrijken, is de schorsing ambtshalve opgeheven.

De Vlaamse regering kan een niet door de regeringscommissaris geschorste beslissing die strijdig is met de wetten, decreten of besluiten, de statuten schendt of het algemeen belang schaadt, vernietigen binnen een termijn van zestig kalenderdagen na ontvangst door de regeringscommissaris van de betrokken notulen. Het gemotiveerde vernietigingsbesluit moet op straffe van nietigheid uiterlijk de laatste dag van deze termijn aangetekend verstuurd worden naar de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging.

Deze termijn wordt op driehonderd zestig dagen gebracht voor de beslissingen van de algemene vergadering die de jaarrekening vaststelt.

De termijn van zestig, respectievelijk driehonderd-zestig dagen, wordt gestuit door de verzending van een ter post aangetekende brief waarbij de regeringscommissaris aanvullende documenten opvraagt of bijkomende inlichtingen inwint met betrekking tot een bepaalde beslissing, tot op de dag van ontvangst door de regeringscommissaris van deze documenten of inlichtingen.

Artikel 75

De Vlaamse regering kan na het verstrijken van de termijn die is bepaald in een uit de briefwisseling blijkende uitdrukkelijke waarschuwing, bij gemotiveerd besluit de regeringscommissaris gelasten in de plaats te treden van de organen van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging die :

- nalaten de bij het artikel 68 voorgeschreven maatregelen te nemen ;
- hun verplichtingen in het rechtsverkeer niet uitvoeren ;
- verplichtingen die zijn voorgeschreven door de wetten, decreten, besluiten of de eigen statuten weigeren na te leven.

HOOFDSTUK V

Diverse bepalingen

Artikel 76

Met inachtneming van wat bepaald is in artikel 26 van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, kan voor gewestelijke aangelegenheden het Vlaamse Gewest de in dit decreet bedoelde samenwerkingsverbanden aan een eigen fiscaliteit onderwerpen.

Artikel 77

Op de grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden waarvan Vlaamse gemeenten deel uitmaken op grond van verdragsrechtelijke overeenkomsten, wordt het toezicht uitgeoefend in onderling overleg tussen de Vlaamse regering en de andere betrokken overheden. De bepalingen met betrekking tot de wijze waarop het toezicht uitgeoefend wordt, worden in voorkomend geval opgenomen in de statuten van de desbetreffende rechtspersoon. Deze statuten worden aan de Vlaamse regering ter goedkeuring voorgelegd overeenkomstig het tweede lid van artikel 30 van dit decreet.

Artikel 78

Onverminderd andere wettelijke of decretale bepalingen kunnen dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen deelnemen in publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen die zelf niet deze rechtsvorm hebben aangenomen, voorzover het maatschappelijk doel van deze rechtspersonen overeenstemt met de eigen doelstellingen en voorzover de wetgeving van de overheidsopdrachten wordt nageleefd.

De beslissing daartoe wordt genomen door de algemene vergadering op grond van een door de raad van bestuur opgemaakt verslag dat het belang van de deelneming aantoonst. De deelneming is onderworpen aan de voorwaarde dat aan de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging minstens een mandaat van bestuurder wordt toegekend. Voor dat mandaat komt uitsluitend een op voordracht van de gemeenten benoemd bestuurder in aanmerking.

De vertegenwoordigers van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging brengen verslag uit in hun raad van bestuur.

De eventuele vergoedingen komen toe aan de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging. Een uitzondering hierop vormen de presentiegelden die aan de door of namens een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging benoemde bestuurder in deze rechtspersonen worden toegekend.

HOOFDSTUK VI

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 79

§ 1. Dit decreet treedt in werking tien dagen na zijn publicatie in het Belgisch Staatsblad. Het is van toepassing op alle nieuwe samenwerkingsverbanden in het Vlaamse Gewest die tussen gemeenten gevormd worden en die niet onderworpen zijn aan specifieke wettelijke of decretale bepalingen.

§ 2. De op het ogenblik van de inwerkingtreding bestaande intercommunales in het Vlaamse Gewest die onderworpen zijn aan de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales en aan het decreet van 1 juli 1987 betreffende de werkwijze van, de controle op en de vaststelling van het ambtsgebied van intercommunales, brengen hun statuten in overeenstemming met de bepalingen van dit decreet, binnen een periode van twee jaar, vanaf de inwerkingtreding overeenkomstig § 1 van dit artikel.

Te hunnen opzichte treedt dit decreet in werking de dag volgend op de beslissing van de algemene vergadering tot aanpassing van de statuten aan de bepalingen van dit decreet.

Toch zijn die bestaande verenigingen van gemeenten bij de inwerkingtreding van dit decreet overeenkomstig de voorgaande paragraaf onmiddellijk onderworpen aan de artikelen 4, 39, 40, 41, 42, 44, 52, 53, 56, 59, 64, 72, 73, 74, 76 en 78 van dit decreet.

Bovendien wordt de duurtijd van deze intercommunales beperkt tot achttien jaar ingaand op de datum van inwerkingtreding, bepaald in paragraaf 1 van dit artikel.

§ 3. De verenigingen van gemeenten die niet beantwoorden aan de bepalingen van dit decreet en geen andere uitdrukkelijke decretale rechtsgrond hebben, schikken zich naar de bepalingen van dit decreet voor uiterlijk 31 december 2002. Op 1 januari 2003 treedt dit decreet te hunnen opzichte in werking.

Artikel 80

§ 1. De intercommunales bedoeld in paragraaf 2 van artikel 79 van dit decreet, waarin één of meer provincies deelnemen, en waarin deze deelneming niet op een specifieke wijze geregeld is door andere wettelijke of decretale bepalingen, passen desgevallend hun statuten in die zin aan dat op 31 december 2006 de inbreng van de provincies maximum 20 % van het totale maatschappelijk kapitaal bedraagt.

Op verzoek van de algemene vergadering, die daartoe in de loop van het jaar 2005 beslist met eenparigheid van stemmen van de gemeentelijke afgevaardigden, op grond van een omstandig financieel verslag dat de noodzaak van het verzoek aantoonst, kan de Vlaamse regering éénmalig, bij gemotiveerd besluit, de einddatum van 31 december 2006 verschuiven naar ten laatste 31 december 2012.

§ 2. De intercommunales, bedoeld in paragraaf 2 van artikel 79 van dit decreet, waarin natuurlijke personen en rechtspersonen deelnemen en waarin deze deelneming niet op een specifieke wijze geregeld is door andere wettelijke of decretale bepalingen, passen hun statuten in die zin aan dat de bedoelde natuurlijke personen en rechtspersonen die niet met een exploitatieopdracht of beheersopdracht zijn belast, kunnen uittreden op het ogenblik waarop dit decreet voor hen in werking treedt. De andere natuurlijke personen en rechtspersonen treden ten laatste uit deze verenigingen hetzij op het ogenblik van hun verlenging, hetzij op 31 de-

cember van het achttiende jaar volgend op het jaar van de laatste gemeenteraadsverkiezingen voorafgaand aan de inwerkingtreding overeenkomstig paragraaf 1 van artikel 79 van dit decreet.

De uittreders zijn geen schadevergoeding verschuldigd en de toepassing van het derde lid van artikel 37 van dit decreet kan hun niet worden opgedrongen.

§ 3. Zolang de natuurlijke personen en de rechtspersonen blijven deelnemen in de intercommunales bedoeld in paragraaf 2 van artikel 79 van dit decreet, behouden ze een vertegenwoordiging in de organen van de verenigingen, met inachtneming van wat bepaald is in dit decreet met betrekking tot het overwicht van de gemeenten en het voorzitterschap. Een eventueel in de statuten aan hen toegekend vetorecht of recht van schorsing vervalt bij de inwerkingtreding overeenkomstig paragraaf 1 van artikel 79 van dit decreet.

Artikel 81

Op de respectieve data van inwerkingtreding bepaald in artikel 79 van dit decreet, wordt de volgende regelgeving opgeheven :

- a. de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales ten opzichte van de samenwerkingsverbanden van gemeenten waarvan het gehele ambtsgebied binnen de grenzen van het Vlaamse Gewest valt, met uitzondering van artikel 26 en met uitzondering van de bepalingen betreffende de verenigingen van gemeenten en provincies bedoeld in artikel 92bis, § 2, d, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen ;
- b. het decreet van 1 juli 1987 betreffende de werkwijze van, de controle op en de vaststelling van het ambtsgebied van intercommunales ;
- c. artikel 43, § 2, van het decreet betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen van 2 juli 1981.